

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

magisterské kombinované studium
2010 – 2012

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Jméno a příjmení autora: Bc. Vladimír Drápal

Název práce: Vrchlického divadlo v Lounech jako kulturní instituce
menšího města

Praha 2012

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Josef Herman, CSc.

JAN AMOS KOMENSKÝ UNIVERSITY PRAGUE

Master Combined Studies
2010 - 2012

DIPLOMA THESIS

Name and surname: Bc. Vladimír Drápal

Title

Vrchlický theatre in Louny as a cultural institution in a small town

Prague 2012

The Diploma Thesis Work Supervisor:
PhDr. Josef Herman, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená magisterská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval(a) samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal(a), v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Lounech dne 1.3.2012

Jméno autora

Anotace

Diplomová práce se zabývá historickou, ekonomickou a funkční analýzou Vrchlického divadla v Lounech jako všestranné kulturní instituce na malém městě. Dokládá, že i na městě do 20 000 obyvatel lze vytvořit funkční, všestranně zaměřený a dramaturgicky pestrý kulturní dům. Zabývá se ojedinělým vznikem divadla pomocí sbírky občanů, následného útlumu činnosti a pozdějšího znovuoobnovení. Součástí jsou rozborů hospodaření, návštěvnosti, ekonomické náročnosti provozu a teze dramaturgického vedení kulturní organizace na malém městě.

Klíčové pojmy

Louny, Fučíkovo divadlo, Vrchlického divadlo, Galerie města Loun, kultura, dramaturgie, profesionální divadlo, ochotnické divadlo, divák, přehlídka, region, koncert, Kruh přátel hudby, abonmá, Vrchlický, Sýkora.

Annotation

My thesis deals with the historical, economical and programme analysis of Vrchlický theatre in Louny. It gives evidence that even in a town with population of less than 20,000 it is possible to create a functional, universally focused and dramatically varied cultural institution. It deals with the unique formation of the theatre with the help of the town citizens, the following decline of its activity and its later revival. The thesis includes analysis of administration, attendance and economical demands of operation of the theatre.

Key words

Louny, Fučík Theatre, Vrchlický Theatre, The Gallery of Louny, culture, dramaturgy, professional theatre, amateur theatre, viewer, show, region, concert, season tickets, Vrchlický, Sýkora

OBSAH

ÚVOD	7
1. FENOMÉN DIVADLA	9
1.1 Důvody vzniku divadelních domů v Čechách.....	9
1.2 Louny.....	11
2. HISTORIE DIVADLA V LOUNECH	16
2.1 Počátky českého obrození.....	17
2.2 Profesionální (kočovní) divadla v Lounech.....	17
2.3 Ochoťníci v Lounech	20
3. FUČÍKOVO DIVADLO	28
3.1 Vznik Spolku Vrchlického divadla	28
3.2 Otevření Fučíkova divadla	33
3.3 Období rekonstrukce (1990 – 2003).....	37
4. VRCHLICKÉHO DIVADLO	42
4.1 Koncepce a dramaturgie.....	43
4.2 Otevření 2003.....	47
4.2.1 Sezona 2003/2004	49
4.2.2 Sezona 2004/2005	54
4.2.3 Sezona 2005/2006	57
4.2.4 Sezona 2006/2007	59
4.2.5 Sezona 2007/2008	62
4.2.6 Sezona 2008/2009	66
4.2.7. Divadelní soubor Třetí věk	68
4.2.8 Sezona 2009/2010	73
4.2.9. Sezona 2010/2011	75
4.3 Galerie města Loun	81
4.3.1 Sezona 2011/2012	83
5. STATISTIKA	84
ZÁVĚR.....	91
SEZNAM POUŽITÉ ČESKÉ LITERATURY.....	95
SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ	97
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:.....	100

ÚVOD

Narodil jsem se v Lounech roce 1964 a velmi záhy jsem se začal zajímat o kulturu. Ovšem vzhledem k totalitnímu režimu, který v tehdejší – nejen kulturní – politice panoval, jsem se nemohl aktivně účastnit oficiálního kulturního života, a po svém podpisu Charty 77 už jsme nemohl pracovat ani v žádné humanitní profesi. Přesto mě zájem o kulturu neopouštěl a aktivně jsem se angažoval v kulturním undergroundu, tzv. „druhé kultuře“. Po roce 1989 se samozřejmě můj život radikálně změnil a do oblasti kultury jsem nastoupil hned v roce 1990, nejdříve jsem pracoval v Městském kulturním středisku, později na živnostenský list organizoval koncerty či kulturní představení v pronajatých prostorách. Zásadní „profesní“ změnou byla moje účast ve výběrovém řízení na ředitele nově zrekonstruovaného městského divadla, které radnice vyhlásila koncem roku 2002 a v lednu 2003 jsem nastoupil na Městský úřad v Lounech, abych dohlížel na postup prací v tehdy ještě nedostavěném divadle a založil také novou příspěvkovou organizaci města. Vrchlického divadlo – pojmenované po lounském rodákovi Jaroslavu Vrchlickém - se tak (ve své novodobé historii již podruhé) otevřelo veřejnosti 16.11.2003 a od té doby se stalo institucí, která svou programovou náplní i množstvím kulturních aktivit přesáhla hranice města.

Protože historie lounského divadelnictví vlastně nebyla doposud nikterak podrobněji zpracována, resp. šlo vždy spíše o historické a historizující pohledy, nikoli o minulost nedávnou, či dokonce současnost, rozhodl jsem se ji napsat. Myslím, že „dějiny lounského divadelnictví“ by mohly být přínosem nejen pro odbornou veřejnost, ale i pro obyvatele města, kteří si na „své“ divadlo vybrali „doma“ a také si ho sami postavili, což z něj touto vpravdě výjimečnou občanskou iniciativou dělá víc než jen kamennou budovu, kterou občas navštěvují Múzy.

Smysl mé práce je přiblížit divadelní život na malém městě, zachytit jeho konkrétní peripetie a vývoj, který v malém kopíruje vývoj velkého divadelního světa. Snažím se i rozkrýt historické, občanské a psychologické kořeny, které lounské občany dovedly k mimořádnému kroku: postavit si vlastní divadlo svýma rukama a za svoje peníze. Také důvěrná znalost prostředí mi dovoluje vstupovat do událostí nejen jako pozorovateli, ale jako přímému aktérovi. Zároveň mi jakožto studentovi andragogiky umožňuje uplatňovat získané teoretické poznatky v praxi a využívat jich k prospěchu vlastnímu i kulturní organizace,

kteřou zastupuji. A nemohu ani opomenout, že divadle je jednou z institucí, kde permanentně a kontinuálně probíhá neformální i informální celoživotní vzdělávání, že jedním z hlavních poslání divadla je sdělovat a komunikovat, hledat a nacházet.

Jsem tak v každodenním kontaktu s „prkny, která znamenají svět“ – alespoň pro někoho. Svět lepší, zábavnější, příjemnější, svět sváru ideálů s tragediemi, svět vytříbeného jazyka a inspirace, ale zrovna tak svět zábavy a oddechu, svět, v kterém se zrcadlí život v jeho nejruznějších podobách - jak si kdo ráčí vybrat. Nuže, roztáhneme divadelní oponu a vstupme společně do historie i současnosti divadla v Lounech.

1. FENOMÉN DIVADLA

1.1 Důvody vzniku divadelních domů v Čechách

Pokud uvažuji o divadle jako bytostně lidském druhu umění, mohu snad napsat, že je stejně staré jako lidstvo samo. Pomineme-li divadelní „pravěk“, desítky proměn tohoto uměleckého žánru v průběhu staletí a zaměříme se na vznik a historii divadelních budov současného typu, můžeme směle začít až polovinou 17. století. Tehdy na naše území přicházeli herci a zpěváci z Anglie a Itálie. Živili se profesionálním hraním divadla, od konce 17. století už ve veřejných divadelních domech, hlavně v Praze. Myšlenky provozovat výdělečné veřejné divadlo se chopil také hrabě Špork a zřídil divadelní sál nejen ve svém pražském paláci, ale také na zámku Kuks. Pražské divadlo pronajal italskému impresariovi Antoniu Denziovi, který ovšem kolem roku 1734 skončil ve vězení pro dlužníky a Špork mu dal výpověď. Dva roky poté přišel z Vídně do Prahy italský zpěvák Santo Lapis a obrátil se na pražský místodržitelství s nabídkou obnovit v Praze veřejné operní divadlo.¹

Lapis hrál nejprve v opuštěném Šporkově divadle, které mu však nevyhovovalo technicky i malou kapacitou sálu. Obrátil se proto na pražskou radnici, aby po vzoru evropských měst zřídila městské divadlo. Tehdejší primátor na argument zvýšit prestiž města slyšel a zasadil se o přebudování prvního patra tehdejší velké středověké tržnice, tzv. Kotců, na divadelní sál. Protože po náhlé smrti hraběte Šporka (1738) Lapis dostal z jeho divadla výpověď, městská rada mu obratem našla provizorní místo na Staré rychtě, neboť už se cítila zavázána pečovat o městské divadelní poměry. Urychleně také začala budovat divadlo v Kotcích, bohužel však na stavbu neměla dostatečné prostředky a navíc musel Lapis dopředu zaplatit vysoké nájemné a tak, ačkoli Divadlo v Kotcích bylo dokončeno v roce 1739, Lapis už od léta 1740 už hrál se svou společností v Linci. Přesto je evidentní, že právě vybudováním Divadla v Kotcích se pražská radnice evidentně začala zabývat divadlem coby službou svému obyvatelstvu. Podnikání podporovala sníženým nájemným a nejčastěji Divadlo v Kotcích pronajímala italským souborům, které hrály populární opery a zábavné pantomimy, v podstatě tedy „komerci“. Radnice tím zajišťovala svým občanům zejména a především zábavu.

¹ HERMAN, Josef. Chléb a hry. Praha: Divadelní noviny 2008, roč. 10, č. 10, s. 10.

V Kotcích se hrálo až do otevření Hraběcího Nosticova Národního divadla v roce 1783 (dnes divadla Stavovského). To bylo výrazem podstatné změny v přístupu k divadelnímu umění, jejíž důsledky pocítujeme dodnes. Hrabě Nostic totiž divadlo postavil už na základě osvícenského pojetí divadla jako reprezentativní budovu coby důležitou součást duchovního rozvoje společnosti, jako jakousi školu lidu.²

I proto Nostic divadlo situoval do blízkosti univerzity a ani protestující rektor nic nezmohl. Přízvisko „národní“ tehdy ovšem Nostic nechápal jazykově, ale teritoriálně, proto v roce 1785 se v jeho divadle hrálo také první představení česky, což se dodnes nepřesně označuje za počátek česky hraného profesionálního divadla, ovšem zájem českých diváků nebyl takový, aby se v českém divadle mohlo pokračovat. Čeští vlastenci si proto postavili tzv. Boudu, která také ctíla osvícenské ideály, ale i tam zájem diváků postupně opadal a budova byla v roce 1789 jako nepotřebná zbourána. Na další vzmach obrozenství se čekalo skoro dalšího půl století, které posílilo vizi divadla jako čehosi společensky výjimečného, co si zaslouží veřejnou podporu.

Ovšem neplatilo to pouze pro Prahu, na přelomu 18. a 19. století vznikaly divadelní budovy a taneční sály i v relativně malých sídlech, aby se měly kde prezentovat ochotnické spolky i kočující soukromá divadla, přičemž příslušné radnice financovaly vznik a provoz těchto divadel z potřeby jakési veřejné služby a důležitého nástroje k výchově lidu. Divadlo se zároveň stalo důležitou součástí reprezentace města. Hlavní rozvoj měšťanského profesionálního divadla na našem území tedy začíná v 18. století, a to především v německé řeči, až s vývojem české společnosti též v češtině. Zřizování divadelních sálů a budov tedy začalo osvícenským poukázáním na společenský význam divadla a prezentaci vyšších cílů, které zdůvodnilo společenský a politický rozměr divadla a tudíž i zájem politické správy o divadlo. Tuto myšlenku po roce 1948 dovedli k „dokonalosti“ komunisté, když divadla přidělili ideologickému dohledu a přenesli jeho financování výhradně do státního rozpočtu.

Uvedený princip vývoje městských divadel se týká i samotných Loun, a to jak v logice provozování divadla a touhy obyvatel po specifickém druhu kultury, ale také v logice zdejší vůle postavit si vlastní divadelní dům. To je to tuto práci nosné: sleduje příběh divadelního života v malém městě, které si své divadlo nakonec postavilo samo, z veřejné sbírky a práce

² HERMAN, Josef. Chléb a hry. Praha: Divadelní noviny 2008, roč. 10, č. 10, s. 10.

svých obyvatel. A toto divadlo zároveň zažilo ještě druhou etapu, která se začala psát po roce 1989.

Zároveň by se dalo konstatovat, že ač jsou Louny malým městem, jeho společenská a kulturní historie je možná pestřejší a obsáhlejší, než u podobných měst bývá obvyklé. A divadlo ji výraznou součástí této historie. O tom budu psát dále: o vzniku a financování jeho stavby, změny názvu, o jeho uzavření a komplikovaném znovuotevření – jakoby divadlo samo žilo vlastními dějinami a svými vnějšími i vnitřními přeměnami symbolizovalo jak změny společenské, tak posun v myšlení a chování obyvatel.

1.2 Louny

Město Louny leží padesát kilometrů severně od Prahy a při posledním sčítání lidu v březnu 2011 se k pobytu v něm přihlásilo 18 660 obyvatel. První písemná zmínka o Lounech pochází z roku 1115, kdy byly majetkem kláštera v Kladrubech. Město má zajímavé historické centrum, ze dvou třetin obehnané hradbami. Za zmínku stojí chrám sv. Mikuláše z 15. století, postavený hutí Benedikta Rejta, Žatecká brána, středověké domy Daliborka (dnes místo Okresního archivu) a dům Sokolů z Mor (dnes Okresní muzeum). V centru lze nalézt také Galerii Benedikta Rejta, Vrchlického divadlo, kino Svět, městskou knihovnu, stálé loutkové divadlo, bývalou židovskou synagogu a mnoho domů z přelomu 19. a 20. století. Dále stojí ve městě za zmínku Kotěrova kolonie, most přes záplavové území z 19. století (na místě staršího ze 16. století), městské výstaviště a spousta dalších drobných zajímavostí. Historie města je samozřejmě pestrá a obsáhlá, ale nás ani tak nezajímá ona, jako spíše umělecké proudy a aktivity, které se v jeho zdech odehrávaly, a to hlavně ve 20. století, kdy Louny vstoupily do povědomí zejména zvláštní konstelací originálních výtvarníků.

Kulturně-naučnou procházku můžeme začít rokem 1919, kdy z Prahy do Loun přišel stavitel Otakar Polák a o rok později se zde uvedl slohově nezařaditelnou stavbičkou Loutkového divadla (1920), považovanou za nejstarší účelovou budovu tohoto druhu v Čechách – ovšem uznání získal zejména novostavbou kostela československé církve husitské z roku 1932.³

Dříve, než byla v roce budova loutkového divadla postavena, hráli loutkáři v sále hotelu Koruna. Bylo by mylné domnívat se, že tradice loutkářů je v Lounech omezena na

³ LOUNY: historie / kultura / lidé. 2005, s. 359.

dobu od vybudování vlastní scény, neboť v Koruně loutkoherci působili již na přelomu osmdesátých a devadesátých let 19. století. Loutkohereckou společnost tehdy vedl zkušený Josef Tregler.

V padesátých letech se vedení loutkářů ujal Zdeněk Raška, rovněž nadšený a schopný principál, který pro loutkařinu nadchl i svou rodinu a řadu přátel, díky nimž se lounské loutkové divadlo rozvíjelo a dodnes si udržuje dlouholetou tradici. Členové souboru svépomocí vyráběli loutky, kulisy, hudební doprovod a celou dramaturgii. Zdeněk Raška získal za přínos modernímu českému loutkoherectví zlatý Skupův odznak, snad nejvýznamnější možné ocenění pro loutkoherce.⁴

Nešlo však o jedinou cenu, kterou lounští loutkoví divadelníci získali. Účastnili se pravidelně různých soutěží a nikdy se na nich neztratili. Pozoruhodné je, že v této rodinné tradici dodnes pokračuje syn Zdeňka Rašky Milan, který vede Loutkové divadle dnes.

Ovšem gros Loun spočíval ve výtvarném díle několika jeho rodáků, z nichž zejména Zdeněk Sýkora (1920 – 2011) a Vladislav Mirvald (1920 – 2003) dosáhli skutečně světové proslulosti. Tomu ale předcházelo období let 1939 – 1945, kdy se Mirvald a Sýkora prostřednictvím dalšího malíře a budoucího filozofa Kamila Linharta (1921 – 2006) seznámili s knihovníkem Jaroslavem Janíkem (1901 – 1974). Přišel do Loun na podzim 1932 a město v něm získalo mimořádně vzdělanou a sečtělou osobnost, orientovanou na moderní literární a výtvarné směry. Přátelil se s celou řadou výrazných osobností tehdejší kulturní scény, jakými byli Jiří Kolář, František Halas, Jaromír Funke, udržoval zprostředkované kontakty s Emilem Fillou a surrealisty, a sám byl velice činný a podnikavý. Avšak hlavně kolem sebe shromáždil řadu mladých lidí, kterým pomáhal orientovat se světem moderního umění, ať již poezií, literaturou, výtvarným uměním, filozofií.

Po válce se skupina rozpadla, ale v Mirvaldovi, Sýkorovi a Linhartovi zanechala své stopy a pozitivně je ovlivnila do budoucna. Na škole v Praze ještě rozšířili své dosavadní kontakty s literárně výtvarnou scénou, soustředěnou kolem Jiřího Koláře, Jindřicha Chalupického a Josefa Hiršala. Sýkora a Linhart na škole zůstali v pozici asistentů, Mirvald se vrátil do Loun učit na gymnázium, kde ovlivnil neuvěřitelné množství studentů, kteří na jeho výklady v hodinách výtvarné výchovy a deskriptivní geometrie vzpomínají dodnes. Sýkora pokračoval v Lounech v pedagogické činnosti vedením Výtvarného kroužku, zprvu

⁴ LOUNY : historie / kultura / lidé. 2005, s. 310.

pod hlavičkou Závodního klubu ČKD, později při Společenském a kulturním středisku. Výtvarný kroužek se stal základem tzv. Lounské krajinářské školy, z něhož vyšla celá řada umělců, kteří se malbě věnují dosud: Jaroslav Čása, Jan Valt, Petr Růžička, Zdeněk Ladra či fotograf Miroslav Kukla. Nejznámějším žákem je zřejmě Václav Jíra (1930), který se dokázal prosadit jako svébytný umělec, ať již svými obrazy, nebo „samohybnými strojkami“ v duchu Jeana Tinguelyho.

Do užšího okruhu lounských intelektuálů patřil ještě např. básník Emil Juliš (1920 - 2006), autor mnoha ceněných básnických publikací, od roku 1990 nositel Seifertovy ceny, jehož životní dílo bylo oceněno roku 1996 Státní cenou za literaturu; pod vlivem svých přátel se zabýval i výtvarným uměním. Také knihovník Jiří Jedlička (1921 - 2010), který plnohodnotně vystřídal Janíka a městskou knihovnu vedl v podobně otevřeném duchu. Patřili sem i dva hudební skladatelé: František Chaun (1921 – 1981), autor nekonvenčních, nezřídka dadaistických kompozic, který v letech 1966 – 1969 složil (pod vlivem tehdejší vlny zájmu o Franze Kafku) trilogii pro orchestr (Proměna, Zámek a Proces), kterou uvedly přední pražské filharmonické orchestry. Posledním z generace dvacátých let je Zdeněk Šesták (1925), který se postupně vypracoval na jednoho z nejvýznamnějších soudobých českých hudebních skladatelů, kromě vlastní tvorby proslul také znovuoobjevením a propagací tzv. cítolibské skladatelské školy. Významní lounští výtvarní teoretici Josef Hlaváček (1934 – 2008) a Jan Sekera (1935) se velkou měrou přičinili o vznik Galerie Benedikta Rejta, jíž se Sekera stal prvním ředitelem. Osobností, které byly součástí lounského kulturního života, bylo samozřejmě mnohem více a zejména v uvolněné atmosféře 60. let minulého století stály u mnoha místních aktivit. Jan Suchý (1921 – 1998), středoškolský profesor českého jazyka, se stal na plné čtvrtstoletí šéfredaktorem kulturního měsíčníku, filmový klub měl na starosti Jan Jíra (1937), pozdější ředitel Ústřední půjčovny filmů a dodnes zapálený „kinař“, spolumajitel společnosti CinemArt, zaměřené na distribuci nezávislých evropských filmů. Narodil se tu scénograf Miroslav Melena (1937 – 2009), který aktivně spolupracoval s místními ochotníky a od roku 1969 byl šéfem výpravy Naivního divadla Liberec, jehož součástí bylo Studio Y, a který se ve svém oboru stal uznávanou kapacitou.

Louny šedesátých let vůbec byly kulturním centrem, jehož význam daleko přesáhl lokální charakter. Vzhledem k existenci lidové university, klubu přátel umění, divadla, filmového klubu, malířského kroužku, kruhu přátel hudby, Galerie Benedikta Rejta či Fučíkově divadlu se na kulturním životě města mohla podílet i širší veřejnost, resp. ti, kteří o

takový způsob využití volného času měli zájem. Pro českou kulturu byla v tomto kontextu nejpřínosnější oblast výtvarného umění, které v Sýkorově – a dnes zčásti i Mirvaldově – dílu došlo světového uznání.

Pokud bychom měli vzpomenout dalších osobností, které se v kulturní oblasti dominovaly až v letech „porevolučních“, zřejmě by to byli zejména bratři Miroslav a Tomáš Bambuškové, kteří v roce 1996 založili divadelní soubor D. I. Lebedung a Louny se staly jeho domácí scénou. Miroslav Bambušek (1975) již tehdy píše vlastní texty, které s přáteli realizuje. V roce 1999 získali vlastní prostor - starou vodárnu na břehu Ohře, ve které hráli svá představení, později začali úzce spolupracovat s Činoherním studiem Ústí nad Labem, kam posléze odešla z Lebedungu řada „herců“ i technického personálu a divadlu se věnovali profesionálně. V Lounech v roce 2001 získalo jejich občanské sdružení Mezery nový prostor – „Multiprostor“ - v centru města, bývalou kotelnu Městského úřadu. V ní do konce roku 2011 ještě – byť stále řidčeji - realizovali některá svá velmi alternativní představení či happeningy. Z Miroslava Bambuška se mezitím stal ceněný divadelní autor a režisér, který se nekompromisní tvorbou pokouší oživit historické mezníky naší země, zejména směrem ke komunistickým perzekucím nejrůznějšího typu, odsunem sudetských Němců (*Porta Apostolorum*) počínaje, přes soudy se skupinami třetího odboje (*Česká válka*), až po historická mementa (*Jan Hus*).

V nedalekém Klapý (22 km od Loun) existuje Rádobydivadlo Klapý, kam přešlo po zrušení ochotnického divadelního spolku Tyl asi 6 herců a zacelili tak mezeru v tradičním ochotnickém hraní naší oblasti. Herci v Rádobydivadle hrají již od roku 1986, takřka každý rok se soubor účastní Jiráskova Hronova, účinkovali ve Španělsku, Německu, Itálii i na Ukrajině. Jezdí po celé republice, sídlo mají v Libochovicích. Do jejich repertoáru patří náročnější hry (Strinberg, Bergmann apod.), které režíruje zejména zakladatel souboru a herec Ladislav Valeš. S tímto souborem Vrchlického divadlo spolupracuje velmi intenzivně a pravidelně – výměnou za premiérová představení - poskytuje prostory ke zkoušení.

Oklikou jsme dospěli opět k divadlu, které tvoří hlavní náplň této práce. Na úvod drobná statistika českých divadel k roku 2010⁵, která ukazuje, že počet divadel roste a zároveň v posledním období přibývá i jeho diváků. Po stagnaci v letech 1990 – 2005 se zdá, že divadlo si pro svou opravdovost a nezaměnitelnost opět získává větší přízeň. Ostatně, jak

⁵ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A9_divadlo

napsal Václav Havel ve zdravici Vrchlického divadlu u příležitosti 60 let od jeho založení: „Jako autor divadelních her se raduji, že divadlo neztratilo s rozvojem kinematografie, televize či internetu nic ze svého poslání a že živá představení nelze nahradit obrazovkou a počítačem. Ke kulatému výročí proto přeji Vrchlického divadlu spokojené návštěvníky, kteří se s ním budou moci i v budoucnu identifikovat.“⁶

Ukazatel	1985	1990	1995	2000	2005	2010
Počet divadel	43	47	89	118	121	145
Počet stálých scén	61	75	96	121	143	156
Počet sedadel stálých scén	27 249	29 063	30 015	30 223	24 863	35 747
Počet návštěvníků (v tis.)	6 794	5 834	5 247	4 589	4 976	5 617

Co se týče malých měst (pro potřebu práce jsem zvolil sídla do 20 000 obyvatel, což je adekvátní Lounům), je situace poněkud složitější, než v městech větších. Divadla vznikala převážně díky touze obyvatel po kultuře zejména počátkem 20. století, po roce 1945 jejich úlohu naradily zejména víceúčelové kulturní domy a divadla jako taková se nestavěla už vůbec. Přístup, jaký zvolili lounští (tj. že na divadlo v letech 1947 – 1950 uspořádali sbírku, během které mezi sebou vybrali 1 646 000 Kč) je zcela výjimečný. Stavba oněch kulturních domů byla tou dobou plně v garanci státu – kraje a okresy plnily zadání a úkoly pětiletých plánů a spíše než kulturní rozměr hrála roli politická angažovanost.

Co pro Louňáky a potažmo pro obyvatele každého malého města vlastně divadlo znamená? Nebudeme si zastírat, že pro řadu z nich zhora nic, nemají o existenci, funkci a smyslu divadla ani ponětí, ale těmi se nebudu zabývat, tak jako oni se nezaobírají divadlem. Pro starší generaci je místem slavnostním, místem „vysoké“ kultury, místem, kde se příběh jejich života vyměňuje za příběhy jiné a vlastně ani nemá zájem zjistit, vidět něco jiného, než co se „obvykle“ očekává. Pro střední generaci, která tvoří základ našeho diváctva, je místem, kde mají krom výše zmíněného možnost odpočinout si od případné šedi a komerce svých povolání, setkat se s přáteli, potěšit se nabízeným dramatickým, či hudebním dílem. Největší radost a starost do divadla přináší mladý divák. Starost proto, protože je divákem náročným, protože jeho soudy jsou přímočaré a nesmlouvavé a radost asi z toho samého. V době, kdy na mladé lidi útočí řada atraktivních a zejména nenáročných možností, jak trávit volný čas, divadlo patří přece jen k zábavě náročnější, časově, intelektuálně i ekonomicky. Ovšem podle mého názoru právě kolem divadla může vzniknout cosi, co s později může nazývat elitou

⁶ HAVEL, Václav. Osobní dopis. Říjen 2010.

města. Alespoň takto jsem si analyzoval současný stav a divadelní obec tak, jak ji vidím denně v divadle, kde pracuji a snažím se zároveň učinit nabídku divadla co nejatraktivnější pro co možná nejširší spektrum zájemců. Ale o tom v dalších kapitolách, věnovaných současnosti.

Kolem divadla se tvoří skupina lidí, kteří si bez něho svůj život neumí představit, ať se jedná o předplatitele některé z abonentních řad, vyznavače hudebních pořadů, ochotníky, kteří divadlo sami aktivně provozují, odevzdávají mu svůj volný čas a berou si od něj vlastní uspokojení. Na rozdíl od jiných kulturních institucí, které malá města mají, ať se již jedná o knihovny, kulturní domy, kulturní spolky, kina, výstavní a koncertní sítě, poskytuje divadlo člověku naplnění odvěké lidské touhy po lidském kontaktu, vzájemné blízkosti, po hře a hraní si, po příběhu, probouzí v něm fantazii a dovede ho ve fantazijním světě udržet a k tomu nabízí nejrůznější formy, různorodost a nadčasovost. Někdo někde prohlásil, že divadlo je divákem akceptovaná lež, ale mně připadají výstižnější slova Jan Bernarda, který se krom jiného zabíral etymologií slova divadlo: „Kdybychom chtěli stručně shrnout dějiny slova divadlo, jeho proměn a zrání až do dnešní podoby, mohli bychom to nejspíše učinit aforismem: Dívající se na divadlo, jsme jím uváděni v údiv. Divadlo je místo divů. Je to lidské dílo hodné podivu.“⁷

2. HISTORIE DIVADLA V LOUNECH

V této kapitole vycházím zejména za záznamů, které se dochovaly ve fondech Státního okresního archivu v Lounech a ze dvou stěžejních prací, uveřejněných v místních periodikách, zejména pak ze stati prof. Kamila Linharta, uveřejněné ve Vlastivědném sborníku okresu Louny z roku 1933 a z obsáhlého seriálu Jaroslava Krátkého, který pod názvem *Kapitoly z dějin lounského divadelnictví* vycházel během celého roku 1963 v Kulturním měsíčníku Lounska. Kulturní měsíčník Lounska, který se poprvé objevil v roce 1959 a vycházel 10x ročně tvořil jednu z důležitých součástí mé práce, neboť v něm byly otiskovány nejen historické reminiscence, ale zároveň i každoměsíční kulturní aktuality, programy a komentáře, které se k divadlu často vztahovaly. Část informací jsem získal i z archivních materiálů, uložených ve Státním okresním archivu v Lounech.

⁷ BERNARD, Jan. Co je divadlo. 1983, str. 14.

2.1 Počátky českého obrození

Pravděpodobně nejstarší zpráva o divadle v Lounech pochází z kroniky Jana Mojžíše, záznam je z roku 1571. Stojí v něm: „Toho roku bylo strojeno Theatrum na rynku, kdež se Tragica actio de pugna virtutis cum voluptate (Smutný děj o boji ctnosti s rozkoší) od mládeže lounský agirovala /agirovat = konat“.⁸ Lounská latinská škola pořádala mravoučná představení pro školu i veřejnost, což byl v té době celkem běžný jev. Rektorem školy byl tehdy skladatel divadelních her Adam Cholossius Pelhřimovský.⁹

Na počátku 19. století se stalo divadlo důležitou složkou společenského života - probouzelo národní uvědomění v poněmčených Lounech. Amatérští herci pocházeli nejčastěji z řemeslnických a živnostenských vrstev. Ačkoliv na veřejnosti převládala němčina, vedl se tvrdý boj o národní jazyk. Na divadelní scéně se hrálo napůl česky a napůl německy. Záznam z 11. 1. 1833 uvádějí povolení dvou představení zdejších ochotníků, hra byla hrána napůl česky a německy. Tou dobou i německé kočovné společnosti byly nuceny hrát také česky, neboť českých návštěvníků přibývalo na úkor německých.¹⁰

Napoleonské války (1803 – 1815) přinesly hospodářskou krizi i krizi kulturního života. K jeho oživení došlo až po korunovaci císaře Ferdinanda V. v roce 1836. Konají se společenské zábavy, besedy se zpěvy a dramatickými hrami, v nichž se mluví již více česky, čtou se české časopisy, a to od roku 1831. První „českou besedu,, složil Josef Kajetán Tyl, v Lounech byla uvedena 1. 6. 1845. Začínají se vydávat české časopisy (Květy, Česká včela), např. Havlíčkovy Pražské noviny z 18. ledna 1846 informují o besedě konané v Lounech 26. listopadu 1845, o téže slavnosti píše i Česká včela, Květy referují o operetě *Josef a jeho bratři* ze dne 18. dubna 1842 a žakovské hře Emil aneb Synovská láska provozované v Lounech v roce 1844. Podrobněji se věnuje článek v Květech z roku 1847 purkmistrovi Křížkovi a jeho hře *Vlastenci*, jejíž text se však nedochoval.¹¹

2.2 Profesionální (kočovní) divadla v Lounech

První zpráva o příchodu kočovné společnosti pochází z konce 18. století. V městském archivu bylo nalezeno vysvědčení, vydané herecké společnosti pana Trümera, jeho ženě a

⁸ KRÁTKÝ, Jaroslav. Kapitoly z dějin lounského divadelnictví. KML, 1963, č. 2, s. 13.

⁹ CHLOSSIUS, Adam Pelhřimovský (1544 - 1591) - rektor školy, archivář a písař města Loun.

¹⁰ KRÁTKÝ, Jaroslav. Kapitoly z dějin lounského divadelnictví. KML, 1963, č. 2, s. 13.

¹¹ KRÁTKÝ, Jaroslav, Kapitoly z dějin lounského divadelnictví. KML, 1963, č. 3, s. 11.

hercům, kterým purkmistr potvrzuje 19. 3. 1780, že v repertoáru, hraném tehdy německy, jak bylo obvyklé, nenachází se nic nemravného.

V 50. letech 19. století se nabídka českých představení rozrostla mimo divadelních představení ochotníků i o české kočovné společnosti, které do Loun také zajížděly. Až dosud zde hrály společnosti výhradně německé: Reinerova, Pilzova či Sterunfeldova, ale s malým úspěchem a nedostatkem německých diváků. Časopis Lumír oznamuje, že 21. 6. 1857 v Lounech „nejstarší divadelní společnost J. A. Prokopa, a její repertoár byl pěkný: od Tyla *Paní Marjánka, matka pluku, Bankrotář* a *Paličova dcera*, od M. Boleslavského *Katovo poslední dílo*, Štěpánkův *Čech a Němec*, Klicperův *Jan za chrta dán*. Tedy nejlepší hry z dob probuzení.“¹²

O dva roky později přibyla společnost Stránského a v červenci 1863 poprvé přišla do Loun společnost Elišky Zoellnerové a s českým činoherním i operním repertoárem slavila úspěch, v jejím angažmá byl např. herec Václav Vydra.

Koncem května 1883 zavítala do Loun Pištěkova společnost a uvedla zde 6 oper a operet. V červnu v Lounech vystupoval tenorista a zdejší rodák Adolf Erat, absolvent pražské konzervatoře.

Společenský život se tou dobou realizoval v pořádání maškarních plesů, velkolepých tzv. slítáží (hromadné sjíždění na sáňkách, „sanice“), občas přišla do města i divadelní společnost, ovšem stále ještě výhradně německá. V zimě 1857 hrál německý „spolek Pilzův v mohutném obsazení 16 herců a 4 hereček.“¹³

Na jaře 1878 hrála v Lounech v Drtinově hotelu od 6. března do konce dubna společnost Františka Pokorného, která hrála. „Pamětníci ji vynáší do nebe. Po mnoho let nebyla prý v Lounech společnost tak výtečná. Měla svou hudbu a dávala i operetní kusy. Pozvali si Mošnu, Frankovského, slečnu de Pauli z Národního divadla prozatímního, a že to byla společnost dobrá pochopíme snadno, víme-li, že jejím členem byl a v Lounech hrál i Eduard Vojan, František Šipek s chotí a Mařenka Pospíšilová. Byla to vlastně nejkvalitnější česká divadelní společnost kočující v té době. Ensemble sestával celkem z 19ti osob.“¹⁴

¹² KRÁTKÝ, Jaroslav. Kapitoly z dějin lounského divadelnictví. KML, 1963, č. 3, s. 12.

¹³ LINHART, Kamil. Vlastivědný sborník okresu Lounského. 1948-49, roč. 14, s. 142.

¹⁴ LINHART, Kamil. Vlastivědný sborník okresu Lounského. 1948-49, roč. 14, s. 184.

Na Louny vzpomíná Vendelín Budil (1847 – 1928), který s herci v 80. letech 19. století občas zavítal do Loun: „Stánek umění byl v hotelu u Drtinů na Valech a jeviště bylo v dosti prostorném sále, který těsně přiléhal k ostatním místnostem hostinským. Pódium a kostra jeviště, na níž se připevnilly kulisy a portál divadla, postavily se do sálu pouze tehdy, když buď ochotníci, nebo cestovní divadelní společnost chtěli pořádat představení. Předplatitelů na 15 představení bylo ukrutně málo a ti ostatní mysleli, že mohou přijít do divadla tak pozdě, jak se jim zlíbí... V přízemí sedělo pár osob a do devíti hodin se v prvních dnech trousili návštěvníci. Nám to nevadilo, neboť i jinak tam bylo nepokoje dost. Z hostince do sálu a ze sálu do hostince vycházeli i vcházeli lidé, že to byla radost tam hrát. Ale ještě jiné příjemnosti hercům kynuly: vůně z kuchyně dráždila příjemně nosní čivy hladového herce, zvonění na panskou, na číšníka nebo podomka přerušovalo každou chvíli nějakou dojemnou scénu a byl-li herec v nejlepší náladě, ozval se hlas sklepníka volajícího do kuchyně zcela zřetelně: dvakrát husu a jednou segedinský guláš! A iluze u herce i obecnstva byla ta tam.“¹⁵ I z tohoto – s odstupem doby jistě veselého (ale z mého pohledu pořád stejného a stejně neurotizujícího: i teď chodí návštěvníci pozdě, na divadelním baru se nesnesitelně halasí i během představení a předplatitelů je ukrutně málo) - pohledu je zřejmé, proč po celou tu dobu lounští divadelní aktivisté potřebovali vlastní a pouze divadlu zasvěcenou budovu.

Nicméně navzdory tomu od konce 70. let až do první světové války se v Lounech v Drtinově hotelu objevovaly nejznámější kočovné soubory té doby: mimo nejstabilnější Elišky Zollnerové také soubor Švandy, Pištěka, Budila, Drobného, Frýdy, Sedláčka. V těchto zájezdních hrách hostovali i známí herci Národního divadla: Mošna, Laudová, Želenský či Eduard Vojan, který byl naposledy v Lounech v 1918 s Tylovou *Paličovou dcerou*.¹⁶

Repertoár divadelních společností byl odrazem tehdejšího společenského a kulturního života. Pro lounské obecnstvo je charakteristická zvláště tylovská tradice.

¹⁵ BUDIL, Vendelín. Z mých ředitelských vzpomínek. 1920, s. 126.

¹⁸ KRÁTKÝ, Jaroslav. Kapitoly z dějin lounského divadelnictví. KML. 1963, č. 8, s. 6

2.3 Ochoťníci v Lounech

Od roku 1846 v Lounech existuje sdružení jen česky hrajících ochotníků. Na rozdíl od profesionálních divadel, která česky hrála, jen když jim to skýtalo naději na obživu, amatérská divadla hrála ve svém mateřském jazyce. Ke známým osobnostem lounského divadelnictví v 19. století patřil M. R. Křížek. Byl prvním lounským dramatickým spisovatelem, látku čerpal z české minulosti, psal česky, jeho texty se ale bohužel nedochovaly.

První známkou obrozeneckých tendencí bylo založení pěveckého spolku Vlastislav, který vedle hudby usiloval i o ochotnické divadlo. V srpnu 1861 se účastnil Vlastislav sjezdu německých pěveckých spolků v Postoloprtech a za Riegrovou *Kovářskou* mu porota udělila 1. cenu. „Došlo ovšem k útoku Němců proti Vlastislavu a nebýt členů vojenské kapely žateckých husarů, byli by odešli čeští zpěváci z Postoloprte s rozbitými hlavami.“¹⁷

Prvním velkým úspěchem nového Vlastislava a českých národních snah bylo vystoupení dne 23. září 1862 na Dožínkách v Peruci, Vlastislav tam zpíval u Boženiny studánky, u Oldřichova dubu a na Krásné vyhlídce. V prosinci 1864 se od pěveckého spolku Vlastislav odtrhl Ochotnický spolek, pozdější Lidové ochotnické divadlo. Od listopadu 1864 byla zavedena na radnici čeština a otázka českého vlastenectví značně pokročila. Lidové ochotnické divadlo našlo výkonného činitele v kancelistovi Jindřichu Šmádlovi, který se mu věnoval celou duší, zajímavá byla osoba městského radního a „buditele“ Jana Havránka.¹⁸

V dubnu a květnu 1851 proběhla v Lounech sbírka na stavbu Národního divadla, kterou organizoval zemský výbor. Vybralo se 55 zl 25 kr., které byly zaslány prostřednictvím berního úřadu do Prahy.

Městské ochotnické divadlo fungovalo v letech 1864 - 1873. Hrál v hostinci U Rybářů na Pražské ulici č. p. 116, od roku 1869 v městském hostinci U Tří lip na náměstí (na pozemku nynější radnice). Jejich první hra měla název *Kněz a voják aneb Bitva u kláštera Skalického*. Hrály se hlavně hry J. K. Tyla, V. K. Klicpery, G. Pflégra-Moravského, J. Stankovského - hlavním žánrem byla veselohra. Dne 1. 1. 1866 bylo v Lounech uspořádáno

¹⁷ LINHART, Kamil. Vlastivědný sborník okresu Lounského. 1948-49, roč. 14, s. 143.

¹⁸ JAN HAVRÁNEK (1799 – 1871): osvětový pracovník v Lounech, hudební skladatel, spisovatel, básník, dramatik, autor tří divadelních her. Byl v kontaktu s Františkem Palackým - na jeho popud pořídil opis Mikšovicovy kroniky uložené asi v Duchově). Napsal tři hry, městský archiv má uložen originál jeho pětiaktové hry o založení města *Bratři Vlasták a Sobeš, anebo počátek města Luny*, kterou dávala společnost Elišky Zoellnerové v Lounech s obrovským úspěchem (a výpomocí místních ochotníků) dvakrát za sebou, další jeho hrou byla *Slavnost Markytek aneb Politika nad politiku*.

představení na podporu stavby Národního divadla. Položení základního kamene v témže roce rozpoutalo doslova divadelní horečku a divadelní spolky vznikaly po celém venkově. „Zkřížením“ Sokola v roce 1867 a Občanské besedy 1868 byla činnost směřována spíše k výletům do okolí (Peruc, Pravda) a k pořádání akademií s pestrým programem, anebo zábavných večerů. Oba spolky hrály divadlo zároveň a tak náhlá konkurence mohla pozdvihnout úroveň lounského divadelnictví. Ve skutečnosti činnost ochotnického spolku rychle ochabovala, až po Šmádlově odchodu z vedení z neznámých důvodů ustala. Ještě 15. prosince 1868 odvádí Šmádl z ochotnického představení 75 zl. jako čistý zisk pro chudou školní mládež k Vánocům, ale v letech 1869 - 19870 nepodnikali ochotníci nic. Jak ve městě jejich činnost scházela, zjistíme z toho, že sám starosta Vidmann obrací se koncem r. 1870 na Šmádlu s prosbou, aby se zase ujal řízení spolku, který již rok téměř nepracuje.

Po smrti J. Havránka v roce 1871 se divadelní činnost v Lounech utlumila zcela, na vánoční nadílku 1871 u příležitosti oslav Komenského muselo sehrát Pravdův *Štědrý večer* U Tří lip s dětmi „učitelstvo samo“.¹⁹ Až v roce 1873 povolila obec přestěhování ochotníků do sálu obecných škol (dnes ZŠ J. A. Komenského), kde 6. srpna vystoupila slavná pražská herečka Otilie Sklenářová-Malá, která hrála hlavní roli ve hře *Debora*. Představení se konalo ve prospěch stavby Národního divadla v Praze a „navzdory panujícím vedrům“ se vybralo 156 zl. Dne 29. března 1874 pozvali si ochotníci do Loun Jidřicha Mošnu, jenž si vybral frašku *Nápady Dr. Žvanila* (192 zl. zisk) a „rozumí se hrál před vyprodanou scénou“.²⁰

21. února 1875 byla založena nová Občanská beseda a již 21. března 1875 uvedla v novém Drtinově hotelu (později Hotel Záložna, z kterého bylo po letech vybudováno městské divadlo) komickou operu *Kvas krále Vondry XXVI*, ale přece jen největší událostí těch let byly dvě produkce světově proslulého cirkusu Mayer, který přijel do Loun počátkem března a vydělal ve dvou představeních 3 000 zl. hrubého výtěžku. „Počítalo se na 2 000 diváků, tedy půl města.“²¹

Ochotníci stagnovali, až v roce 1878 došlo zase ke společné oslavě u Drtinů k uctění pětistého výročí Karla IV. spojené s osvětlením města. Kulturní aktivity se soustředily spíše do rukou Občanské besedy, která oslavila v roce 1878 deset let své existence.

¹⁹ LINHART, Kamil. Vlastivědný sborník okresu Lounského. 1948-49, roč. 14, s. 182.

²⁰ LINHART, Kamil. Vlastivědný sborník okresu Lounského. 1948-49, roč. 14, s. 183.

²¹ LINHART, Kamil. Vlastivědný sborník okresu Lounského. 1948-49, roč. 14, s. 183.

Důležitý pro rozvoj ochotnického divadla v Lounech je rok 1879. Tehdy si ochotníci pořídili zcela nové zařízení. Odstěhovali se ze škol do Drtinova hotelu a „nákladem vskutku velikým (2 200 zl.) pořídili nové jeviště. Sestávalo z 8 dekorací, každá pak měla 6 kulis a trojí suffity, které namaloval malíř Prozatímního divadlo Hugo Uhlík. To byla ovšem velká událost pro město, které bylo přímo nadšeno. Jistě sám boháč František Drtina, majitel hotelu a horlivý vlastenec, přispěl hojnou hřivnou k velikému tomu podniku, nehledě k Občanské besedě.“²²

Zvláštní je, že k slavnostnímu otevření nového divadla, které bylo vybaveno již v říjnu 1879, došlo teprve 19. dubna 1880 a jako úvodní kus byla vybrána komická zpěvohra *Princezna Symfonie čili Kouzelná hlína*.

12. srpna 1881 vyhořelo Národní divadlo. Tehdejší starosta MUDr. Frotzel svolal mimořádnou schůzi obecního zastupitelstva oběžníkem znění, z něhož je opravdu cítit, jak ztrátu divadla prožíval „obyčejný“ lid: „Neštěstí, jaké stihlo naši milou vlast dnes 12. srpna v den to, kdy lehlo popelem naše krásné Národní divadlo, povzbudilo mysl vlasteneckou v míře netušené. Dary, příspěvky na zbudování nového divadla se jen hrnou ze všech končin vlasti i z cizích zemí. Jde to jako o závod, nikdo nechce zůstat pozadu. Ve vlasteneckém tomto záchvatu vynikají, nad jiné obce, okresy a korporace. Královské město Louny, jenž vždy řadilo se ku městům vlasteneckým a ve věcech národních nikdy nezůstalo v pozadí, podá o tomto bohdá svědectví i nyní. Proto zvu Vás pánové k mimořádné schůzi na dnešní den, k páté hodině odpolední, abyste učinili usnesení, obci naší důstojné.“²³

Obecní zastupitelstvo na základě této výzvy věnovalo na obnovu Národního divadla ihned 1 000 zl, celkem bylo z Loun na Národní divadlo odesláno celkem 5 660 zl.

K 1.1. 1881 měly Louny 5 561 obyvatel „a nabývaly rázu skutečně městského. Také požadavky kladené na ochotníky stále stoupaly, hlavně stykem s vynikajícími herci pražskými.“²⁴

V roce 1883 byl otevřen nový divadelní sál v Koruně a 18. 12. 1883 odjelo z Loun zvláštním divadelním vlakem, vypraveným Občanskou besedou, na 700 lidí do Prahy

²² LINHART, Kamil. Vlastivědný sborník okresu Lounského. 1948-49, roč. 14, s. 184.

²³ ND perem lounského kronikáře Jana Haince. Kulturní měsíčník Lounska. 1968, č. 3, s. 2-3.

²⁴ LINHART, Kamil, Vlastivědný sborník okresu Louny, roč. IV., 1948-49, roč. 14, s. 185.

k otevření znovostavěného Národního divadla „jízdne na osobu sem i tam 1 zlatý 20 kr. V divadle byla hrána opera *Černohorci*“.²⁵

Po otevření Národního divadla (11. června 1881), kdy se divadelní umění stalo populárnějším a přineslo s sebou také nárůst dalších zájemců o divadelní představení a také příliv nových herců, a to i na venkově. V okolí vznikly v té době ochotnické spolky v obcích Cítoliby, Brodec, Pochvátlov, Obora, Hřivice, Peruc, Radonice, Strádonice, Lenešice, Smolnice a další. V samotných Lounech je založen spolek ochotníků nazvaný po prvním českém divadelním dramatikovi Josefu Kajetánu Tylovi. Stanovy spolku byly schváleny 28. června 1883 pod jménem: Spolek divadel. ochotníků Tyl v Lounech. Činnost zahájil 30. 9. 1883 a první premiérou byla 6. října 1883 Tylova hra *Matka a dcera*. Spolek však nenašel přízeň u úřadů a byl donucen k utlumení své činnosti. „Učitelstvu zabraňuje se orgány školními působení při divadle. Jinde kněží bojují proti divadlu s kazatelny a jinde okresní hejtman klade těžkou ruku na ochotníky.“²⁶ Nejen, že fungování spolku ohrožovala cenzura, ale objevily se spory mezi samotnými členy spolku. Navíc divadelnímu spolku Tyl vyrostla další konkurence. Už od roku 1877 zde působil divadelní odbor Řemeslnicko - dělnické besedy a v roce 1902 vznikl divadelní odbor dělnického spolku Svornost.

Divadelní spolek Tyl se po určitém útlumu přece jen vzchopil a od roku 1905 zahájil pravidelnou činnost a uváděl např. Štolbovo *Vodní družstvo*, Jiráskovu *Samotu*, Štechovy *Maloměstské tradice*. Hrál se obvykle v sále U Drtinů, zpočátku jen několikrát v roce, neboť v té době bylo obvyklé, že zde často hostovaly zájezdní společnosti i tři měsíce v roce. Aktivitu ochotníků také tlumily úřady, které dohlížely, aby repertoár nebyl příliš vlastenecký. Činnost spolku oživil nově zvolení činovníci v čele s Antonínem Maněnou. Koncem války, kdy řady ochotníků prořídly, spolek činnost přerušil a někteří členové – z důvodu nedostatku mužských herců - vypomáhali u zájezdních divadelních společnostích hostujících v Lounech.²⁷

V roce 1909 vzniklo sdružení dělnických divadelních ochotníků Máj, které po válce sídlilo ve Stromovce. V období první republiky se objevily v divadelnictví spory, proto vznikaly nové spolky, byl založen i kroužek dorostu, jehož úkolem bylo vychovávat mladé divadelníky.

²⁵ ND perem lounského kronikáře Jana Haince. Kulturní měsíčník Lounska. 1968, č. 3, str. 2-3.

²⁶ KRÁTKÝ, Jaroslav. Kapitoly z dějin lounského divadelnictví. KML. 1963, č. 4, s. 13.

²⁷ KRÁTKÝ, Jaroslav. Kapitoly z dějin lounského divadelnictví. KML. 1963, č. 5, s. 11.

V roce 1919 byli přijati do spolku Tyl mladí nadšení ochotníci, kteří se již rok pokoušeli hrát pod názvem Kroužek mladých ochotníků ve Vilové čtvrti. Stali se součástí spolku s názvem Dorost ochotnického spolku Tyl a byli vedeni k práci „herecky – výchovně“.²⁸

Ve válečných letech uváděl Tyl kolem šesti her ročně. Nejplodnější období Tyla spadá do let 1919-1923, tomto období se hrálo v dějinách spolku nejčastěji. Spolek si zřídil nové jeviště, hrál v hotelu Koruna a ve Stromovce. Roky 1924-1932 však byly poznamenány řadou problémů. V té době totiž existovalo v Lounech více ochotnických spolků či dramatických oborů. V mnoha z nich hráli také členové Tyla a tím docházelo ke tříštění sil.²⁹

Ústřední matice divadelního ochotnictva československého (ÚMDOČ) byla založena roku 1886, měla své sídlo v Praze a sdružovala ochotnické spolky a odbory. Členství v ní znamenalo např. slevy ve vybraných půjčovnách kostýmů, získání odborného časopisu zdarma, bezplatné provozování her, za něž hradila matice autorské poplatky. Členové mohli požadovat pomoc v záležitostech divadelních a spolkových. Matice pořádala divadelní a režisérské kurzy, organizovala divadelní soutěže.

Doklady o vzniku Okrsku Vrchlického ÚMDOČ v Lounech se nedochovaly. První doložený zápis z valné hromady je ze 17. března 1918. Z něj také vyplývá, že v té době měl lounský okrsek již čtrnáct spolků.

Okrsek Vrchlického byl spojovacím článkem mezi Maticí a spolky. Sdružoval ochotnické soubory tehdejšího lounského okresu. Jeho úkolem bylo pomáhat jim při řešení odborných otázek, dohlížet na repertoár a uměleckou úroveň uváděných her, zajišťovat kontakt mezi jednotlivými spolky. Dále pořádal přednášky, kurzy, soutěže a zájezdy, zajišťoval představení hostujících souborů. Členem okrsku se mohli stát jednotlivci i divadelní spolky. Výši členského příspěvku stanovila pro každý rok valná schůze, na níž byla také volena okrsková rada. Ta okrsek řídila a spravovala jeho jmění.

V roce 1920 sdružoval okrsek již třicet ochotnických spolků. Měl také vlastní knihovnu, o kterou se staral knihovník a každý rok podával zprávu o jejím využití. Z výkazu pro sezónu červenec 1922 - červen 1926 vyplývá, že za tuto dobu bylo v okrese sehráno

²⁸ KRÁTKÝ, Jaroslav. Kapitoly z dějin lounského divadelnictví. KML. 1963, č. 5, s. 12.

²⁹ KRÁTKÝ, Jaroslav. Kapitoly z dějin lounského divadelnictví. KML. 1963, č. 5, s. 12.

celkem 379 her, z nichž bylo 24 dětských a 2 opery. Spolky zastoupené v okrsku se podílely počtem 94 her.³⁰

V říjnu 1926 na základě změny stanov udělila Zemská politická správa v Praze spolku jméno Vrchlického okrsek Ústřední Matice Divadelního Ochotnictva Čsl. v Lounech.

V té době existovalo ve společnosti velké množství ochotnických skupin, které byly často „pobočkou“ větší organizace, např. Sokola, a svoji činností přispívaly do spolkové pokladny. V ochotnickém divadle panovala velká roztržitost a ta vyvolala ve dvacátých letech potřebu nového divadelního zákona, podle něhož by musely být divadelní spolky řádně registrované. Zlata Husáková proto iniciovala 7. 5. 1930 založení oficiálního ochotnického spolku, pro který vybrala jméno herce Eduarda Vojana. Stanovy spolku byly schváleny zemským úřadem v Praze dne 7. srpna 1930. Spolek se přihlásil i k členství v Ústřední matici divadelního ochotnictva československého. Jeho zakladatelka kolem sebe shromažďovala dívky a ženy, se kterými hrála nenáročné divadelní hry a pohádky. Ačkoliv neměl zdaleka tak dobrou úroveň jako spolek Tyl, nabízel další alternativu kulturního vyžití, v tomto případě hlavně pro ženy a děti. Hrál v divadle Rokoka v Poděbradově ulici a pořádal zájezdy na venkov. S národně socialistickou mládeží sehrál řadu divadelních her v lounské Stromovce.

Členy Vojana byli chlapci a dívky z lidových vrstev, ve kterých se Husáková snažila podněcovat talent a vypěstovat lásku k ochotnickému divadlu. Vedle divadelních her pořádali také přednášky, besídky, slavnosti a výlety. Část výtěžku ze svých představení věnovali na humanitární účely.

Po deseti letech činnosti, na výzvu Národního souručenství, aby se divadelní spolky sloučily, došlo v roce 1940 k likvidaci spolku Vojan. Zlata Husáková tento zánik nesla velice těžce s vědomím, že sloučením lounských divadelních spolků končí jedna kapitola v dějinách místního ochotnického divadla, kterému jako režisérka věnovala všechny své síly.³¹

V té době existovalo v Lounech více ochotnických souborů. Herci občas přecházeli z jednoho spolku do druhého, předmětem sporu bývalo obsazování rolí. V roce 1930 opustilo Tyla pro vnitřní nesrovnalosti několik členů, kteří se rozhodli založit vlastní soubor. Nový

³⁰ Státní okresní archiv v Lounech. Vrchlického okrsek Ústřední matice divadelního ochotnictva československého Louny 1918 – 1951. Fond č. 40, archivní pomůcka č. 238.

³¹ Státní okresní archiv v Lounech. Spolek divadelních ochotníků Vojan Louny 1930 – 1940. Fond č. 121, archivní pomůcka č. 242.

spolek divadelních ochotníků měl nést jméno spisovatele Aloise Jiráska, jeho ustavující valná hromada se konala 27. srpna 1930. Prvním předsedou byl zvolen Albín Mach, režisérem Václav Lehman. Jedním z dramaturgů byl pedagog a historik Kamil Linhart (1887 – 1951).

Spolek se stal členem Ústřední matice divadelního ochotnictva československého. Původní počet patnácti členů se rychle zvyšoval. Vedení však při přijímání nových adeptů kladlo vysoké nároky na jejich umělecké předpoklady.

Za rok 1931 sehrál spolek již 30 divadelních představení. Hry měly úspěch, o čemž svědčí dochované děkovné dopisy a novinové články plné chvály a uznání. Každý rok nastudoval spolek několik premiér. Vedle vážných her to byly i veselohry a hry vlastenecké. Na soutěži ochotnických spolků Okrsku Vrchlického, která se konala v květnu roku 1932 v Cítolibeč, získal Jirásek za hru J. Mahena *Náměsíčný* 1. cenu.

Poslední zdokumentovaný rok ve Pamětní knize je rok 1938. Poté byla zřejmě divadelní činnost spolku zastavena. Dne 7. února 1943 se konala mimořádná valná hromada, na níž bylo rozhodnuto o likvidaci spolku.³²

Spolupráce okrsku s jednotlivými spolky nebyla vždy jednoduchá. Mnohé spolky existovaly pouze formálně, nevyvíjely divadelní činnost, neposílaly delegáty na schůze okrsku a nevyplňovaly ani zaslané statistické výkazy o činnosti. Občas některý spolek vystoupil, jiné se naopak přihlásily. V roce 1928 evidoval okrsek již 43 spolků, z toho 6 lounských. V roce 1932 klesl celkový stav na 35 evidovaných spolků a v dalších letech jejich počet v tomto rozmezí stále kolísal.

V roce 1938 došlo vlivem politických událostí k omezení ochotnické činnosti a spolkového života. Okrsek sdružoval v té době 21 spolků, v roce 1941 to bylo již pouhých 16 spolků. Dne 15. března byl vydán rozkaz okresního hejtmána k rozpuštění okrsku. Jako důvod bylo uvedeno neloajlní chování k německým úřadům a podnikům. 18. března 1942 byla provedena jeho likvidace.

Během okupace fungoval už jen ochotnický spolek Tyl, ale i ten měl omezené možnosti. Němci zavedli přísnou cenzuru, nepovolovali hrát většinu představení. Divadlo v té

³² Státní okresní archiv v Lounech. Spolek divadelních ochotníků Jirásek Louny 1931 – 1943. Fond č. 474, archivní pomůcka 243.

době hráli jen skuteční nadšenci. Za celou dobu se neuskutečnilo žádné představení a nekonala se ani jedna schůze.

Činnost okrsku byla obnovena na schůzi valné hromady až 18. září 1945. Začaly se pořádat odborné kurzy a školení. Pečlivě byl vybírán repertoár, rozvíjela se spolupráce s okresní osvětovou radou. V roce 1946 se hráli ochotníci celkem 81 představení, okrsek evidoval 25 spolků. Některé vesnické soubory po válce již divadelní činnost neobnovily, ač k tomu byly okrskem vybízeny.

Po okupaci řídil lounský ochotnický spolek Tyl režisér a herec Václav Šlajcher (1911 – 1973). Byla to pravděpodobně největší osobnost lounského divadelnictví vůbec. Nastoupil v Lounech v roce 1945 do funkce okresního inspektora ONV Louny. Od jeho příchodu se začalo vážně mluvit o výstavbě divadla (do té doby byl vždy založen spolek na výstavbu kamenného divadla, vybrala se část peněz a spolek se pak rozpadl). Kromě dobrého organizátora byl i výborným hercem a režisérem. Pod jeho vedením bylo v roce 1946 uvedeno 13 her, v roce 1947 17 her a v roce 1948 4 hry a 21 repríz. V roce 1948 vstoupili do Tyla ochotníci z divadelního spolku Máj, doklady o ochotnické činnosti v následujících letech se v archivu nenalézají.

Po únorových událostech v roce 1948 prováděly akční výbory prověřování členstva, veškerá spolková činnost musela být hlášena ústřednímu akčnímu výboru Národní fronty v Praze. Na základě těchto skutečností aktivita spolků všeobecně poklesla. Okrsek sdružoval v roce 1949 20 souborů, v roce 1950 už jen 16. Do repertoáru byly stále častěji zařazovány "pokrokové socialistické hry".

Činnost okrsku byla v té době zaměřena především na dostavbu a otevření Fučíkova divadla v Lounech.

V březnu 1948 byl schválen divadelní zákon, ve kterém se zakazuje soukromé podnikání v divadelní oblasti a ochotnické soubory přecházejí do vlastnictví státu - musely se stát součástí některé společenské masové organizace (ROH, ČSM, JZD,...). Zároveň došlo k politickým prověrkám členů souborů. Po únoru 1948 se tedy i divadlo zcela podrobilo ideologickému dohledu – bylo považované za důležitou součást propagandy, stát převzal proto jeho zřizování, zpočátku prostřednictvím masových organizací, ale postupně se zřizování dostalo do gesce státu již zcela. A to dokonce ani ne prostřednictvím ministerstva

kultury, ale prostřednictvím ministerstva vnitra. Což ostatně potvrzuje slova z úvodu, že divadlo bylo považováno za důležitý politický a ideový nástroj. Konkrétní podobu zásadní reorganizace dostala idea politického sjednocení v červenci 1950 na sjezdu osvětových pracovníků v Soběslavi. Soběslavský plán naprosto změnil organizační model českého ochotnického divadla. Soubory ztratily právní subjektivitu včetně práva hospodaření se svým majetkem (často šlo i o budovu divadla) a musely se stát součástí některé společenské masové organizace, jako např. ROH, ČSM, JZD.³³

Úkoly dosavadního okrsku převzala komise lidové tvořivosti při IV. referátu ONV v Lounech.

3. FUČÍKOVO DIVADLO

3.1 Vznik Spolku Vrchlického divadla

V roce 1947 bylo oficiálně oznámeno zahájení stavby divadla. Při té příležitosti byl založen Spolek Vrchlického divadla v Lounech v čele s Václavem Šlajchrem. S ním spolek v roce 1947 zakládali JUDr. Václav Zima, advokát, Bořislav Horák, profesor reálného gymnázia, JUDr. J. Jirman, přednosta soudu, P. Skočdopole, ředitel Spořitelny, p. Hieke, zástupce závodní rady dílen ČSD. Ve stanovách Spolku byly vytyčeny tyto cíle (které se příliš neliší od cílů nové Zřizovací listiny Vrchlického divadla z roku 2003):

1. Sbírat členské příspěvky.
2. Shromažďovat dary, příspěvky, odkazy na stavební a udržovací fond tohoto divadla.
3. Pořádat veřejné sbírky, slavnosti, koncerty, divadelní představení a různé jiné podniky ve prospěch stavebního a udržovacího fondu divadelního.
4. Svolávat členské a veřejné schůze, sjezdy, přednášky, ankety, vydávat publikace zpráv a propagační tisky a tak mravně působiti k brzkému dosažení cíle spolkového.
5. Zaříditi věcnou loterii za souhlasu úřadu, za účelem rozmnožení nebo dovršení stavebního a udržovacího základu.
6. Se svolením příslušných úřadů nabývatí a provozovatí živnostenská nebo jiná oprávnění, jimiž možno plniti účel spolku nebo mu přispět.“³⁴

³³ ČERNÝ, Jan a kol. Cesty českého amatérského divadla. 1998. s. 194.

³⁴ Státní okresní archiv v Lounech. Stanovy Spolku Vrchlického divadlo v Lounech. Fond č. 589, archivní pomůcka 5.

Bylo rozhodnuto, že se kamenné divadlo nebude stavět nové, ale že bude umístěno do bývalého hotelu Záložna (dříve Drtina), kde se mj. jako první v Lounech provozoval již v roce 1920 „první stálý biograf“. Samozřejmě šlo o němý film s hudebním doprovodem houslí, pianina a harmonie, pro lepší dojem z filmu prováděl majitel kina za plátnem různé zvukové efekty. Pamětníci tvrdí, že při výstřelech rozbíjel žárovky a podobně. A co se v tomto kině hrálo? Kromě průměrné a podprůměrné produkce se občas objevil film, který dodnes patří ke zlatému fondu světové kinematografie.³⁵

Během druhé světové války byl hotel velmi poškozen, proto byly nutné rozsáhlé opravy celé budovy. Zároveň se musely provést adaptační práce, aby mohla být budova využívána jako divadlo.

Původně měl být ke stavbě využit architektonický plán Víta Nepora, ale nestalo se tak, protože na část objektu si kladl nárok závod Stepo Louny (později Elektroporcelán Louny) a část prostorů hotelu sloužila jako kanceláře. Nakonec pro ně byly nalezeny jiné prostory, ale původní plán už nemohl být zrealizován, protože „zdi sálu byly v té době již tak vysoko, že stavitelé nenašli odvalu bourat to, co za nadšené spolupráce občanů bylo již vystavěno.“³⁶

„Především šlo o to, dostat přestavbu na divadlo do akce 2M. Rok 1947 byl jedním z těch, kdy začínalo velké budování a zásadní přestavba celé společnosti. Vedle dvouletého plánu vznikaly i akce v rámci 2M, kam se dostávaly akce, které se převážně opíraly o iniciativu a obětavost občanů. Zajeli jsme tedy se s Václavem Šlajchrem, který byl nejen kulturním inspektorem okresu, ale velmi agilním jednatelem Fučíkova divadla, na Ústřední plánovací komisi do Prahy. Dostali jsme se nakonec k nějakému sekčnímu šéfovi, v jehož rukou byla příprava této části plánu. Vyslechl nás velmi pozorně, přikyvoval hlavou a obdarovával nás zvláštním úsměvem. Takže jsme měli dojem úspěšného pochopení. Když jsme domluvili, pozorně si nás chvíli prohlížel, zatímco my očima viseli na jeho rtech, z nichž mělo vyjít to sladké ano. Jeho slova však z nás vyrazila dech. „Tak si myslím, soudruzi, že jste se oba zbláznili. V době, kdy národ z trosk války začíná stavět továrny a závody, chcete v nějakých Lounech stavět divadlo, na které je deset let dost času.“ Odcházeli jsme smutní, ale nic jsme neztratili na svém nadšení. V dalším roce jsme tuto překážku překonali ... V městě byl velký zájem veřejnosti o přestavbu divadla. Rozhodli jsme se těsně před zahájením svolat schůzi občanů, abychom je informovali o plánech a současně pozvali

³⁵ SRP, Bohumil. 75 let československé kinematografie. Kulturní měsíčník Lounska. 1973, č. 10, s. 4.

³⁶ BĀBA, Ladislav. Lounskému divadlu je padesát let. Svobodný hlas, 2000, č. 43, s. 4.

k práci, na brigády. S určitou obavou jsme se rozhodli pro sál U zastávky, největší ve městě. Obavy se brzy rozptýlily. Zájem občanů byl tak veliký, že se všichni do sálu nevešli a dost jich zůstalo venku. Byl to nečekaný úspěch. Jako host vystupoval sám E. F. Burian. Lidé pozorně sledovali zprávy i jeho projev. Napadlo mě využít zájmu a přijít v debatě s myšlenou: Národ si v Praze vystavěl Národní divadlo pod heslem „Národ sobě“, proč by to nedokázali v Lounech a v akci „Louny sobě“ sbírkou, dary příspěvky spolků, půjčkami či v jiných formách neopatřili milión korun jako základ pro stavbu. Byl jsem stržen obecným nadšením a vyhlásil jsem sbírku „Louny sobě“: a hned první překvapení. Po vyhlášení se jako první přihlásil E. F. Burian: „Zahajuji tuto sbírku tím, že věnuji budovanému divadlu 10 000 Kč.“ Po něm povstala jeho životní družka s. Kočová a jménem Divadla E. F. Buriana prohlásila, že provedou sami sbírku a seberou pro divadlo rovněž 10 000 Kč a zahrají v novém divadla zdarma jedno představení. Byl to nečekaný začátek a velmi nám to pomohlo. Akce byla velmi důkladně organizována především v Lounech. Dnes se to už neví, ale byla navštívena každá rodina ve městě a každá dala. Nevzpomínám si, že by někdo odřekl. Dávali jednotlivci, rodiny, spolky a hospodářské organizace. Sbíрка pokračovala také ve vesnicích okresu a cíl byl ve skutečnosti překročen.“³⁷

Město Louny a okolní vesnice, které se rozhodly finančně přispět, vedly „sběrné listiny“, kde zaznamenávaly jméno dárce, částku a podpis. Ty jsou dosud uloženy v lounském Státním okresním archivu a dozvíme se z nich, že obyvatelé přispívali od deseti do pěti set korun, každý podle svých možností. V březnu 1950 sbírka činila 1 646 000,- Kčs. Z vyšších příspěvků zmiňme např., že lounský spolek králíkářů dal 4 000 Kčs či „starosta cikánů v Lounech“ 500 Kčs. Dopisy o darech nám zase prozradí, že kupříkladu v roce 1947 až 1951 „zaměstnanci firmy Bulova, nyní Zd. Heřt“ věnovali svůj jednodenní výdělek (1 519,60 Kčs). Lounské obchodnictvo darovalo jménem Otto Mužíčka spolku 60 450 Kčs, Svaz zaměstnanců v peněžnictví a pojišťovnictví 1 210,40 Kčs, pražská firma Architekt stavitel Jaroslav Pýcha odeslal do Loun 2 465 Kč, Sbor dobrovolných hasičů přispěl 3 a půl tisíci. Akademický sochař V. F. Vinš daroval divadlu busty T. G. Masaryka z pálené hlíny. Mistr pokrývačský Slavomír Brandtl se zavázal provést zdarma pokrývačské práce a Dopravní skupina III. Louny slíbila odvoz sutin a dovoz stavebního materiálu taktéž zdarma. Zapomenout nesmíme ani na výpomoc ministerstva osvěty ve 240 000 Kč na stavbu divadla a posléze ještě půlmilionem na nové jeviště, výsledná částka tedy významně přispěla k financování celé stavby. Ale občané Loun se podíleli i na vlastní přestavbě hotelu na divadlo a odpracovali doslova desetitisíce

³⁷ ZIMA, Václav. Kulturní měsíčník Lounska. 1975, č. 7, s. 7 – 8

brigádnických hodin: podle dochovaného výkazu se při pomocných pracích činili nejvíce „brigádníci penzisté“ (19 800 hodin), členové ČSM Louny (3 200), členové Spolku Fučíkova divadla (2 200), ochotníci z Loun, Černic a Cítolib (1 500), Posádka Louny (1 400), učňové z internátu ČSD (1 300), zaměstnanci OV a MNV v Lounech (1 200), Svaz žen (1 200) a členové organizace KSČ (800). Celkem odpracovali dobrovolníci na stavbě 32 600 hodin, odborné práce provedli zaměstnanci Dílen Jana Švermy, kovodělníci (16 200 hodin) a truhláři (5 100 hodin), přičemž honorována byla přibližně půlky odpracovaných hodin.³⁸

Po dlouholeté snaze vybudovat v Lounech stálé kamenné divadlo se tento sen lounským obyvatelům konečně splnil. V budově bývalého hotelu Záložna byl postaven nový balkon a jeviště, přestavěn vestibul a malý sál v 1. patře. Sál měl kapacitu 464 sedaček a asi 200 míst k stání, jeviště disponovalo železnou protipožární oponou (1 200 kg těžkou), točnou, bílým a černým horizontem v moderní úpravě, devatenácti tahy a prostornou přípravnou se dvěma pojezdovými vozy. Divadlo zůstalo ve vlastnictví města, ale do užívání bylo bezplatně svěřeno divadelnímu spolku Fučíkova divadla. Ovšem jak byla vlastní přestavba obtížná (a toto „prokletí“ ji provázelo i v její novodobé historii, jak se dozvíme) dokládá svědectví projektanta Víta Nepora: „Myšlenka stavby divadla v Lounech měla trvání téměř půl století a teprve roce 1947 propukla tak intenzivně, že stavba se stala skutkem. Původní projekt odlišoval se od nynější stavby tím, že nástup do divadla byl projektován suterénem, kdy byly řešeny všechny vedlejší místnosti. Ze suterénu byl pak přístup prostorným schodištěm do vlastních divadelních místností. Starý sál měl být zvětšen o celou šířku dnešního předsálí a jeviště bylo řešeno o 1,50 m hlubší než jeviště dnešní. Tento projekt bohužel nebyl uskutečněn, neboť místnosti v prvním patře hotelu Záložna na straně západní a východní měly sloužit jako provizorní úřadovny nové továrny Stepo v Lounech. Tím byl narušen hotový projekt těsně před započítím stavby. Po tomto zásahu a zmaření původního projektu bylo rozhodnuto v radě MNV, že budova hotelu Záložna se upraví jen uvnitř postavením nového balkónu a jeviště s nejnutnějším příslušenstvím a také podle tohoto malého projektu se stavba rozběhla. Během stavby se však ukázalo umístění úřadoven továrny Stepo v budově jako naprosto nehygienické a nepraktické, nevyhovující a pro Stepo se opatřily jiné místnosti. Tímto rozhodnutím, a můžeme říci již před definitivním rozhodnutím, projekt se znovu měnil. Avšak sál se již nedal rozšířit, neboť práce na stavbě pokročily tak dalece, že zvětšení nebylo možné. Projekt se zvětšil o přístavbu dnešního vestibulu a malého sálu v prvním patře, tvořící portál hlavního průčelí a vstupu. Příslušenství se podařilo uchovat podle původního projektu.

³⁸ VNOUČEK, Jan. Šedesát let divadelní budovy v Lounech. Svobodný hlas 2010 č. 47, s. 4.

Těžkosti projektu byly dány již samotnou starou budovou, ohraničenou třemi ulicemi. Poloha stávajícího starého sálu musela být uchována a nebylo již možno rozšíření. Za obětavé součinnosti stavební a technické komise spolku pro vybudování divadla bylo uváženo vše, aby projekt co nejvíce vyhovoval po všech stránkách a aby nebylo ničeho podstatného opomenuto. ... Mějme vždy v paměti, že divadlo bylo zbudováno za pomoci brigád a že stavba byla posvěcena potem a mozky mnohých obětavých lounských občanů“³⁹

Ještě před otevřením divadla nastaly dohady nad jeho názvem. Divadelníci se shodli na tom, že by se divadlo mělo jmenovat po lounském rodákovi Jaroslavu Vrchlickém⁴⁰. Tento návrh však neprošel radou MNV, která název zamítla a rozhodla se pro Fučíkovo divadlo. Zároveň byla ukončena činnost Spolku Vrchlického divadla a byl vytvořen Spolek Fučíkova divadla. Proč padla volba zrovna na tohoto levicového novináře? Jezdívával prý často do Loun na výlety navštěvovat své přátele Karla Konráda a Konstantina Biebla, ovšem spíše se zdá, že to byla jedna z nutných úliteb, aby lounští pro své divadlo získali podporu státních úředníků. V okresním archivu se ostatně uchoval pouze jediný protestní dopis proti této změně, a to od pražského Kruhu přátel Jaroslava Vrchlického. Při této příležitosti zaslala rada MNV dopis Gustě Fučíkové s prosbou, zda by se lounské divadlo mohlo jmenovat po jejím manželovi. Gusta Fučíková mimo jiné odepsala: „Julius Fučík miloval divadlo, ve kterém viděl zvlášť účinný umělecký prostředek pro rozšiřování velkých myšlenek a ideálů revolučního boje pracující třídy o lepší zítřek. Divadlo, to jest názorná škola, ve které se nejlépe a nejpersvědčivěji vychovává v divácích smysl pro pravdu, krásu a upřímnost, ve které se probouzí láska lidu k svobodě a socialismu.“⁴¹

Stejně dobově tendenčně zněl při otevření i projev předsedy MNV v Lounech Jindřicha Moravce: „Celou jednu generaci se vybíraly dary a příspěvky, prodávaly se takzvané cihly, aby se mohly Louny zařadit mezi ta města, která se honosila krásnou divadelní scénou. Po celá léta se ztrácely sbírky v bezedných kapsách chytráků. Proto musel přijít jiný duch – duch poctivých lidí, kteří mají zájem ne svůj vlastní, ale zájem pro celou širokou veřejnost, zájem o naše pracující masy a starají se o to, aby i po stránce kulturní mohlo naše město žít. Ano, musela přijít lidová správa, v čele s dělníky a KSČ, aby uskutečnila dávný sen, doplnit naši kulturu divadlem, které by sloužilo všem a pro všechny, kteří mají zájem o výstavbu, pokrok

³⁹ Fučíkovo divadlu je 25 let, Kulturní měsíčník Lounska.. 1975, č.7, s. 7. - 8.

⁴⁰ VRCHLICKÝ, Jaroslav, narozen 17.2.1853 v Lounech, zemře 19.9. 1912 v Domažlicích, vlastním jménem Emil Frída, působil jako dramatik, prozaik, překladatel, literární a divadelní kritik, je představitelem lumírovské poezie. Jeho nejznámějším divadelním kusem je zřejmě komedie Noc na Karlštejně z roku 1885.

⁴¹ Fučíkovo divadlu je 25 let, Kulturní měsíčník Lounska. 1975, č. 7, s. 7.

a socialismus. ... Podařilo se nám společně s dělníky z továren a pracující inteligencí a hlavně za podpory ministerstva informací a osvěty a ministerstva školství a za účinné a ochotné pomoci ministra informací a osvěty s. Václava Kopeckého, uskutečnit toto dílo. ... Jako důkaz veliké lásky k pracujícímu lidu, rozhodla se rada Místního národního výboru v Lounech, aby nově vybudované divadlo neslo jméno nám tak drahé, jméno Julia Fučíka, jenž vždy bojoval za pokrokovou socialistickou kulturu, věrnou dělnické třídě a pracujícímu lidu.“⁴²

3.2 Otevření Fučíkova divadla

Fučíkovo divadlo v Lounech bylo slavnostně otevřeno v neděli 29. 10. 1950. V 16:00 se zahájilo slavnostními projevy, kde vyjma citovaného J. Moravce vystoupil ještě Václav Šlajcher, předseda Spolku Fučíkova divadla a Vít Nepor, projektant stavby, a od 20 hodin začal Fučíkův večer. Komponovaný pořad zahájila teplická Krušnohorská filharmonie provedením Smetanova Blaníku. Pak herec Vladimír Šmeral, člen Divadla československé armády, přednesl text Julius Fučík, vězeň od Konstantina Biebla a Fučíkovy články *Bráníme svůj národ* a *Přísaha*, Karel Konrád přispěl svým *Milencem života* a vše uzavřel Miroslav Horníček, tehdy člen Národního divadla, který publiku deklamoval z Fučíkovy reportážní knihy *V zemi milované*.

U příležitosti otevření divadla byla ve dnech 30. 10. - 12. 11. 1950 uspořádána divadelní přehlídka, na kterou byly pozvány – zejména ochotnické - divadelní spolky ze širokého okolí.⁴³

⁴² Fučíkovu divadlu je 25 let, Kulturní měsíčník Lounska.. 1975, č. 7, s. 7. a 8.

⁴³ Program:

29.10. Slavnostní otevření Fučíkova divadla, 700 diváků
29.10. *Fučíkův večer*-spisovatel K. Konrád a herci Národního divadla v Praze, 393 diváků
30.10. Ochotnický spolek Tyl v Lounech - *Strakonický dudák* (J. K. Tyl), 1182 diváků
31.10. Okrsek Vrchlický Louny - *Noc na Karlštejně* (J. Vrchlický), 1257 diváků
1.11. Krajské krušnohorské divadlo Teplice - *Stavěli zedníci* (Stanislav), 368 diváků
2.11. Krajské krušnohorské divadlo Teplice - *Jakobín* (A. Dvořák), 699 diváků
3.11. Estráda ROH, 258 diváků
4.11. Estráda ČSM, 462 diváků
5.11. Sokol Černčice - *Ovčí pramen* (Lope de Vega), 1103 diváků
6.11. Jednota Bukov - Ústí nad Labem - *Mordova rokle* (M. Stehlík), 301 diváků
7.11. Závodní klub Dolu Vrbenský - *Vstanou noví bojovníci* (A. Zápotocký), 534 diváků
8.11. Krajské krušnohorské divadlo Teplice - *Hlas Ameriky* (Lovreňov), 391 diváků
9.11. Sokol Černčice - *Začínáme žít* (A. S. Makarenko), 1008 diváků
10.11. Divadlo D 50 Praha - *Pařeniště* (E. F. Burian), 508 diváků
11.11. Soubor Tyl Kutná Hora - *Kremelský orloj* (M. P. Pobodán), 565 diváků
12.11. Severotuk Ústí nad Labem - *Kutnohorští havíři* (J. K. Tyl), 849 diváků
Kulturní měsíčník Lounska. 1975, č. 9, s. 8.

Jako první nové jeviště vyzkoušel domácí spolek Tyl dvojpředstavením *Strakonického dudáka* v režii Jaroslava Maněny. Jiří Kladivo, tehdejší představitel Pantaleona Vocílky, vzpomíná na hektickou atmosféru: „Protože se jeviště dodělávalo vlastně ještě ve chvíli, kdy už první návštěvníci vstupovali do budovy, museli jsme zkoušet mimo jeviště. Celá náročná scéna se tehdy stavěla ve starém cukrovaru. Jevištní mistr, i když na slovo vzatý odborník, nějak zapomněl na pořekadlo 'dvakrát měř a jednou řež', a tak jsme při instalaci této scény na jevišti zjistili, že se nevejde ani na točnu, ani do přípravný. Nezbylo nic jiného, než obrovské a náročné monstrum rozřezat na menší díly. Kdo měl ruce a nohy, pomáhal během představení s přestavbami. Není tedy divu, že se premiéra *Strakonického dudáka* ve Fučíkově divadle protáhla hodně před půlnoc.“⁴⁴

Přehlídka měla velký ohlas. „Během dvanácti dnů se sehrálo dvacet představení, která navštívilo přes deset a půl tisíce diváků. V prvním roce byla návštěvnost divadla tak vysoká, že z čistého zisku bylo vloženo do dostavby zhruba půl milionu korun.“⁴⁵

Divadlo spravoval nejprve Závodní klub železničářů a poté Osvětová beseda Městského národního výboru. Osvětová beseda měla jinak dobrovolnické zastoupení v každé vesnici, ve střediskových vesnicích byl zaměstnán jeden člověk, který byl řízen okresním střediskem.

V divadle byl zaveden předplatitelský systém, který se později velice osvědčil. Zpočátku byla představení stále vyprodaná, ale později přestával být o představení takový zájem. Lístky byly tedy rozděleny do tří kategorií - vesnické, městské a závodní. Určitý počet lístků byl nabídnut vesnicím a závodům, které si lístky odkoupily a zlevněné je prodávaly svým občanům a zaměstnancům. Tím bylo zajištěno obsazení hlediště a výdělek divadla. Městské lístky se prodávaly v pokladně divadla. Docházelo občas ovšem k paradoxní situaci, že hlediště zůstalo prázdné, ačkoli představení bylo fakticky vyprodáno, protože podniky kupovaly vstupenky pro své zaměstnance, kterým je pak rozdávaly, ovšem to neznamenovalo automaticky, že lidé do divadla také přijdou.

V roce 1952 se valná hromada Spolku Fučíkova divadla usnesla na rozpuštění a spolkové jmění připadlo MNV s podmínkou, že bude použito pouze k provozu divadla.

⁴⁴ VNOUČEK, Jan. Šedesát let divadelní budovy v Lounech. Svobodný hlas 2010, č. 47, s. 4.

⁴⁵ SRP, Bohumil. Divadlu je čtvrt století. Kulturní měsíčník Lounska. 1975, č. 9, s. 4 – 5.

V divadle se konaly koncerty, výstavy, přednášky, zájmové kroužky, kurzy a samozřejmě především divadelní představení. Pod vedením Václava Šlajchra lounský ochotnický spolek, stále nesoucí historické jméno J. K. Tyla, nastudoval např. Fadějevovu *Mladou gardu*, Lermontovovu *Maškarádu* nebo Shakespearovy *Veselé paničky Windsorské*, Brechtovu *Matku Kuráž*, Čapkovu *Bílou nemoc* a spoustu dalších. Václav Šlajcher na svou funkci okresního inspektora ONV rezignoval v roce 1951, vrátil se k učitelské profesi (i se studenty organizoval různá představení), studoval v Praze a zároveň stále působil v lounském divadle jako režisér.

Ochotnický soubor tvořili lidé z Loun i okolí, kteří se ve svém volném čase navíc věnovali divadlu. Mezi ně patřili zejména Zdeněk Bába, manželé Brejníkoví, Bořek Brcháň, Václav Cihlář, Alena Davidová, Růžena Hallová, Antonín Havlín, manželé Hinkovi, Václav Jaroš, Miroslav Jindřich, p. Jírek, p. Jirmanová, Jiří Kladiiva, rodina Mannových (otec Jaroslav a dcera Ludmila), Josef Nováček, Ladislav Petržilka, Milena Stanislavová, manželé Škaloudovi, Karel Štěpánek, Anna Štrombachová, Milena Zikmundová, Václav Zíma a další.

V Lounech velice často také hostovala činohra Národního divadla v Praze. Poprvé jsou její členové podepsáni v pamětní knize dne 5. 2. 1951 a od té doby hostovali v Lounech mnohokrát.

Pod vedením Václava Šlajchra se lounští ochotníci probojovali v letech 1961 a 1964 na Národní přehlídce amatérských divadelních souborů Jiráskův Hronov s inscenacemi *Ta třetí* od Pavla Kohouta a *Sprcha* od Vladimíra Majakovského. V Litvínově se v roce 1960 zúčastnili 2. divadelního festivalu a v témže roce Druhé černčické divadelní přehlídce, v roce 1961 v Jaroměři Divadelního festivalu českých krajů, v letech 1961 a 1965 Libochovického divadelního léta - vždy se umístili na prvním místě a v roce 1967 Národní divadelní přehlídce v Jablonci nad Nisou. Družební styky navázali lounští ochotníci s městem Lučenec.

Divadlo nejen že mělo svůj stálý ochotnický soubor a spolupracovalo hlavně s místním gymnáziem, ale Václav Šlajcher založil v roce 1961 při LŠU i dramatický obor pro děti. Se studenty pořádal různá vystoupení, například v roce 1962 se uskutečnilo v Daliborce na dvoře pásmo poezie J. Préverta a L. Ferlinghettiho, nebo při oslavách 70 let gymnázia v roce 1966 studenti vystoupili s pásmem básní J. Seiferta *Koncert na ostrově*. Ze Šlajchrových studentů se dokonce někteří vypracovali na profesionální divadelní úroveň, například Václav Helšus, který tehdy hostoval v Ypsilonce v Praze, a dnes je hercem divadla F. X. Šaldy v Liberci.

Vedení Fučíkova divadla se roku 1962 rozhodlo na výzdobu nově pořízené protipožární opony pozvat již tehdy renomovaného výtvarníka Zdeňka Sýkoru a spolupracovníka lounských ochotníků, které se podílel na řadě plakátů i scénografických návrhů, Vladislava Mirvalda. Rozměry malované plochy byly obrovské a práce na oponě se musely stihnout do určitého termínu. Opona se skládala ze šesti ocelových plátů, které se po třech od prostředku roztahovaly na opačné strany jeviště. Protože se při tom jednotlivé sekce vzájemně překrývaly, vytvářela opona – podle stupně zatažení – několik kompozičních variací. Podoba opony nabízela možnost využít ji jako autonomní scénografický prvek, např. při inscenaci Čapkovy hry *Věc Makropulos* z roku 1965 navrhoval scénu právě Mirvald.⁴⁶ Nelze vyloučit, že opona byla tímto způsobem využita víckrát. Během druhé rekonstrukce divadelní budovy se těžká ocelová opona (pravděpodobně, neboť ani policejní vyšetřování nedospělo k žádnému závěru) rozřezala a odvezla do šrotu. Dnes zdobí vstupní foyer jen její fotografická maketa (300 x 430 cm).

Dne 18. října 1973 ve věku 62 let zemřel Václav Šlajcher a divadelní obec tak ztratila svého učitele, vedoucího, člověka, který svým elánem dokázal zapálit i ostatní. Po jeho smrti neměl nikdo odvalu nastoupit na jeho místo.

Lounští ochotníci po ztrátě svého režiséra hráli dál, ale soustředili se hlavně na tvorbu pohádek a výchovných pořadů. Nynější mostecký herec Stanislav Oubram například se souborem nastudoval výchovný pořad pro děti o sexualitě a manželství, který dosáhl 85 repríz a měl velký úspěch v mnoha českých městech, kde s ním soubor hostoval. Autorem pohádek byli Zdeněk Bába nebo Jindřich Hinke.

V roce října a listopadu 1975 proběhly celoměsíční oslavy 25 let trvání Fučíkova divadla.⁴⁷

Dne 1. 2. 1979 přešlo divadlo do správy nově vzniklého Domu kultury ROH, n. p. Elektroporcelán Louny. Dům kultury převzal vedení nad divadlem, rozhodoval o jeho programovém složení a o tom, ve které budově se představení bude hrát, zda v divadle nebo v kulturním domě. Ovšem je pravdou, že vedení Domu kultury, zejména ředitel Antonín Havlín a jeho zástupkyně Jana Prošková patřili mezi zapálené ochotníky a tak divadlo ve své divadelní činnosti nepolevovalo. Bylo i nadále využíváno pro divadelní představení, pro pohádky, v malém sále se odehrávaly besedy, večery poezie (uskutečnila se zde např.

⁴⁶ POSPISZYL, Tomáš. Vladislav Mirvald. 2010, s. 85.

⁴⁷ Kulturní měsíčník Lounska. 1975, č. 9, s. 13.

celostátní soutěž *Bieblovy večery*), cyklus pořadů *Znáte je?*, který měl představit divákům závody, které každoročně dotovali chod kulturního domu. Při těchto představeních byla popsána činnost závodu a představení nejlepší pracovníci. Nechyběly samozřejmě hudební pořady - v Lounech vystoupily skupiny Plavci, Fešáci, Lenka Filipová, Karel Vágner, Marie Rottrová, Karel Černoch a další. V Domě kultury se tak odehrávaly zejména taneční soutěže, společenské večery, plesy, populární či rockové koncerty, které se do prostor divadla nehodily či vyžadovaly větší plochu, parket apod.

Ke třicátému výročí otevření Fučíkova divadla byla v roce 1980 uspořádána slavnost, kterou zahájila koncertem dechové hudby Lidová škola umění v Lounech, dále zazpíval dětský soubor Kvítek. Následovala prohlídka lounského Domu kultury a Fučíkova divadla. Nechybělo samozřejmě divadelní představení, tentokrát divadelní hra *Sůl nad zlato*. Od 18. hodiny následovala beseda.

Dům kultury byl tedy novostavbou, ale budova divadla prakticky od jejího otevření žádnou rekonstrukcí neprošla a její technický stav se stále zhoršoval. O technickém stavu budovy v roce 1983 vypovídají revizní zprávy, ze kterých vyplývala řada závad, z nichž – kromě celkového špatného stavu stavby, střechou počínaje a omítkou konče – byly nejzávažnější špatný stav kotelny, kanalizace a celkové elektroinstalace, ovšem zcela nevyhovující bylo vadné komínové těleso a rozvod elektřiny, které z požárního hlediska představovaly už přímé nebezpečí.

3.3 Období rekonstrukce (1990 – 2003)

Rekonstrukci divadla se dlouho nedařilo realizovat a trvalo vlastně rovných 20 let, než byla skutečně provedena. Poprvé se o ní uvažovalo již v roce 1983, kdy byl zpracován investiční záměr. Ten počítal s opravou budovy divadla a se zbouráním sousedního domu č. p. 423 a jeho následnou novostavbou tak, aby mohl sloužit potřebám divadla. V budoucnosti se totiž počítalo se zrušením celé části ulice a její přestavbou na pěší zónu. Celkové náklady byly vyčísleny na cca 20 mil. Kčs.

Zahájení stavby bylo naplánováno na 1. 7. 1986 a s ukončením se počítalo do 30. 9. 1988. Zřejmě z finančních důvodů se ale s přestavbou divadla vůbec nezačalo. Následně v roce 1985 stejný dodavatel, ARMPROJEKT PRAHA (hlavním architektem byl Ing. arch. B. Kocián), zpracoval studii, která byla navržena tak, aby co nejvíce respektovala současný stav

a tehdejší potřeby s rozpočtovým nákladem cca 13,5 mil Kčs. Studie již neobsahovala napojení na dům č.p. 423. Hlediště zůstává podle původního návrhu šikmé s kapacitou 300 míst, jeviště a pomocné jeviště bez větších nároků na úpravy. Větší změnou je - kvůli statickému zatížení stropu - přemístění osvětlovací a ozvučovací místnosti z foyer na balkon hlediště, včetně úprav vchodu na balkon. Všeobecně se dále počítalo s novými rozvody vody, odpadů, slaboproudu, silnoproudu, topení, vzduchotechnikou, instalací výtahu, opravou schodišť, omítek, fasády, komínu a prostranství před divadlem. Tato oprava měla proběhnout od 1. července 1986 do 30. září 1988, avšak nebyla ani započata.⁴⁸

Divadelní sezóna 1987 - 88 tak byla poslední, ve které se hrálo na velkém sále. Protože revize zjistila, že statika nosných balkónů a stav elektrických rozvodů již neodpovídá normám, byl velký sál v roce 1988 uzavřen. V roce 1989 se hrálo pouze v malém sále, ale i tam byla v téže roce zakázána činnost a divadlo bylo pro veřejnost uzavřeno. Jediná změna po listopadu 1989, která se divadla dotkla, tak bylo sejmutí obřích písmen názvu FUČÍKOVO z průčelí, kde zůstal na dlouhé roky už jen nápis DIVADLO. Rok 1991 znamenal úplné vystěhování zbylých kanceláří z divadla a program se kompletně přesunul do Domu kultury, který ovšem – jak technikou, tak kapacitou - byl zařízen zejména na masovější druhy zábavy a divadelní představení tedy z Loun prakticky vymizela, nebyl obnoven již ani abonentní cyklus. Činnost Domu kultury během posledních let stále více upadá, vzhledem k ekonomicky náročnému řešení vytápění hlavního sálu se v něm přestaly pořádat už jakékoli kulturní akce, i občasné plesy a tradičních taneční jsou již minulostí a budova prakticky skončila jako velká tržnice.

Stále více se však řešila otázka, jak s budovou divadla, jejíž velice špatný technický stav se oddalováním opravy nadále zhoršoval, vlastně naložit, případně zda divadlo v Lounech vůbec zachovat. Postup radnice byl v tomto směru nejednoznačný, část radních se přikláněla k variantě divadelní budovu zbourat a na jejím místě postavit vícepodlažní parkoviště, zbytek radních i vedení města – zejména pak Mgr. Zikmundové, tehdejší místostarostka – právě s odvoláním na všelidovou sbírku a nadšení z budování divadla v 50. letech, prosadili opravu divadla.

⁴⁸ MAŠANSKÁ, Petra. Historie, současnost a otázka budoucnosti Vrchlického divadla v Lounech., Diplomní práce, 2001.

Zajímavou sondou v této věci byl průzkum, který mezi lounskou veřejností provedla v rámci své studijní práce studentka sociologie Petra Mašanská z Černčic. Ta se rozhodla uspořádat anketu mezi obyvateli Loun a na rozdíl od předchozích „průzkumů“, které čas od času pořádala radnice a které v naprosté většině končily do ztracena, slečna Mašanská vypracovala dotazník, ale podařilo se jí zajistit to nejdůležitější: nejen dát jej lidem, ale dostat ho od nich vyplněný zpět. Co se nepodařilo úředníkům během pěti let, dokázala za několika týdnů studentka s pomocí přátel. Anketní dotazníky dostávali lidé v některých lounských podnicích (Lostr, Česká spořitelna), na úradech, v knihovně, ve školách, ba i v místním tisku. Autorka obdržela zpět 443 vyplněné dotazníky, po jejich zpracování dospěla k tomu, že více než 90% dotázaných souhlasí s opravou lounského divadla, ostatní (spíše muži) nesouhlasí nebo nejsou rozhodnutí. Nejčastějším důvodem, proč divadlo opravit, je rozšíření možnosti kulturního vyžití v Lounech a vědomí, že okresní město by mělo mít divadlo. Nemalá část respondentů vyjádřila názor, aby polorozpadlá budova přestala hyzdit centrum města. Finanční částkou by přispělo 78% dotázaných, a to především částkami od 100 do 500 Kč. Podle průzkumu by se do činnosti divadla zapojilo překvapivých 28% dotázaných, účinkovat by bylo ochotno 18% respondentů, což při přepočtu na obyvatele činí 3 600 herců! Nejraději by hrály ženy do 29 let, vysokoškolského vzdělání s bydlištěm vzdálenějším než 10 km. S divadelní kavárnou a výstavní síní souhlasilo téměř 90% dotázaných. Jak často chcete chodit do divadla? Téměř 45% by nejraději chodilo jednou za měsíc, případně za dva měsíce. Častějšími návštěvnicemi by byly ženy, většinou mužů nad 50 let, základního vzdělání s bydlištěm mimo Louny, by stačilo navštívit divadlo jednou do roka a méně. Z divadelních žánrů nejvíce lákala činohra, pak zábavné pořady a koncerty.⁴⁹

Ve hře byla v prvních chvílích studie na přestavbu divadla od lounského rodáka, architekta Miroslava Meleny⁵⁰, který prosazoval zboření staré budovy a výstavbu nové: „Rekonstrukce nemá význam, už z toho důvodu, že tyto peníze bychom do ní stejně investovali, ale nedosáhlo by se ničeho podstatného. Opravené divadlo bychom pouze otevřeli a mělo by stále ty vady, které má dnes. Města jako Louny divadlo nutně potřebují. ... Narodil jsem se tady, takže je v mém zájmu, aby Louny pěkné divadlo měly. Dělán divadla po celých

⁴⁹ MAŠANSKÁ, Petra, Většina dotázaných chce opravené divadlo. Svobodný hlas, 2001, č. 6, s. 2.

⁵⁰ MELENA, Miroslav, 1937–2008, autor mnoha divadelních novostaveb i přestaveb, mj. divadla Archa v Praze, 1992–1994, s Ivanem Plickou, Divadla na Fidlovačce v Praze, 1995, nebo brněnské Reduty, 2005, s ateliérem DRNH.

Čechách i v Evropě a vše, co jsem se naučil, dám rád rodnému městu.“ říká v rozhovoru v roce 1997.⁵¹

Město Melenovu studii schválilo, ale nakonec nebyl realizován projekt, ba dokonce architekt Melena se s radními ve svém rodném městě rozešel ve zlém, neboť jeho finanční požadavky byly pro radnici neakceptovatelné. Městu tak nákladný projekt nevyhovoval; tato varianta rekonstrukce počítala s náklady přes sto milionů korun. Lounští zastupitelé si přáli, aby celkové náklady na opravu divadla nepřesáhly částku 50 000 000,- Kč. Nutno podotknout, že všechny následné varianty pracovaly s Melenovou prvotní vizí – velkou elevací jeviště a nástupem návštěvníků do sálu z nově vybudovaného prvního patra.

V roce 1997 zadal odbor místního hospodářství zhotovení studie architektonickému a projektovému ateliéru arch. Jana Štípka. V této studii byla rekonstrukce divadla pojata jako rekonstrukce víceúčelového kulturního centra s co největším komerčním využitím. Předpokládala se zde dražší rekonstrukce (cca 59 mil. Kč) s pozdějšími většími zisky z pronájmu ucelených částí a jednotlivých prostor. Na podkladě této studie byl v roce 1998 dodán MěÚ Louny projekt pro stavební povolení a realizační projekt na 1. etapu rekonstrukce, který předpokládá ovšem velké změny a zásahy do vnitřní dispozice divadla: suterén je rozdělen podle využití na komerční prostory a technické zázemí. Nejpodstatnější změny tentokrát spočívají v tom, že v komerčním prostoru je navržena diskotéka s restaurací, sociálním zařízením a zázemím pro provoz restaurace. Zásadní je i změna v hlavním sále, místo plánovaného se šikmou plochou hlediště je navržen sál s rovnou podlahou typu kulturního domu, který má být variabilní a umožňovat pořádání velké škály kulturních akcí (nejen divadlo, ale konference, plesy, estrády, taneční apod.). Stávající balkon v hlavním sále je nákladně demolován a nahrazen konstrukcí plochého balkonu ve tvaru „U“, pod kterým je pro zajímavost zavěšen portálový jeřáb (pro snadnější manipulaci s předměty na ploše sálu). Jediná věc přímo související s využitím hlavního sálu, je ve stropě zabudovaná osvětlovací a ozvučovací místnost.⁵²

V té době bylo již provedeno Odborem místního hospodářství výběrové řízení na 1. etapu rekonstrukce divadla podle projektové dokumentace firmy TECHNOART z Újezda u Brna, která tuto projektovou dokumentaci zpracovala na základě studie arch. Štípka. Architekti Ing. arch. Patočková a Ing. Šeda vytvořili v roce 1998 projekt na opravu

⁵¹ Svobodný hlas 1997, č.30, s. 1.

⁵² Městský úřad Louny. Zpráva Odboru rozvoje města ze dne 11.6.1999, zn. 065/99/ORM/CA.

Vrchlického divadla. Tento plán zahrnoval nejnnutnější opravy pro provoz divadla, což konkrétně v tomto případě znamenalo ponechat a opravit vstupní halu, menší úpravy v hledišti, zbourání a znovu postavení balkonu, stavební úpravy pro tělesně postižené a samozřejmě opravu kanalizace, vytápění a elektrické sítě. Další větší úpravy se neplánovaly.

Vzhledem k tomu, že se firma nemohla s lounskou radnicí dohodnout na finanční odměně, nakonec byl mezi oběma stranami spolupráce ukončena. Došlo tedy k novému výběru zhotovitele na tuto první etapu, a tím se stala litvínovská firma Herkul s.r.o. Proti tomuto rozhodnutí se však odvolal jiný účastník výběrového řízení, firma Oblastní Stavební a.s. Žatec. I když výběrové řízení bylo prošetřeno Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže bez zjištění jakéhokoli pochybení ze strany města, náklady na přestavbu se neustálým posouváním termínu zahájení prací dostaly k hranici 80 - 90 milionů. Město samo tedy rozhodlo v tuto chvíli o pozastavení dalších příprav, směřujících k víceúčelovému využití budovy a celá akce byla předána Odboru rozvoje města. Ten byl tedy postaven před dva úkoly, které musely bezprostředně následovat. Zrušit již vyhodnocené výběrové řízení na rekonstrukci 1. etapy a následně vypsát výběrové řízení na nové zpracování projektové dokumentace, která by umožnila podstatně levnější rekonstrukci budovy divadla, navíc uskutečněnou vcelku.

V červenci 1999 se tedy začínalo opět zase od samého počátku a bylo vypsáno další výběrové řízení na zpracování projektové dokumentace, která by dopracovala a zjednodušila – a tím i zlevnila – již existující projekt firmy TECHNOART. Nově zřízeným poradním orgánem, který měl dbát na střízlivost projektu a řešit s odborem záležitosti okolo vzniku nové projektové dokumentace, byla konzultační skupina Vrchlického divadla, v jejíž řadách se vystřídala celá řada radních, zastupitelů, zaměstnanců úřadu a ostatních odborníků, včetně zástupců veřejnosti. Ti dokázali prosadit poměrně důležitý názor, aby se o budově divadla přestalo uvažovat jako o víceúčelovém, multi-zábavovém prostoru, ale aby sloužilo výhradně k pořádání divadelních představení a projekt byl směřován k tomuto využití. Výběrové řízení na projektanta bylo ukončeno v říjnu 1999 a vítězem se stala firma in PROJEKT ENGINEERING s.r.o., s kterou byla v prosinci téhož roku uzavřena smlouva o dodávce projektových prací na rekonstrukci Vrchlického divadla (v ceně 750 750,- Kč). Firma však zřejmě podhodnotila svou nabídku a neustále zvyšovala finanční požadavky na realizaci projektu, aniž by předložila jakékoli výsledky. Z těchto důvodů odbor rozvoje města ukončil smluvní vztah s firmou, aniž došlo k jakýmkoli platbám ze strany objednatele, či předání alespoň dílčího plnění ze strany zhotovitele. Odbor rozvoje města byl tedy opět postaven před

problém zopakovat výběrové řízení na zpracovatele projektové dokumentace rekonstrukce divadla. Aby se zabránilo případným problémům s opětovným možným podceněním nabídky ze strany uchazečů, bylo převzato v prosinci 2000 dispoziční řešení od doc. Miroslava Meleny. V únoru 2001 bylo vypsáno další výběrové řízení na projektanta, které vyhrála firma PROGOPROJEKT a.s. s nejnižší cenou 1 636 430,- Kč, projekt byl dokončen v prosinci 2001. Definitivní verzi projektu poté navrhl Vlastimil Štěpán z ateliéru Pozemních staveb Pragoprojektu, se kterým spolupracoval hlavní inženýr Josef Miňovský a na řešení barevnosti Milan Machač. V základních rysech se přitom přidrželi Melenova návrhu, zjednodušeného zejména v jevištní části. Hlavní změnou nového řešení oproti původnímu stavu je nová podoba hlediště, ve kterém vznikla strmá elevace; horní řady jsou přístupné z foyeru v prvním patře v úrovni zrušeného balkónu (tím se v jiné podobě vlastně uplatnila původní Nešporova myšlenka „mimourovňového“ přístupu do sálu). Kapacita sálu se snížila z původních 464 na 271 míst.

Mezitím proběhlo stavení řízení na první stupeň projektové dokumentace v listopadu 2001 a v prosinci téhož roku bylo vypsáno výběrové řízení na zhotovitele samotné rekonstrukce divadla za pomoci odborné firmy RTS s.r.o. Brno - vítězem se stalo sdružení firem BAK a.s. Trutnov a PROGRES Louny s.r.o. Bezprostředně poté byla uzavřena s vítězem smlouva o dílo ve výši 51 429 245,- Kč, v průběhu rekonstrukce bylo dílo rozšířeno o zakonzervování prostor (4 100 000,- Kč), které byly původně určeny ke komerčnímu využití (suterén, který měl sloužit jako restaurace a diskotéka). Vzhledem k tomu, že se jednalo o rekonstrukci několikrát přestavené budovy, bylo nutno provést i některé práce, které ani detailně zpracovaná projektová dokumentace nepodchytila a následkem toho se celkové náklady na rekonstrukci divadla dostaly na cca 58 milionů Kč. Sdružení firem i přes to skončilo s rekonstrukcí ve stanoveném termínu ke dni 30. 9. 2003.

4. VRCHLICKÉHO DIVADLO

Rada města Loun vypsala dne 26. 8. 2002 výběrové řízení na obsazení funkce ředitele Vrchlického divadla Louny a dne 23. 10. 2002 schválila mé jmenování ředitelem: ze šesti přihlášených mne vybrala komise, jmenovaná starostou, ve složení: p. L. Bába (Kronikář města Loun), Mgr. P. Jirkovský (zastupitel), PhDr. V. Hofman (ředitel Městského divadla v

Mostě), RNDr. V. Mirvaldová (místostarostka města Louny), Mgr. A. Urbancová (ředitelka Městského divadla v Žatci), Mgr. M. Zikmundová (zástupce města Louny), p. J. Žák (herec Vinohradského divadla).

Na stavbu jsem od svého nástupu do funkce (1.2.2003) dohlížel a pro poslední úpravy, zejména pořízení vnitřního vybavení mobiliářem a zařízení kancelářských prostor jsem z investičního rozpočtu obdržel 2 000 000 Kč. Rekonstrukce divadla tedy v konečném součtu stála rovných 60 milionů Kč a stala se tak nejnákladnější investicí města Louny po roce 1989. Dne 3.2. Zastupitelstvo města Loun schválilo usnesením MR č. 29/2003 Zřizovací listinu nově zřízené příspěvkové organizace města Vrchlického divadlo, platnou s účinností od 1.3.2003. Od tohoto data lze považovat Vrchlického divadlo za svébytnou právní jednotku, zapsanou v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem v oddílu Pr, vložce číslo 372. Tímto dnem lze považovat zahájení novodobé historie Vrchlického divadla v Lounech.

4.1 Koncepce a dramaturgie

Než nastíním věci technického, ekonomického či personálního rázu, tak jak byly v nové budově nastaveny, zmíním se o dramaturgické koncepci provozu divadla, jak si jej představuji já a ostatně jak jsem ji předložil i při výběrovém řízení. Podle mě by totiž divadlo mělo být ohniskem společenského života, předávat návštěvníkovi nejen zábavu, ale i nějaké poselství, vzkaz, utvrzovat jej ve společenských normách, nutit přemýšlet o životě, morálce, rozporu mezi dobrem a zlem. To je ostatně hlavní důvod, proč se stavěly divadelní domy z vůle a prostředků měst a radnic a proč stát dosud přispívá na jejich provoz – aby vedly k osvětě a názorně ukazovaly, co v životě je správné, hodnotné a obdivuhodné. Ale k takovému výsledku málokdy dovede divadlo, resp. jakékoli umění, povrchní, nepoctivé, vystavěné zejména pro efekt či rychlý zisk. Od začátku jsem tedy deklaroval spolupráci s divadly a umělci, kteří mají nějaký názor, tradici, nesou v sobě časem prověřenou kvalitu a kontinuitu a ani v době vlády jedné strany neztratili mravní kredit.

Moje zkušenost mi také přinesla poznání, že má smysl v tomto přesvědčení vytrvat, neboť tyto náročnější programy se v okolí neuvádějí často a repertoár divadel podobných měst a velikosti je víceméně standardní: lehká zábava, komedie (co možná nejlevnější, tedy dva, tři herci a kulisy, které se vejdou na automobilový vozík), občas nějaký populární

„obličej z televize“ na besedě, a nejnavštěvovanějším programem sezóny je travesti show. Alespoň takový program je, jak jsem si ověřil, běžný v okolních městech.

Já jsem naopak od samého počátku trval na tom, že program Vrchlického divadla bude odlišný, důraz při stavbě programu jsem kladl na repertoár divadel jako je Činoherní klub, Dejvické divadlo, Divadlo pod Palmovkou, Švandovo divadlo, Divadlo v Celetné, Divadlo v Dlouhé a další. Chtěl jsem spolupracovat s divadly moderními, tvůrčími, poctivými.

Z těch komerčnějších divadelních agentur spolupracujeme s Karlem Heřmánkem (Divadlo Bez zábradlí), Janem Hrušínským (Divadlo Na Jezerce) či s Tomášem Töpferem (Divadlo Na Fidlovačce), nečastěji pak s Václavem Hanzlíčkem (Agentura Harlekýn) či Divadlem Ungelt nebo Divadlem Kalich, to jsou scény, o kterých si myslím, které ještě nejsou bulvární přespříliš. Navzdory výše napsanému jsou pro nás stejně jako nekvalitní kýč „neprodejné“ některé alternativní a experimentální scény, byť kritikou jsou vysoce ceněné – u nás by si svého diváka nenašly, resp. by si jich našly velice málo (Divadlo Komédie, Divadlo Na zábradlí), což píši s vědomím, že já bych mezi jejich diváky patřil.

Ale městské divadlo na malém městě má své dramaturgické limity. Je nutno pečlivě rozlišovat, čím lze obecnému zájmu vyjít vstříc a co je z toho či onoho důvodu už za hranou buď srozumitelnosti, anebo dobrého vkusu. Přesto jsem se snažil vyjít vstříc a ulehčit orientaci i divákům divadlu dosud nezasvěceným a vytvořil strukturu tří abonentních cyklů:

Abonmá A: Současné české divadlo (řada, která se zaměřuje na inscenace v provedení renomovaných uměleckých scén, které hýbou českým divadelním životem).

Abonmá B: Zábavná řada (ta by měla sloužit zejména k příjemnému oddechu a solidní zábavě, o níž se postarají osobnosti, známé z televizních obrazovek či filmových pláten).

Abonmá C: Divadelní klasikové. U prvních dvou je zaměření jasné, u abonmá C uvádíme hry světové klasiky, které považuji za základ, na kterém se staví divadlo současné. Uvádíme zde pravidelně autory jako je William Shakespeare, Molière, Tennessee Williams, Machiavelli, Ingmar Berman, J. K. Tyl...).

Podstatnou část nabídky divadla, které má být centrem kultury ve své lokalitě, tvoří nejen divadelní hry, ale další umělecké a společenské aktivity. V Lounech je to zejména

hudba. Každý týden uvádíme koncert, přičemž preferujeme čtyři hudební směry: skrze Kruh přátel hudby uvádíme koncerty hudby vážné – náš Kruh přátel hudby se svými 38 sezonami nepřetržitého fungování patří k nejstarším v České republice, pravidelně uvádíme folkové koncerty, alternativní hudbu a jazz – vždy každou středu v pravidelných intervalech. Pravidelně dáváme i opery a operety, spolupracujeme výhradně se Severočeským divadlem opery a baletu Ústí nad Labem, které svá představení o nic neochudí: mohu si být jistý, že přijede velká výprava s početným pěveckým i tanečním sborem.

Městské divadlo musí být také přirozeným centrem místní i regionální amatérské kultury, která do kulturního městského prostředí patří. Důraz proto klademe i na představení ochotníků, a to z několika důvodů: ten nejhlavnější je samozřejmě ekonomický – jejich představení jsou nesrovnatelně levnější, než divadel profesionálních a výše vstupného (max. 80,- Kč) umožňuje navštívit divadlo i sociálně slabším vrstvám, oblíbené jsou zejména mezi seniory. A dalším důvodem je, že amatéři svým nadšením, radostí a opravdovostí nejednou překonají leckdy nepříjemnou profesionální únavu zkušených herců.

Velká část programu je zaměřena na děti a mládež, ať již ve formě pohádek, které pravidelně uvádíme, anebo přímo vystoupení dětí s vlastním programem, od školek přes základní školy až po Akademie škol středních. Návštěvu mládeže považuji za důležitou pro budoucnost divadla, protože v současné době tvoří gros návštěvníků představení lidé spíše starší generace, stejně tak abonentů je mezi seniory mnoho, abonenty koncertů vážené hudby při Kruhu přátel hudby tvoří senioři již výhradně.

Od samého počátku se vlastně snažím o pravidelný rytmus pořádaných představení i koncertů, aby si zájemci v předstihu mohli udělat dostatek času, aby konkurence věděla, že toho dne bude – jako obvykle – program v divadle, aby počítali prarodiče s tím, že budou hlídat vnoučata.

Za další důležitou věc považuji věrnost programu, důvěru v kvalitu předkládaných věcí. Repertoár lounského divadla vybírám se znalostí produkce divadel, která hodlám pozvat, mám-li pochybnosti, samozřejmě sleduji jejich tvorbu osobně, abych se ujistil, že konkrétní inscenace může oslovit lounského diváka. Nenavštěvuji premiéry, neboť vím, jak se může s odstupem dvou, tří měsíců představení změnit, jeho rytmus, délka, načasování. Za důležité považuji nebát se uvádět i věci nevyzkoušené, snažit se návštěvníka „vychovat“, nikoli mu nadbíhat na úkor kvality. Vlastně se pokouším účelně a smysluplně propojit „vysoké

s nízkým“, pestrým programem nabídnout pestrou alternativu ve výběru, a přesto si udržet určitou úroveň a kvalitu. „Přinutit“ obecnstvo, aby samo postupně rozpoznávalo rozdíl mezi kvalitou a komercí, aby dokázalo ocenit v umění kvalitu, i když na první povrchní pohled se může zdát umělecký výkon těžko srozumitelný.

Samozřejmě, že se jedná o úvahu výsostně osobní, neboť od prvopočátku otevření divadla a provozu divadelní budovy jsem stál a zajišťoval personální obsazení i dramaturgii s výhledem do budoucnosti. S touto vizí jsem se účastnil výběrového řízení a je tomu takřka deset let, co ji naplňuji. A zájem návštěvníků, zdá se, ukazuje, že i tohle může být cesta, jak provozovat a naplnit městské divadlo. Byť pro mě byla tato situace dvojnásobně obtížná, neboť jednak mělo divadlo v Lounech značnou tradici a tedy závazek a očekávání byla od nové historie poměrně vysoká. A také – upřímně řečeno – jsem člověk, který jako bývalý disident nepatřil do žádných oficiálních kulturních kruhů a svým pojetím života jsem spíše solitér. Reakce na mé zvolení ředitelem Vrchlického divadla tedy byly spíše rozpačité a značně rozporuplné, nechyběly ani anonymní dopisy vedení města či nedůvěra „starých“ divadelníků. Naštěstí usilovnou prací a kvalitní koncepcí jsem v této zkoušce prozatím obstál. Velkým uznáním mé práce byl dopis Václava Havla, který zaslal u příležitosti oslav šedesáti let existence divadelní budovy v Lounech a který začínal slovy: „Vrchlického divadlo v Lounech znám z vyprávění přátel a mám dojem, že je přesně tím, čím má být: ohniskem společenského života“.⁵³ Ovšem skutečně největší odměnou je pro mě, když mě na ulici zastaví návštěvník divadla a nerozpakuje se pochválit uvedené představení či koncept, s jakým divadlo vedu.

Součástí Vrchlického divadla jsou i dvě soukromé umělecké školy, Taneční škola Luna a Hudební škola manželů Kleinových. Pro zajímavost bych uvedl, že jak Jana Stehlíková, majitelka TŠ Luna, tak Jaroslav Klein se účastnili výběrového řízení na post ředitele divadla a oběma jsem vzápětí nabídl spolupráci. Oba k mému potěšení přijali a své aktivity přesměrovali do divadelní budovy, kde nejen vystupují pro veřejnost, ale mají denně využívané zkušebny. Od té doby jsou vystoupení jejich žáků a hostů nedílnou součástí programové nabídky Vrchlického divadla a zejména jejich přispěním se na jevišti divadla objevuje celá řada mladých a začínajících umělců.

⁵³ HAVEL, Václav. Osobní dopis, říjen 2010.

Neméně důležité, jako celková koncepce, bylo zajištění personálního obsazení, kdy počet prvních zaměstnanců byl v počátku stanoven radou města, jsem důsledně vybíral pro zajištění těchto pozic lidi, kteří v podobných profesích pracovali již dříve. Abych si byl jistý, že práce „kolem kultury“ je baví a vyhovuje jim, a to i navzdory poměrně vysoké časové variabilnosti provozu a nevelké výši mzdového fondu. Pro zaměstnance v divadle je tedy důležitý obsah jejich práce, který se často překrývá s osobními zájmy, např. specifické profese zvukaře, osvětlovače či jevištního mistra předpokládají, že je vykonávají osoby, které mají o tuto problematiku větší než jen profesní zájem. A protože dělají práci, která je baví a mají k ní vztah, i komunikace mezi nimi je přátelská, odborná a vstřícná. Do Vrchlického divadla nastoupili v počátku čtyři zaměstnanci na trvalý pracovní poměr, vyjma ředitele to byl ještě jevištní mistr (který pracoval na této pozici již v bývalém Fučíkově divadle a poté Domu kultury), správce budovy a účetní. Ostatní profese byly na vedlejší pracovní poměr (2 uvaděči, 2 pokladní, 2 uklízečky, 2 šatnářky, 2 hasiči, 2 vrátné, 1 zvukař a do divadla se zároveň vrátil i Kruh přátel hudby, zaměřený na konání koncertů vážné hudby v podobě 1 pořadatele výhradně těchto koncertů). V roce 2004 přišel propagační referent, o rok později osvětlovač, poslední technik na trvalý pracovní poměr přibyl v roce 2011 v návaznosti na nově otevřený prostor Galerie města Loun. Ze zaměstnanců na vedlejší pracovní poměr ubyli oba hasiči a požární dozor si tak zajišťujeme sami. Celkem provoz tak zajišťuje sedm pracovníků na trvalý pracovní poměr a čtrnáct vedlejší pracovní poměr.

Dále jsem byl pověřen vypracováním celé organizačně-provozní struktury, a tak jsem vytvořil pracovní náplně, organizační řád, provozní řád, zabýval se mzdovými tarify, vytvořil vnitřní předpisy organizace jako např. archivní řád, prodej a předprodej vstupenek, harmonogram účetních uzávěrek a závěrek, podpisový řád pro používání služebních razítek, atd. Dalo by se říci, že tento byrokratický proces pro mě byl podstatně obtížnější a složitější, než vlastní vedení divadla a práce na strategii divadla.

4.2 Otevření 2003

A tak mohlo 15. listopadu 2003 dojít ke slavnostnímu otevření Vrchlického divadla, zejména pro hosty radnice a zástupce firem, kteří se na stavbě divadla podíleli. Program jsem jako první „zkoušku ohněm“ sestavil už já a dominoval v něm tehdejší ředitel městské knihovny PhDr. Ivo Markvart (1956–2005) v roli Jaroslava Vrchlického. Oproti při takových příležitostech obvykle opulentním oslavám se na jevišti Vrchlického divadla sešel

program, který těžil z místních zdrojů, tradic a osobností, vystřídala se zde řada aktivních umělců, došlo dokonce pro tento večer k obnovení pěveckého sboru Kvítek, který navzdory slavné minulosti v posledních letech vyloženě skomíral, účastníci se mezi sebou znali a navzájem se podporovali. Možná někde tu a tam zaskřípal „falešný tón“, ale atmosféra a radost ze setkání vše jednoznačně překonala. Ostatně – vždyť divadlo je zejména o setkávání lidí a prolínání žánrů navzájem...

Zahájení:

Vladimír Drápal, ředitel Vrchlického divadla

ing. Jan Kerner, starosta města

PhDr. Věra Mirvaldová, místostarostka města

Milena Zikmundová, členka Rady města

ing. Emil Volkmann, člen Zastupitelstva města a bývalý starosta

Večerem provází děti 1. ZŠ Louny: Michaela Černá a Michal Jírovec

1) *Vrchlický nepřijde...* (Ivo Markvart, ředitel Městské knihovny v Lounech)

2) *Kombinovaný program Základní umělecké školy v Lounech:*

Hana Budínská, Vladimír Neuper, Veronika Nečesaná, Martin Veruněk, Dana Krausová,

Iveta Madrasová – klasický zpěv, čtyřruční hra na klavír, jazzové melodie, opereta...

4) Taneční škola Luna Louny: *Snění*⁵⁴

⁵⁴ A novináři viděli zahájení takto(<http://www.e-region.cz/aktualne/clanek-911-Vrchlicky-do-divadla-neprisel-prinesli-ho.aspx>). Kultura a sport, autor: Květa Tošnerová) "A tak v sobotu 15. listopadu večer bylo v Lounech slavnostně otevřeno Vrchlického divadlo. Zahajovací slavnost byla určena pouze zvaným: představitelům města, důležitým osobnostem, sponzorům, ale i starostům okolních obcí, také hostům z partnerských měst.

Diváky uvítal ředitel divadla Vladimír Drápal, lounský starosta Jan Kerner a místostarostka Věra Mirvaldová, jejíž tatínek, významný český výtvarník Vladislav Mirvald, se před před půl stoletím na vzniku divadla významně podílel, stejně jako otec radní Mileny Zikmundové, JUDr. Václav Zima.

Novodobou historii divadla pak připomněl populární bývalý starosta Emil Volkmann.

Všichni byli zvědaví na první bod kulturního programu: *Vrchlický nepřijde*. "Zasnily jsme se prakticky, kdyby tak přišel se zdravící mistr Jaroslav Vrchlický," uváděly program děti. Vtom se ozvaly slavnostní fanfáry.

Jaroslav Vrchlický na jeviště skutečně nepřišel - byl přinesen studenty i s křeslem. "*Jsem poctěn, dojat,*" spustil bard svoji veršovanou řeč, v níž narážel na fakt, že divadlo se před třiapadesáti lety mělo jmenovat Vrchlického ale nakonec se stalo divadlem Julia Fučíka. "*Nyní vám odpouštím a děkuji za to přejmenování. Kéž je skvostně obnovené divadlo stánkem múz, kéž odpustí i Julius,*" hřímal básník a poté mocným hlasem za velkého nadšení publika přednesl svou báseň U vchodu divadla: "...a v mlze šedé hrál zástup skřítků, rusalek a víl. Přeji vám, abyste zde prožívali mnoho vzácných očištných chvil."

Následoval dvouhodinový program z vystoupení žáků lounské základní školy umění, Taneční školy Luna, liberečtí herci Václav Helšus (původem z Loun) a Michaela Lohniská předvedli úryvek hry Garderobiér, vystoupila sopranistka Dana Krausová. Tu čekal menší šok. Právě když zpívala árii z Rusalky, utonula na pár okamžiků v umělé mlze, kterou divadelní technici nedopatřením spustili. Pár diváků se rozkašlalo, mladičká pěvkyně však překvapeně zvládla bravurně a dozpívala s noblesou. Závěrem vystoupil pěvecký sbor Kvítek. Po dlouhé odmlce a těžké nemoci se opět objevil na veřejnosti i umělecký vedoucí Kvítka Vladimír Petržilka a vystoupení sboru k radosti přítomných energicky řídil. Závěrem pozdravili lounské diváky představitelé spřátelených měst: slovenského Lučence, saského Zschopau a holandského Barendrechtu, kteří předali divadlu dary. Předmětem kuloárové diskuse byl dar z Německa - vyřezávaný svícen, připomínající těžbu rud a paličkování krajek v Krušnohoří. Bylo jistě obtížné rozměrný předmět do Loun dovézt. To místostarostovi

- 5) Václava Helšus a Michaela Lohnická: *Garderobiér* (R. Harwood)
- 6) Komorní sbor Kvítek, umělecký vedoucí Vladimír Petržílka : *A na zemi upokojení* (renesanční zpěv z lounského graduálu J. Táborského z riku 1572)

Lounského rodáka, po němž je divadlo pojmenováno, připomíná velká busta u vchodu a také nápis, který zdobí vstupní foyer divadla.⁵⁵

4.2.1 Sezona 2003/2004

Další program byl určen již široké veřejnosti, první představení uvedl natěšeným lounským divákům populární Zdeněk Svěrák, který popřál vyprodanému divadlu „pořád vyprodáno“ i nadále. První, veřejností ostře sledovaný měsíc, byl sestaven následovně:

16.11. Agentura Jaroslava Svodobodová (Česká lípa) – *Smíšené*

(*po*)city (R. Baer) hráli J. Hlaváčová, P. Kostka, J. Satoranský, L. Hampl), 260 osob

17.11. DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ VRCHLICKÉHO DIVADLA:

15:00 dramatický obor ZUŠ – *Dům Bernardy Alby* (F. G. Lorca), 121 osob

17:00 Divadelní soubor Klouzák – *Dlouhý, Široký a Krátkozraký* (Cimrman, Smoljak, Svěrák), 260 osob

19:00 Scéna Libochovice - *Naši furianti* (L. Stroupežnický), 259 osob

18.11. Ivan Ženatý (housle), Katarína Ženatá (klavír), 170 osob

19.11. Agentura Hanzlíček - ... *Vstupte!* (N. Simon) hráli: P. Nárožný, L. Mrkvička, J. Čenský, L. Švormová), 257 osob

22.11. Módní show společnosti AdArt Louny, 259 osob

28.11. Divadlo Kalich – *Natěrač* (D. Churchill), hráli P. Zedníček, J. Paulová, 259 osob

Barendrechtu se vešel dar do malé taštičky - šek na nákup nového klavíru. Po oficiálním zahájení následovala párty s občerstvením: pohádkově pestrý švédský stůl se pod vybranými lahůdkami málem prohýbal.“

⁵⁵ Slavné městské radě královského města Loun!

Slovutní pánové, přátelé a rodáci!

Hluboce dojat Vaší zprávou že ráčili Jste mne jmenovati čestným měšťanem staroslavných Loun, milého mého rodiště, chvátám abych slovy upřímnými vyslovil Vám můj vroucí dík za tuto převzácnou poctu a vyznamenání nevšední.

Přijměte slova má s touž vlídností a ochotou, s kterými Jste ráčili odhlasovati tuto poctu a buďte ujištěni, že dovedu ceniti lásku a přízeň Vaši, že jsem hrdý na to, že moji rodáci byli mezi prvními, kdo uznal mou snahu a práci.

Zbude-li něco z mého díla po přísném soudu budoucnosti, zbude vždy i Ta zvěst, že rodákům a krajanům svým nebyl jsem hlasem volajícím na poušti.

Přeje Vám všem i drahému městu našemu na všem zdaru svrchovaného, tisknu Vám v duchu ruce a trvám v oddanosti a účtě přátelské Váš vděčný a věrný spoluobčan

Jaroslav Vrchlický (Dr. Emil Frída)

V Praze dne 20. února 1893

30.11. Divadlo Kalich – *Natěrač* (D. Churchill), hráli P.Zedníček, J. Paulová, 259 osob

V měsíci následujícím za stálého zájmu publika proběhly např. představení *Růže pro Algernon* (Divadelní spolek Kašpar), *Štika k obědu* (Agentura Hanzlíček), *Hraběnka Marica* (Divadlo iopery a baletu Ústí nad Labem), v rámci Kruhu přátel hudby (dále jen KPH), který tvořil od samého počátku součást Vrchlického divadla proběhl koncert Martina Kasíka a Kristýny Krkavcové (koncert pro dva klavíry) a také byl kladen důraz na činnost místních spolků, škol a vůbec aktivit, které tvoří nemalou – a zároveň značně oblíbenou – část programové náplně (v prosinci vystoupili žáci Základní umělecké školy, Taneční školy Luna či Orchester Jaroslava Kleina), titulek v místních novinách tuto „strategii“ lapidárně shrnul do titulku „Na prknech Vrchlického divadla se střídají herecká esa i místní naděje“⁵⁶

Zároveň jsem od počátku, vědom si výtvarné tradice Loun, kladl značný důraz na doprovodné výstavy výtvarného umění, které byly umístěny ve dvou prostorách: ve vstupním foyer jsou pravidelně vystavovány práce žáků – mateřskými školami počínaje a specializovanými výtvarnými kroužky konče -, v horním patře pak vystavují renomovanější umělci, ve velké míře opět nějak spjatí s regionem. První výstava byla uvedením celkem 24 malířů a fotografů, kteří tvořili současnou i minulou páteř lounského amatérského malování, mnozí z nich byli členy tzv. Lounského výtvarného kroužku, v kterém malíř a docent na katedře výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze Zdeněk Sýkora od začátku 60. let do konce let sedmdesátých učil malovat, pořádal kurzy malby v plenéru a při pravidelných lekcích sám také maloval; vznikaly přitom krajiny poučené dosavadním formálním vývojem. Do konce této první sezony proběhly ještě samostatné výstavy Vladislava Mirvalda, Josefa Ziky, koláží Emila Juliše a Pavla R. Vejrážky a první větší výstava zesnulého Vladimíra Malátka (1930 – 1999), zvláštní figury lounského uměleckého a společenského života.

Vlastní divadelní nabídka byla po zralé úvaze koncipována do dvou abonentních cyklů: A - současné české divadlo a B - zábavné divadlo, přibrali jsme stávající abonentní řadu KPH, který ve Fučíkově divadle a poté v Domě kultury působil od roku 1974 (ovšem jeho zřizovatelem byla Galerie Benedikta Rejta).

Pro zahájení abonentního cyklu byla vybrána tato představení:
A: *Oblomov* (Dejvické divadlo), *Sex noci svatojánské* (W. Allen, Činoherní klub), *Ještě žiju*

⁵⁶ Svobodný hlas. 2004, č. 3, s. 5

s věšákem, čepicí a plácačkou (Divadlo v Dlouhé), *O myších a lidech* (Divadlo pod Palmovkou), *B: Byl to pták* (Divadlo bez Zábradlí), *Jak vraždili sestru Charlie* (Divadlo Ungelt), *A do pyžam!* (AP Prosper), *Drobečky z perníku* (Agentura Jaroslavy Svobodové) a *Boccacio - Lekce lásky* (Agentura Hanzlíček), ceny abonentky byla jednotná: 900,- Kč.

Mimo předplatné jsme uvedli např. *Oddací list* (Divadlo Rokoko, *Polib tetičku, Tři muži na špatné adrese* (Divadlo Bez zábradlí) *A do pyžam!* (AP Prosper), *Hřbitov slonů* (Divadlo Na Vinohradech), *Vrátíš se ke mně po kolenou* (Iva Janžurová a Stanislav Remunda).

Od začátku jsme také dávali značný prostor amatérským divadelním ochotníkům, a to zejména Rádobydivadlu Klapý, které pod vedením pana Ladislava Valeše bylo poměrně v Lounech etablován, ovšem jeho hry pro svou náročnost – alespoň zpočátku - stály často mimo zájem divadelního publika. Rádobydivadlo Klapý ve Vrchlického divadle uvedlo premiérově *Fajdricii* (leden 2004) a *Takovou podivnou kombinaci citů* (březen 2004) a tato tradice lounských premiér zůstala zachována až dosud, dokonce zde velmi často probíhají i generální zkoušky a Ladislav Valeš své těžiště nepozorovaně přenesl do našeho divadla. Dále zde vystoupil např. Divadelní klub Jirásek z České Lípy (*Višňový sad*), Divadlení soubor Klouzák Postoloprty (*Dobytí severního pólu*), Scéna Libochovice (*Manžel na inzerát*). Velký úspěch samozřejmě mělo Divadlo Jára Cimrmana s tehdy novou *Afrikou* (250,- Kč vstup).

Navázali jsme také úzkou spoluprací s Městským divadlem Most, jehož dramaturg rozměry našeho jeviště považoval za optimální k přípravě kulis a zkoušek v menším prostoru, než jaký má jejich veliká domácí scéna, aby mohli vyjždět i na zájezdová představení do jiných měst. Tato spolupráce se ovšem posléze ukázala jako nevýhodná, na jejich představení – byť to byla i předpremiéra – diváci prostě nechodili, ani když bylo vstupné v podstatně minimální (do 100 Kč). Přednost dávali známým televizním tvářím, anebo ochotníkům – tenhle „mezistupeň“ regionálních herců nevzbuzoval žádný zájem. Nicméně v roce 2004 jsme zahájili tuto spolupráci premiérou hry C. Margniera *Věno slečny Laury*.

Neméně důležitou náplň dramaturgie tvoří hudební pořady, a to velmi širokého spektra, díky adaptabilní divadelní kavárně mohou probíhat i velmi komorní představení. V této sezoně zde koncertovali: Robert Křesťan a Druhá tráva, Vladimír Merta, Jaroslav

Hutka s Radimem Hladíkem, Spirituál Kvintet, Svatopluk Karásek, houslový virtuos Václav Hudeček, četl zde své verše i básník Ivan Martin Jirous.

Řekl bych, že z tohoto výčtu je vidět, že jsem se snažil – a to v souladu se svým přesvědčením – vybírat představení, která nehledí jen na plné hlediště a povrchní zábavu, ale skutečně představení, která jsou – tu více, tu méně – zaměřená hlouběji než jen na „efekt“, která je přece jen pro podobná kulturní zařízení měst, jako jsou Louny, typická.

Od začátku jsem se snažil nastolit takový program, který sice nebude na 100% úspěšný pro lounské obecnstvo, ale představení dovykoupí zájemci z okolních měst, kde program je směřován přece jen jiným, komerčnějším směrem. Mezi abonenty se tak objevili posléze zájemci např. z Mostu, Chomutova, Litvínova, Žatce a dalších měst.

Dr. Ivo Markvart, tragicky zesnulý ředitel městské knihovny (a velký odpůrce přestavění divadla na multifunkční kulturní dům), který na slavnostním otevření představoval Jaroslava Vrchlického u příležitosti přivítání desetitisícího návštěvníka divadla napsal: „Udalo se kolem lounského divadla několik divů. Naštěstí se neuskutečnila bláhová verze variabilního sálu, kdy by personál po tancovačce vysouval hlediště a přinášel tři sta židlí, které by při provozování divadelních představení vrzala apod. krkolomnou drahou verzi nahradila verze klasická – smysluplná a polovičně drahá. Je radostné, že se nenaplnila chmurná vize prodeje divadelní budovy, která ss mohla stát třeba tržnicí nebo mizející demolicí... Díky Vláďovi Drápalovi a jeho týmu divadlo připomíná ohňostroj, který přitahuje tisíce diváků všech věkových kategorií. Ta investice se městu brzy „neviditelně“ navrátí. Vzniklo opět přirozené kulturní centrum, kde se může uskutečňovat celá série slavnostních setkání: Ta obohacují každodennost. ...“⁵⁷

Vědom si tohoto závazku, snažil jsem se i všechny další program připravit tak, aby skutečně byl pro většinu mých spoluobčanů byl v divadle co možná nejčastěji zajímavý a atraktivní program.

V anketě MFD o Kulturní počin roku 2003, zvítězilo v hlasování čtenářů znovuootevření divadla a jeho program.

⁵⁷ Lounský press. 2004, č. 5, s. 5.

V rozhovoru,⁵⁸ který jsem poskytl u příležitosti výsledku této ankety, redaktorka Eva Stiebrová psala: Nemalou zásluhu na tom má samo Město Louny, jehož osvícení radní měli šťastnou ruku i při výběru ředitele.

"Myslím si, že to není dobrá otázka a hlavně se netýká divadla, ale mojí osoby, kterou v těchto souvislostech považuji za nepodstatnou," prohlásil Vladimír Drápal, když jsem se jej otázala, která se to přihodí, že se proslulý představitel undergroundové kultury stane ředitelem tak oficiální kulturní instituce, jakou je divadlo.

"Ředitelem oficiální kulturní instituce se člověk stane tak, že vyhraje výběrové řízení. Alespoň taková je moje zkušenost." Prohlásil Vladimír Břítce.

Očekávám výhrady i k následující otázce, ale já si opravdu nemyslím, že programovat rockový klub se zcela specifickým okruhem posluchačů je stejné, jako vymýšlet program, který by zaplnil divadelní hlediště.

"Proč? Vždyť jde stále o to stejné: na jedno místo ve stejnou dobu přivést co nejvíce lidí. A já se v každém případě snažím dát lidem to, o čem si myslím, že je v danou chvíli nejlepší, protože jen proto pak mohu toto ‚zboží‘ propagovat skutečně upřímně a bez rezerv. A o to jsem snažil stejnou měrou při vybírání rockových kapel stejně jako teď při objednávání divadelních představení – vždy se snažím nabídnout to, v čem mohu vysledovat jistou dávku poctivosti a upřímnosti směrem k divákovi."

Jak se liší vkus někdejších návštěvníků tvého rockového klubu od vkusu těch současných?

"Vkus lidí je velmi individuální a já se tuto otázku snažím řešit tím, že se snažím vyvarovat pokleslého a tupého umění v jakékoli jeho formě. Ale i zde se bohužel dotýkáme opět hranic tzv. vkusu, tentokrát mého..."

Co ty považuješ za nejúspěšnější počín uplynulé sezóny a jaký byl tvůj nejlepší kulturní zážitek, který sis dopřál ve "svém" divadle?

"Za nejúspěšnější počín loňského roku považuji to, v jakém stylu a s jak kladnou odezvou veřejnosti se podařilo divadlo otevřít. A můj nejlepší kulturní zážitek? Tím, že jsem si stanovil určitá kvalitativní kritéria, pod která nehodlám klesnout, jsem přesvědčen, že všechna představení měla určitou kvalitu a odezvu. Některá větší, jiná menší, ale žádné nebylo pod hranicí dobrého vkusu. Takže pro mě tím nejdůležitějším ‚kulturním zážitkem‘ byla asi spokojenost návštěvníků divadla a zcela jistě i to, že jsem po čtyřiceti letech života objevil tolik bezvadných lidí v Lounech, pro které je kultura a umění opravdu důležité. Neboť já jsem se vždy spíš jako jistý solitér pohyboval svým vnitřním světem zcela mimo Louny, mimo

⁵⁸ Svobodný hlas. 2004, č. 23, s. 5.

kulturu menšího okresního města. Teď musím tedy podotknout, že jsem si občas neviděl na špičku vlastního nosu..."

S jakými představami a s vidinou jakých horizontů jsi do té funkce vstupoval, v čem jsi je musel korigovat a které představy jsi musel opustit vůbec?

"Musel jsem nepatrně korigovat svoji představu, že lidé ve většině chtějí od divadla trochu víc, než jen zábavu. Netušil jsem, jak dalece pro ně bude důležité, koho na scéně uvidí... Že titul či kritiky uváděné hry jsou pro ně spíše nepodstatné, ale mnohem víc je zajímá, kdo hraje hlavní roli. Samozřejmě, že diváci se chtějí hlavně pobavit a strávit v divadle příjemné chvíle, které je odvedou od běžných starostí. To je asi i hlavní úlohou divadla, takže veselejší kusy budou vždy převažovat. Vzhledem ke své povaze ale nemohu opomenout ani na jinou stranu divadla, na představení, která nám i naší zmatené době nastavuje nemilosrdně zrcadlo, nutí nás přemýšlet o sobě samých, což nikdy nebývá lichotivé ani příjemné. A proto zůstávám realistou, který si uvědomuje, že bujarý smích a veselí naplní pokladnu divadla přece jen spolehlivěji, než zklamání nad lidskou malostí a bezohledností. Divadlo v Lounech je však na samém počátku a i jeho návštěvníci si musí zase pomalu zvykat na to, že se jim začínají pomalu pootevírat i dveře k jiným uměleckým světům. Vždyť Alenka za zrcadlo také nevstoupila ihned."

Tolik tedy reflexe prvních několika měsíců v pozici ředitele Vrchlického divadla.

21.6.2004 Vrchlického divadlo přivítalo 25 000 návštěvníka.

4.2.2 Sezona 2004/2005

Pro neustávající zájem diváků jsem rozšířili abonentní cyklus o řadu C, zaměřenou na klasické autory, neboť jsem po letité pauze v divadelním provozu považoval za nutné po nucené letité pauze seznámit obecnost s „klasikou“. Se základy, na kterých je postavena celá řada dalších divadelních her, postav a souvislostí. Také jsme začadili do abonentního cyklu Kruh přátel hudby, předtím byl koncipován pro „členy“, ale takhle jsme jej otevřeli více veřejnosti.

Předplatné tedy vypadalo následovně:

A (5x) – M. Jonesová: *Kapsy plné šutrů* (Divadlo ABC), W. Allen: *Zahraj to znovu, Same* (Divadelní společnost J. Hrušínského), P. Zelenka: *Příběhy obyčejného šílenství* (Dejvické

divadlo), I. Dousková: *Hrdý Budžes* (Městské divadlo Příbram), L. Chiraneli: *Maska a tvář* (Činoherní klub).

B (8x) – E. Thomson: *Zlaté jezero* (Divadlo R. Brzobohatého), E. Albee: *Křehká rovnováha* (Divadlo Na Vinohradech), N.Simon: *Druhá kapitola* (Divadlo Bez zábradlí), M. Camoletti: *Na správné adrese* (Divadelní společnost Háta), J. Graham: *Hexenšůs* (Docela velké divadlo Litvínov), G. Skála: *Tanec mezi vejci* (Divadlo Metro Praha), A.Nicolaj: *Tři na lavičce* (Divadlo Bez zábradlí), B. Slade: *Každý rok ve stejnou dobu* (Divadlo Bez zábradlí).

C (4x) – Y. Jamiaque: *Pan Hamilkar* (Divadlo Rokoko), O. Wilde: *Jak je důležité mítí Filipa* (Divadlo ABC), Molière: *Misanthrop* (Činoherní klub), V. Dyk: *Krysař* (Divadlo v Celetné/Kašpar).

KPH (10x) - A. Veselá – varhany, A. Střížek + M. Hájková – dva klavíry, Duo Ardašev – klavír, Pražské klavírní duo – Hršelovi, Adamusovo trio, J. Nováková + P. Novák, Moravské kvarteto, J. Pazour, I. Ženatý + V. Stoupeň, J. Červinková + J. Kovacs, + J.Valta.

Do této sezóny jsme přišli také s „minifestivalem hry na dva klavíry“, protože se nám podařilo k jednomu koncertnímu křídlu, které jsme „podědili“ od KPH pořídit ještě další mistrovský nástroj velmi levně resp. 800 000,- Kč) z jakéhosi rušeného Domu kultury v Praze, kdy nám prof. Klánský a prof. Hála, klavírní špičky v Lounech často vystupující, koupí doporučili. Se slovy, že „taková dvě křídla mají už jen v Rudolfinu“ jsme začali pořádat tematické koncerty pro tyto dva nástroje – v prvním ročníku tak ve Vrchlického divadle vystoupili Arnošt Střížek s Martinou Hájkovou, Duo Ardašev (Igor a Renata Ardaševovi) a Pražské klavírní duo (Martin Hršel a Zdeňka Kolářová).

Další novinkou bylo ve dnech 11. – 13.3.2005 uspořádání zkušebního, nultého ročníku soutěžního, postupového festivalu amatérských divadel Lounské divadelní, kdy odborná porota doporučila vítěze této soutěže k postupu na národní přehlídku v Poděbradech a Třebíči. Zároveň generální sponzor, Ekostavy Louny s.r.o., vyhlásil cenu o divácky nejúspěšnější inscenaci, pro kterou hlasovali samotní diváci. V rámci této přehlídky – která překvapila zájmem publika - vystoupily amatérské soubory TMA Divadlo Terežín, DS Pikart Ústěck, Divadelní studio při SKZ Chomutov, DS Zdrhovadlo. 1. doporučení na celostátní přehlídku obdrželo Divadlu Zdrhovadlo Klášterec nad Ohří za inscenaci dramatisace románu Choderlose de Laclose *Nebezpečné známosti*. Divácká cena připadla Zdrhovadlu Klášterec za inscenaci *Nebezpečné známosti*.

Výčet zajímavých pořadů sezony:

výstavy: Kamil Linhart, první větší lounská výstava výtvarníka, který byl vrstevníkem a souputníkem Sýkory a Mirvalda, ač zůstával trvale v jejich výtvarném stínu, fotografie Miroslava Kukly, obrazy Zdeňka Ladry, Zbyňka Roubala.

Hudba: Tony Ackerman + Martin Kratochvíl, Eva Pilarová, Jazz Efterratt, Jiří Schmitzer, Yvonne Sanchez, Michal Prokop & Luboš Andršt & Jan Hrubý, Plastic people & Agon Orchestra, Wabi Daněk, Václav Koubek

Divadelní představení mimo abonentní cykly: A. Procházka: *Věrní abonenti* (Agentura Hanzlíček), W. Allen: *Nepijte tu vodu* (Docela velké divadlo), Víš přece, že neslyším když teče voda (Agentura Handlíček - Květa Fialová, V. Vydra, J. Brejchová), M. Schisgal: *Jako jedna rodina* (Divadlo Kalich – P. Zedníček, S, Skopal, M. Vladyka, J, Paulová), A. Nikolaj: *Koktejl* (J. Jirásková, J. Brejchová, J. Čapka), E. Pataki: *Edith a Marlene* (Divadlo pod Palmovkou), E. Albee : *Křehká rovnováha* (Agentura J. Svobodová – J. Hlaváčová, P. Kostka, G. Vránová, J. Satorajek ad.), D. Ruiz, F. Bettanini, N. Pistoia, P. Ammendola: *Bez předsudků* (Divadlo Kalich, P. Zedníček, J. Paulová), bratři Mrštníkové – *Maryša* (Slezské divadlo Opava), *Němý Bobeš* (Divadlo Jára Cimrmana), Divadlo Vizita J. Duška.

Z ochotnických divadle jsme mimo Lounské divadelní uvedli ještě Scénu Libochovice, 4 pod peřinou z Teplíc, Divadelní klub Jirásek Česká Lípa, Rádobydivadlo Klapý.

Ukončili jsme spolupráci s Městským divadlem v Mostě, po jehož uvedení Čechovových aktovek *Námluvy, Svatba a jiné katastrofy* v režii Milan Schejbala a s bezkrevnými, chaotickými a vůbec nezáživnými hereckými výkony mi došla trpělivost.

16. listopadu 2004, u příležitosti k prvního výročí otevření divadla, vznikla tradice Slavnostního večera města Loun, kdy se starosta města, ing. Jan Kerner, rozhodl udělovat tzv. Počin roku občanům, kteří se v uplynulém roce nějak nadstandardně zasloužili o své město. V prvním ročníku jsem tuto cenu obdržel ředitel já, a to za „oživení Vrchlického divadla po rekonstrukci a jeho začlenění do kulturního života města Loun“.

Slavnostní večer města Loun 1. ročník (orientován na pracovníky v kultuře a vzpomnutí 15 let od revoluce r. 1989)

- předání pamětních listů u příležitosti 15. výročí ustavujícího setkání Občanského fóra dne v listopadu 1989,

- Počín roku 2004, udělení ceny starosty města, předána řediteli Vrchlického divadla, p. Drápalovi za významný kulturní počín, který přispěl ke zvýšení kultury celého města.

- předání titulů čestný občan města Ladislavu Novákovi, Evženu Seidlovi, Janu Sekerovi, Zdeňku Šestákovi, Emilu Volkmannovi.

4.2.3 Sezona 2005/2006

Tato sezona začala velikou kulturní událostí, a to vernisáží výstavy obrazů Zdeňka Sýkory z jeho vlastního depozitáře. Jednak se jednalo částečně o rozměrná plátna (2x2 m, 3x3 m), která jsou k vidění jen zřídka, ale zejména šlo o jeho první výstavu v rodných Lounech za dlouhé roky, protože Mistr v Lounech z osobních důvodů vystavovat příliš nikdy nechtěl. Přesto na základě osobních vazeb s výstavou souhlasil a vernisáž byla skutečně obrovským úspěchem a hojně navštíveným kulturním počinem. Potvrdilo se tím, že Vrchlického divadlo se stává všestranně zaměřenou kulturní institucí s přesahem za hranice regionu. Tady někde také vzklíčila myšlenka v nevyužitých a zakonzervovaných suterénních prostorách pod divadlem jednou vybudovat regulérní a profesionálně vedenou výtvarnou galerii.

Dalším zpestřením programové nabídky bylo zařazení folkových pořadů, kde se představovali v divadelní kavárně – která svým prostorem a možností variabilního prostoru a vytvoření hlediště od 5 do 110 míst ideálně - a hlavně operativně dle počtu prodaných vstupenek - umožňuje vytvořit adekvátní prostředí pro návštěvníky divadla i pro vystupující umělce a tím navození příznivé atmosféry.

Od tohoto termínu se začíná také datovat rozdělení programu do pravidelných rytmů – druhou středu folkový pořad, třetí středu pohádka, čtvrtou středu alternativní či jazzová hudba, divadlo vždy v úterý nebo čtvrtek, Kruh přátel hudby v úterý, pořady škol, školek, Akademie, pronájmy apod. vždy v pondělí. Tento rytmus platí od té doby stále a myslím si, že i tato vytrvalost má vliv na návštěvnost, protože pravidelní návštěvníci už vědí, jaké termíny budou mít jejich oblíbené pořady a mohou si tak přizpůsobit svůj volný čas.

Abonentní cyklus tvořila tato představení:

A (5x) – S. Shepard: *Osiřelý západ* (Divadlo pod Palmovkou), J. Kraus: *Nahniličko aneb poněkud dojatý* (Divadlo Kalich), M. McDonagf: *Osiřelý západ* (Činoherní klub), D.

Eldridge: *Pod modrým nebem* (Divadlo Na zábradlí), T. Williams: *Tramvaj do stanice Touha* (Dejvické divadlo)

B (8x) – B. Slade: *Další roky ve stejnou dobu* (Divaldo Bez zábradlí), A. Procházka: *Klíče na neděli* (Divadelní společnost Háta), P. Merimée: *Kočár nejsvětější svatosti* (Divaldo Metro), P. Barillet aj.P: Grédy: *Kaktusový květ* (Agentura Harlekýn), H. Becque: *Pařížanka* (Agentura Harlekýn), P. Chesnot: *Sousedka* (Docela velké divadlo Litvínov), F. Veber: *Blbec k večeri* (Divaldo Bez zábradlí), E. Vilarová: *Žárlivost* (Agentura Harlekýn)

C (4x) – F.M. Dostojevskij: *Bratři Karamazovi* (Dejvické divadlo), W. Shakespeare: *Richard III.* (Divadlo v Celetné/Kašpar), Molière: *Tartuffe* (Švandovo divadlo), A. Miller: *Pohled z mostu* (Divadlo pod Palmovkou)

KPH (10x) – České saxofonové kvarteto, J. Jiravský – klavír, Pěvecký koncert: A. Bogza a I. Jan, Š. Veis – violoncello, Dva klavíry – E. Viklický a K. Růžička, Dva klavíry – M. Kasík a K. Krkavcová, Pražské klavírní duo, Dva klavíry - Š. Kos a P. Novák, Krommer trio, Penguin quartet.

Za zaznamenání z této sezony stojí výstava malířů z držebního města Barendrechtu (pod názvem „Holandští mistři“), Vuka Zornera, fotografa Jiřího Boudy, a sourozenců Dany Vančurové a Karla Gyurjána.

Hudba: Paleček a Janík, Mišík & Hrubý & Hladík, Sugar Blue & Blues Brothers, Jiří Konvrzek, Jazz Q, Greenhorns, Václav Koubek, Work In Progress, Jaroslav Hutka & Radim Hladík, DG 307, Luboš Pospíšil & Bohouš Zatloukal, Michal Gera band, Jiří Dědeček, Pepa Nos, Peter Lipa Band, Ivan Mládek a Banjo Band, Jan Burian, Jazz Efterrat, Ondřej Pivec Organic Quartet, Do Shaska!

Z ochotnických divadel tentokrát přijeli Divadelní soubor Klouzák Postoloprty, DK Tyl Rakovník a do této sezony se datuje první pokus vytvořit vlastní divadelní soubor – Nové divadlo /ND/ Louny – který pod vedením pražského režiséra Františka Staňka a v jeho autorské úpravě a v hlavní roli s vystudovanou herečkou Jitkou „Bibi“ Marešovou nastudoval Felliniho *Sni sladce* (podle filmu Cabiriini noci). Touto hrou premiérově uvedl 2. ročník Lounského divadelní (10.3. – 12.3.2005), dále se přehlídky účastnily DS Klas - Klášterec n. O., Divadlo Zdrhovadlo - Klášterec n. O., DS Domu kultury Krupka - Krupka u Teplic Luna a Stochov u Slaného. Cenu odborné poroty, jakož i cenu diváka pro nejzdařilejší inscenaci získalo Zdrhovadlo Klášterec za inscenaci *Nebezpečné známosti*.

Trvání lounského spolku ND Louny nemělo dlouhého trvání, ačkoli o představení byl značný zájem, ve Vrchlického divadle vystoupilo ještě 2x (25.4. a 13.9.2005) a zájem by byl jistě i nadále protože inscenace byla zdařilá nejen hereckými výkony „domácích“, ale také celkovou scénou. Ovšem ukázalo, že je nad síly souboru vyřešit otázku autorských práv a hra musela být stažena. Vzhledem k námaze, kterou všechny zúčastněné realizace této inscenace stála a také zřejmě ambice režiséra s ní spojené způsobily, že tento zásah prakticky znamenal rozpad tohoto nadějného spolku.

Dále jsme uvedli hry: B. Lassayques: *Velká zebra aneb Jakže se to jmenujete?* (AP Prosper, O. Vetchý, J. Dulava, N. Boudová ad), A. Watkyn: *Co v detektivce nebylo* (Agentura Hanzlíček – P. Nárožný, V. Vydra, J. Boušková ad.), J. Tuwim, F. a P. von Schionthanovi: *Únos Sabineek* (Divadlo ABC, L. Lipský, J. Drbohlavová, L. Pernetová, O. Bousek ml. ad.) J. Nvota: *Kosa* (Divadlo Bolka Polívky), J. Dvořák: *Čochtan vypravuje* (Divadelní společnost Josefa Dvořáka), P. Bailer – J.P. Grédy: *Čtyři pokoje do zahrady* (Agentura J. Svobodová – J. Brejchová, J. Kačer, P. Filipovská, D. Morávková ad.), A. Nikolaj: *Nebyla to pátá, byla to devátá* (Agentura Hanzlíček, J. Carda, J. Švandová, R. Hrušínský), J. Kraus: *Nahniličko anebo poněkud dojatý*, Molière: *Misanthrop* (Činoherní klub).

Slavnostní večer města Loun 2. ročník, 16.11.2005 (orientován na práci a podnikání)
Počín roku 2005 - za rozhodující podíl na vzniku a rozvoji průmyslové zóny Louny jihovýchod ve které v roce 2005 přesáhl počet zaměstnanců číslo 1 000 – získal Jiří Markup, Ekostavy s.r.o. Udělení práva užívat městský znak - podniky nad 200 či 150 zaměstnanců - Aisan, ČEZ, Ekonstavby, Elektroporcelán, Elna Počerady, Legios dříve Lost, Nemocnice sv. Alžběty, Praga Louny, T-mobile, Drinks Union (pivovar), představení knihy *Louny - historie/kultura/lidé* (vydavatelství NLN)

4.2.4 Sezona 2006/2007

Sezona let 2005/2006 začala jako obvykle první pondělí měsíce září (a tedy i první školní den) před budovou divadla probíhal Divadelní den, což znamená že od rána byl program pro děti, ve 14:00 za účasti mažoretek a dechového orchestru ZUŠ byla slavnostně otevřena pokladna a navečer – stále na ploše před divadlem – probíhal rockový koncert, do toho v 18:00 hodin byla tradiční vernisáž výstavy fotografií z uplynulé sezony a v divadelní kavárně probíhal folkový koncert.

Odehrála se také poslední představení ND Louny Sni sladce (13.9.), které ukončilo snahy vytvořit při Vrchlického divadle vlastní amatérský soubor.

Nicméně divadelní kára se valila dál a ještě v září jsme uvedli tři divadelní představení: D. Freeman: *Postel plná cizinců* (Háta – M. Mejzlík, R. Příbyl, K. Rimský, D. Morávková ad.), Hrdý Budžes (MD Příbram) a A. Procházka - *S tvojí dcerou ne* (Agentura Harlekýn/dříve Hanzlíček – P. Nárožný, N. Konvalinková, A. Procházka, K. Kaiserová ad.).

A (5x) – A. Hellstenius: *Chvála bláznovství* (Divadlo Kalich), P. Shaffer: *Veřejné oko* (Divadlo v Řeznické), C. Confortés: *Maratón* (Divadlo Bez zábradlí), Ch. Hampton: *Nebezpečné vztahy* (Činoherní klub), V. Lodato: *Poslední pomazánka* (Divadlo Na zábradlí)

B (8x) – J. Dell a G. Sibleyras: *Takový žertík* (Divadlo Jana Hrušínského), A. Salacrou: *Příliš počestná žena* (Divadlo ABC), R. Thomas: *Turecká kavárna* (Agentura Harlekýn), M. Camoletti: *Když ty, tak já taky, miláčku* (Branické divadlo), J. Moprtimer a B. Cooke: *Když kočky nejsou doma* (Docela velké divadlo Litvínov), G. Skála: *Zkrocení aneb Shakespeare to psal pro mladší* (Divadlo Metro), D. Churchill a P. Yeldham: *Úžasná slečna Flintová* (Divadlo Radka Brzobohatého), C. Goldoni: *Impresáριο ze Smyrny* (Činoherní klub)

C (4x) – W. Shakespeare: *Hamlet* (Divadlo v Celetné/Kašpar), G. Preissová: *Gazdina roba* (Divadlo Na zábradlí), O. Wilde: *Ideální manžel* (Divadlo ABC), F. M. Dostojevskij: *Zločin a trest* (Divadlo v Řeznické)

KPH (10x) – Panochovo kvarteto, Artemiss trio, I. Kahánek – klavír, J. Klíč – violoncello a P. Kratochvíl – klavír, A. Čechová – housle a P. Čech – klavír, V. Borovka – hoboje a Š. Kos – klavír, Dva klavíry – Š. Kos a P. Novák, Dva klavíry – účastníci Mezinárodní soutěže v Jeseníku, Kvarteto 40 fingers, Gideon trio.

Výstavní program jsme zahájili společnou výstavou výtvarného sdružení VOSA, jehož počátky sahají do roku 1985 a měsíc září – mimo dalších pořadů - byl uzavřen Slavnostním koncertem k 30 letům trvání Kvítka, pěveckého sboru s pohnutou historií: Kvítek byl výsledkem tvrdohlavého snažení sbormistra Vladimíra Petržílky, který již v roce 1976 vybudoval dětský pěvecký sbor (nejdříve při Domu kultury Louny, později měl své pobočky i v Mostě, Chomutově), který svou kvalitou a důslednou prací přesáhl regionální poměry a cestoval po celém světě, účastnil se mnoha mezinárodních festivalů, koncertoval pro belgickou královnu a krále i Kapském městě, včetně zpěvu státní hymny na náměstí při listopadových událostech roku 1989. Po změně společenských poměrů se stal V. Petržílka oddaným stoupencem jisté náboženské sekty a do ní uvedl i řadu členů Kvítka, čímž soubor v roce 1995 prakticky rozložil. Nicméně tradice a „legendy“ o fenomenálních vystoupeních

Kvítků byly v kulturním povědomí Loun natolik zakořeněné, že jsem Vladimíra Petržílku oslovil v roce 2003, zda by nechtěl Kvítek pro příležitost otevření Vrchlického divadla obnovit a účastnit se slavnostního programu. Protože Petržílka byl tehdy po mozkové mrtvici, delegoval tuto odpovědnost na svou dceru Lenku Petržílkovou, která nejen že dokázala pro potřeby Vrchlického divadla dát sbor dohromady, ale od té doby se datuje jakési znovuvzkříšení Kvítku, byť v podstatně menším rozměru, než tomu bylo kdysi. Ale i v tomto vidím zásluhu Vrchlického divadla – potažmo podobných kulturních prostředí - že poskytnou prostor, motivaci a důvod vzniku či obnovení dalších a dalších místních kulturních a občanských aktivit.

Příkladem může být festival *Náš svět*, který pravidelně pořádáme pro střední školy a na kterém vystupují lidé se zdravotním handicapem.

Divadla uvedená v této sezoně:

A. Salacrou: *Příliš počestná žena* (divadlo ABC – S. Laurinová, O. Brousek ml., M. PISAŘÍK ad.), N. Simon: *Poslední ze žhavých milenců* (S. Stašová, J. Teplý), D. Laurentová: *Drahouškové* (Divadlo Kalich – J. Paulová, P. Zedníček), A. Ayeckbourn: *Nadílka* (Divadlo Na Jezerce – M. Šplechtová, M. Preiss, V. Zavadská, J. Hrušínský ad.), Jiří Just: *Příběh Coco Chanel* (Agentura J. Svobodová - M. Dolinová, L. Švormová, J. Tvrzníková, J. Čenský), V. K. Klicpera: *Hadrián z Římsů* (DS Josefa Dvořáka), N. Coward: *Libánky aneb Ať jde láska k čertu* (AP Prosper – J. Lagmajer, K. Issová, K. Teplý ml., M. Válková ad.), F. Bettaniniová, D. Ruiz: *Bez předsudků* (Divadlo Kalich, J. Paulová, P. Zedníček), Divadlo Vizita Jaroslava Duška.

Za zmínku stojí zejména dvě výtvarné výstavy jedněch z předních představitelů Lounské krajinářské školy: Václava Jíry a Jaroslava Čásy.

Koncerty: Karel Plíhal, Václav Koubek, Psí vojáci, Phil Shoenfelt & Pavel Cingl, Vratislav Brabenec & Joe Karafiát, Vertigo Quintet, Dáša Voňková, Pepa Nos, Petr Váša, Energit, MCH Band, Jiří Konvrzek, Nezmaři, Domáci kapela, Karel Vepřek, Xavier Baumaxa, Jazz Efterratt, ASPM Jana Spáleného.

Z ochotnických spolků se v Lounech objevily: DK Jirásek Česká Lípa, Rádobydivadlo Klapý (premiéra *Equus* P. Schaffera, 14.11.2006), Rádobydivadlo Klapý (*Liz A Betty*)

3. ročník soutěžní přehlídky amatérských divadelních souborů Lounské divadelní proběhl opět březnu (9. – 11.3.2007). Přehlídku zahájila adaptace amerického nezávislého filmu *Haló, tady Denisa* režiséra H. Salwena, pod názvem *Haló!* ji uvedla klášterecká Divadelní společnost Klas, následuje ukázka britské coolness dramatiky *Mrzák inishmaanský*, hru M. McDonagha zinscenovalo Divadlo Tyrš Lány. Vlastní dramaturgii slavné Bradburyho anti-utopie *451 stupňů Fahrenheita* nazvalo Divadlo Zdrhovadlo z Klášterce nad Ohří *451*. Divadlo Navenek z Kadaně uvedlo Machiavelliho *Mandragorou* a program uzavřelo mladoboleslavské Divadýlko na dlani politickou satirou *Snídaně* od R.M. Gronskiho. Nominace na národní přehlídku získalo Zdrhovadlo Klášterec (*451*) Nejlepší inscenaci podle diváků předvedlo Divadýlko na dlani. Mladá Boleslav (*Snídaně*)

Opět se uskutečnil i Minicyklus tří koncertů pro dva klavíry opět proběhl, jako první vystoupilo úklonce Kvarteto 40 prstů, kteří hráli dokonce osmiručně. Ostatně v této sezoně proběhlo v prostorách divadla i celostátní setkání Kruhů přátel hudby, spojené s několika koncerty, hudebním matiné a několika přednáškami. Považuji za důležité neuzavírat dramaturgii divadla jen k několika málo – komerčně úspěšným – žánrům, ale neustále, vytrvale a trpělivě uváděl i pořady, u nichž není návštěvnost až tolik uspokojivá, ale jednak oživí programovou strukturu, jednak má tradici a tedy i nadčasovost. A tradice vážné hudby je jedním z těchto příkladů.

Slavnostní večer města Loun byl věnován vzdělávání a Cenu starosty města získala Ing. Jindřiška Riedlové, za rozvoj Základní umělecké školy v Lounech, jejím začleněním do kulturního života města a oživení kostela sv. Petra. Součástí večera bylo představení knihy fotografií Loun Jaromíra Funkeho, kterou vydal TORST a která je sestavena z fotografií Loun, ve kterých Funke pobýval – a fotografoval – během válečných let.

9. 10. 2006 přivítalo Vrchlického divadlo 100 000 návštěvníka.

4.2.5 Sezona 2007/2008

V září byla nová sezony zahájena již klasickým Dětským dnem, slavnostním otevřením pokladny, výstavou fotografií z uplynulé sezony a koncertem teplické skupiny Radost. Sdružení výtvarníků VOSA na vernisáži nazvané *Co rok dal* představilo svoje díla, která vznikla během roku, který uplynul od jejich vernisáže v září 2006 – a nutno konstatovat, že čím více mohl člověk srovnávat díla postupně vystavená v divadelní galerii, některá díla

amatérských malířů nebyla nejhorší, ale ve velké většina se jedná opravdu o malování pro radost a bez perspektivy dosáhnout alespoň průměru, což jako zábava a koníček jistě není na závadu, ale pokud v autorovi převažují ambice a nedostatek soudnosti – což se děje u výtvarníků velmi často – výsledek je opravdu tristní, ba dokonce smutný (nechci-li zde použít pejorativního sousloví „doslova směšný“). Ale i to považuji za důležité: vystavit umění nekvalitní, aby lidé měli možnost srovnat, resp. pochopit rozdíl mezi dobrým a nedobrym uměním. A pravidelným vystavováním v divadle, které měsíčně navštíví cca 3 000 lidí a jaksi „mimovolným“ shlédnutím výstav tam instalovaných se cit pro výtvarné umění může prohloubit i u lidí, které tento druh umění primárně nezajímá.

Pokud sezonu začínáte kusem Divadla Járy Cimrmana (v tomto případě *Posel z Liptákova*), nemůžete šlápnout vedle. Vstupné v roce 2007 činilo 300,- Kč a byla to první třístakoruna za divadelní představení, dosud nejdražší představení stálo 250,- Kč. Další ve stejné cenové kategorii mělo být *Láska paní Katty* (B. Friel, Divadlo Na Jezerce) s Jiřinou Bohdalovou v hlavní roli, ovšem pro nemoc bylo dvakrát na poslední chvíli zrušeno a tak jsme o jeho uvedení již nestáli.

Abonentní cyklus byl následující:

A (5x): P. Zelenka: *Teremin* (Dejvické divadlo), J. Havlíček: *Petrolejové lampy* (Divadlo Na Jezerce), L. Gershe: *Motýli* (Divadlo Theatre Palace), Y. Reza: *Třikrát život* (Divadlo ABC/Rokoko), M. Uhde: *Zázrak v Černém domě* (Divadlo Na zábradlí)

B (7x) – J. Orton: *Čistá kořist* (Agentura Harlekýn), C. Magnier: *Oskar* (Divadlo Metro), M. Camoletti: *Láska, sex a žárlivost* (Divadelní společnost Háta), K. Lupinec a S. Štemberová: *Rozpaky kuchaře Svatopluka* (Divadlo ABC/Rokoko), Molière: *Chudák manžel* (Divadelní společnost Julie Jurištové), N. Machiavelli: *Mandragora* (Divadlo Na Jezerce), M. Kopecký: *Dveře aneb pane, vy jste vdova* (Divadlo Theatre Palace)

C (4x) – C. Goldoni: *Lhář* (Divadlo v Dlouhé), Molière: *Amfytion* (Činoherní klub), E. Rostand: *Cyrano* (Divadlo v Celetné/Kašpar), J. W. Goethe: *Spríznění volbou* (Dejvické divadlo)

KPH (9x) – České trio, Dva klavíry – Duo Ardašev, Dva klavíry Z. Pelcová a E. Suchánková, Dva klavíry V. Mácha a M. Sekera, J. Ostrý – flétna a L. Šabaka – klavír, Kocianovo kvarteto, J. Čechová – klavír, M. Fuxová – housle a Š. Kos – klavír, J. Hošek – violoncello a D. Hošková – violoncello.

Divadla mimo abonmá: Buchty a loutky (*Rocky IX.*), M. Guláš“ *Čachtická paní* (Divadlo P. Trávníčka) – hrůza jak obsahově, tak herecky!!, R. Baer: *Smíšené (po)city* (Agentura J. Svobodová), *Strakonický dudák* (DS Josefa Dvořáka), Ch. Ludlam: *Záhadná Irma* (Divadlo Kalich, P. Zedníček, J. Paulová)

Výstavy: Zdeněk Veselý (kurátor P. R. Vejrážka), Milan Knížák (3.3.2008), Chomutovský výtvarný kroužek. Zde nutno podotknout, že udělat výstavu Milana Knížáka, s kterým se po léta znám, byl spíše než umělecký, tak mediální „tah“, o této výstavě psala i média, která se o Vrchlického divadlo nikdy nezajímala. Úryvek ze zde zmíněného rozhovoru neuvádím náhodně, neboť si myslím, že celou druhou částí této diplomové práce se táhne jako červená nit moje přesvědčení, že i na malém městě se dají uvádět náročnější divadelní kusy, dělat koncerty alternativní hudby, vystavovat abstraktní malba, že se návštěvníci mohou postupně „vychovat“ bez ohledu na věk. Tento rozhovor, nazvaný „Kult celebrit je mi odporný“, je důkazem, že ani po pěti letech ve funkci ředitele divadla okresního města jsem svůj názor nezměnil. Rozhovor začíná: Vrchlického divadlo v Lounech se od doby svého znovuootevření po rekonstrukci stalo společenským centrem, do něhož váží cestu návštěvníci z Lounska, ale i ze vzdálenějších míst celého regionu. Může za to osobnost ředitele Vladimíra Drápala, který se ze stoupence undergroundové kultury vyšvihl na post šéfa oficiálního městského kulturního zařízení a vytvořil mu solidní divácké zázemí, aniž by se přitom zpronevěřil svému vyhraněnému vkusu. S noblesou se dokáže zhostit úvodního slova k představení renomovaného divadelního souboru, uvést jazzový koncert, stejně tak jako zahájení výstavy Milana Knížáka *Za všechno můžu já* v divadelní kavárně. Každý, kdo se 4. března zúčastnil vernisáže, to může potvrdit. Mistr Knížák byl bezvadný a Drápal také.

Co všechno Milan Knížák v lounském divadle vystavuje?

„Vybral jsem obrazy z jeho posledního období, které sám Knížák považuje za osobní příběhy, výkřiky a různou formou a často až na dřev zpodobňují ukřižování Ježíše Krista, snad jako ekvivalent stavu současného světa. Tato kolekce na mě zapůsobila svou monumentálností a vnitřní silou. Navíc mi březen přišel vhodný k jejich vystavení, neboť čas Velikonoc dodá výstavě jistou nadčasovost. Zároveň jsem tím chtěl vyjádřit osobní solidaritu vůči tlakům, kterým je Knížák permanentně a prakticky po celý život vystavován. Osobně si myslím, že nonkonformní osobnost jeho typu to bude mít vždy a obzvláště v Čechách těžké. Zním dílo i život Milana Knížáka dost dlouho, abych mohl jeho neústupnost v žití i umění obdivovat.“

Do funkce ředitele jste nastupoval s určitými představami o výběru programů, které by po létech, kdy bylo divadlo zavřené, do něj měly přilákat návštěvníky. Musel jste ze svých představ hodně slevit?

„Nemyslím, že bych musel z něčeho slevovat. Spíš bych řekl, že pobytem v zákulisí jsem dospěl k poznání, že i umělci, kteří působí občas velmi komerčně, jsou zajímaví a příjemní lidé, ale rozhodli se žít se tímto způsobem. Přesto však laťka pro účinkování různých ořesných bavičů, všemělu a hudebních i hereckých rychlokvašek ve Vrchlického divadle pro mě zůstala zcela neochvějně nastavena velmi vysoko. A myslím, že mi to nikdo ani nevyčítá. Lidé, kteří je mají rádi, jsou-li ještě vůbec v reálném životě tací, své televizní brlohy stejně nikdy neopouštějí.“

Když prohlížím nabídku pořadů na měsíc březen, lze z ní jasně vystopovat vaše zaujetí i pro kvalitní okrajové hudební žánry, místní omladinu a divadlo. Co se ale v programu neobjevuje, je česká pop music. Nepřicházíte tím o poměrně značný okruh posluchačů?

„Já mám prostě pocit, že fanoušci téhle pop-music, jsou spíše virtuální realitou. Mně přijde, že současná pop music je vidět zejména na večírcích, v Blesku a na podivně makabrozních akcích a já ani jeden z těchto terénů skutečně nemapuji. Kult tak zvaných celebrit, kam se v Česku snaží bez skrupulí většina umělců této kategorie zařadit, je mi doslova odporný. Soudný člověk přece nemůže reflektovat někoho, kdo se proslavil zejména tím, že nic neumí, nebo naopak tím, že je schopen opravdu všeho. Obzvláště když já potkávám spoustu nadaných a zajímavých lidí, kteří tvoří a existují zcela mimo mediální zájem. Abych to ale nějak uzavřel, předpokládám že návštěvníci Vrchlického divadla jsou inteligentní, citliví a kulturní lidé a podle toho se snažím připravovat program. Dobrá návštěvnost a ohlasy na naši dramaturgii jsou tohoto názoru potvrzením.“⁵⁹

Hudba, kterou návštěvníci Vrchlického divadla mohli slyšet: Paleček a Janík, Elena Suchánková & Jocose jazz, Tomáš Linka a Přímá linka, Pavel Jakub Ryba & Mind the Step, Vladimír Merta, Gendos, J.H. Krchovský & Kreh-Off, David Kraus, Vlastimil Třešňák, Dáša Vokatá, radim Hladík & BLue Effect, Vladimír Václavek, Luboš Pospíšil & 5P, Jan Štolba Quartet, Bluesberry, Plastic peole & Agon Orchestra – *Vlaková opera* (sponzorovaly České dráhy), Vladimír Muišík & Etc..., Hm..., Květy, Václav Koubek, Eggnoise, Blues Session,

Z amatérských divadelníků jsme uvedli Rádobydivadlo Klapý (N. Koljada – *Slepice*, premiéra), Divadlo Luna Stochov, Divadelní klub Jirásek Česká Lípa, Rádobydivadlo Klapý

⁵⁹ Svobodný hlas. 2008, č. 16, s. 5.

(TB. Hrabal: *Taneční hodiny pro straši a pokročilé*, premiéra) a *Plešatou zpěvačku* v podání Literárně dramatického oboru ZUŠ Louny.

4. ročník soutěžní a postupové přehlídky amatérských divadelních souborů Lounské divadlení proběhl od 14.3. do 16.3.2008: G. P. Murphy: *Olivie Twist* (Divadlo Navenek Kadaň), M. Cooney: *Nájemníci pana Swana aneb habad'ura* (T.M.A Terezín), J. Drda: *Hrátky s čertem* (Scéna Libochovice), B. Hrabal: *Ostře sledované vlaky* (Divadlo Duha Polná), J.-P. Alegre: *Agnes Belladone* (DS Havlíček Neratovice). Nominace na národní přehlídku Divadelní Třebíč / Děčín byla udělena hře *Nájemníci pana Swana* (TMA divadlo Terezín). Nejlepší inscenace podle diváků byli vyhodnoceni *Nájemníci pana Swana* (TMA divadlo Terezín). Zajímavé je, že na základě úspěchu představení tohoto souboru byla stejná hra uvedena o několik měsíců později profesionály v Divadle Pod palmovkou. Klasický příklad toho, jak ochotníci dokáží psát i dějiny „velkého“ divadla.

Slavnostní večer města Loun byl nazván *Louny sobě* a představoval oslavu – a v několika případech vůbec i představení veřejnosti - zájmových a společenských aktivit lounských občanů a dění ve městě jako takovém, bylo předáno ocenění sportovním spolkům, připomenutí 120. výročí dokončení stavby radnice, ocenění převzal emeritní starosta města ing. Emil Volkmann, za jehož starostování (1990 - 2002) byla rekonstruována radnice (1996 - 1998) a odhalena pamětní deska na budově. Na závěr byl promítnut dokumentárního film *Příběh jedné asanace* režiséra Josefa Císařovského. Ten v něm zachytil postupnou devastaci a na přelomu 70. a 80. let zbourání zajímavé a ojedinělé lounské urbanistické čtvrti, tzv. starých „Lázní“ ...

Uskutečnil se také 1. ročník festivalu *Belly Dance De La Luna* v břišních tancích, který pořádala Taneční škola Luna, nedílná součást divadelních programů během celého roku.

4.2.6 Sezona 2008/2009

První zářijový den již klasický program: od 9:00 dětský den, 14:00 otevření pokladny spojený s pamětním listem starosty, hudebně–tanečním programem ZUŠ, výstavou fotografií pořadů uplynulé sezony a večer vernisáž obrazů *Hnití plodí žití* akademického sochaře Tomáše Polcara. Opět se podařilo dostat do Loun Divadlo Jára Cimrmana (*Vražda v salonním coupé*) a poprvé se objevil postoloprtský Divadelní spolek Klouzák s vlastní adaptací britského filmu *Do naha!*, a to pod názvem *Severočeský buchaři*. Z tohoto představení se

stane doslova místní „fenomén“. Spolek, který se do té doby „specializoval“ na přebírání divadelních kusů zejména Divadla Jára Cimrmana a Divadelní společnosti Josefa Dvořáka dokázal vlastními silami připravit k uvedení hru, zabývající se nezaměstnaností a následným pokusem tuto situaci řešit přivýdělkem za pánský striptýz. Autor adaptace, Martin Holeček do hry vmíchal regionální situace, postavy a tento mix, spojený s jemným amatérismem herců a naprosto profesionální scénou i režii, slavil nevídaný úspěch. Představení *Severočeský buchaři* se stalo nejreprízovanějším divadelním představením Vrchlického divadla, všechna tato představení – počítaje v to i poslední, dopoledne 31.12.2011 – byla vyprodána. Celkem byli Buchaři uvedeni 7 x (23.9. 2008, 29.1., 30.1., 28.6., 29.6.2009, 15.11. 2010, 31.12.2011) a vidělo je tedy více než 1 800 diváků. Co se týká reprízování jiných pořadů, dosud 3x byl celkem uveden *Hrdý Budžes* s B. Hrzánovou a *Nahniličko* Jana Krause.

A jak vypadlo předplatné na tuto sezónu?

A (5x) - H. Ibsen: *Peer Gynt* (Divadlo ABC/Rokoko), D. Wassermann: *Přelet nad kukaččím hnízdem* (Divadlo pod Palmovkou), J. M. Synge: *Hrdina západu* (Činoherní klub), J. Pokorný: *Milada* (Divadlo Na zábradlí), S. Mrožek: *Tango* (Divadlo Bez zábradlí)

B (7x) – P. Chesnot: *Penzion Ponorka* (Docela velké divadlo Litvínov), K. Ludwig: *Lo Stupendo aneb Tenor na roztrhání* (Agentura Harlekýn), B. Šimková: *Vila s věčným břemenem* (DAP Praha), R. Alfieri: *Šest tanečních hodin v šesti týdnech* (Divadlo Ungelt), N. Simon: *Podivný pár* (Agentura J. Svobodové), N. Coward: *Rozmarný duch* (Divadelní společnost Háta), A. Procházka: *Ještě jednou, profesore* (Divadlo pod Palmovkou)

C (4x) – W. Shakespeare: *Titus Andronicus* (Divadlo v Dlouhé), M. J. Lermontov: *Maškaráda* (Švandovo divadlo), J. W. Goethe: *Spríznění volbou* (Dejvické divadlo), L. N. Tolstoj: *Anna Karenina* (Divadlo ABC/Rokoko)

KPH (9x) – Dva klavíry J. Pešek a Z. Bouřilová, Dva klavíry M. Kasík a K. Kasíková, Pražské klavírní duo s tympány, G. Pechmannová – soprán a M. Averkiev – klavír, Trio Helios Praga, B. Matoušek – housle a P. Adamec – klavír, J. Boušková – harfa, Bennewitzovo kvarteto, O. Hubáček – klavír.

Divadla mimo předplatné: Y. Reza: *Kumšt* (Divadlo Na Jezerce – J. Tříška, J. Kačer, J. Hrušínský), L. Roman: *Dohazovač* (Divadlo Palace – K. Brožová, D. Syslová, A. Procházka, M. Mejzlík ad.), E. Pataki: *Edith a Marléne* (Divadlo Pod Palmovkou – H. Seidlová, R. Drossler, B. Valentová, J. Teplý ad.), Z. Pantůček: *To byl teda Silvestr!* (Divadlo Háta – I. Andrlová, Z. Pantůček, O. Želenská, ad.), *S Pydlou v zádech* (DS Josefa Dvořáka), M.

Kundera: *Jakub a jeho pán* (Divadlo bez zábradlí – K. Heřmánek, J. Bartoška, V. Freimannová, J. Carda, Z. Žák ad.), M. Havran: *Vše o ženách* (Středočeské divadlo Kladno)

Vystavovali tito výtvarní umělci: Josef Žáček, Vladislav Mirvald (tuše), Ivan Borl, Zdeněk Sýkora – Grafika. Z tohoto výčtu lze vidět, že minimálně 3 výtvarní umělci už jsou jména, která patří mezi nejrenomovanější výtvarné umělce této země – a přesto vystavují ve kavárně malého městského divadla. Myslím, že to svědčí o dobré pověsti tohoto „výstavního salonu“ a zároveň důkaz, že možnosti realizovat i prestižní programy takového formátu v alternativních prostorách, než jen ve specializovaných domech.

Hudba: Svatopluk Karásek, Sestry Steinovy, Jiří Konvrzek, Progres 2, Milan Svoboda Sextet, Jiří Dědeček, Marian Varga, Vlasta Redl, Jablkoň, Slávek Janoušek, Svatopluk Karásek, Vladimír Václavek, Ester Kočíčková s Lubomírem Nohavicou, Jakub Noha, Jan Burian, Oskar Petr, - 123 minut, Ty syčáci, Irena a Vojtěch Havlovi.

Amatérští divadelníci: T.M.A. Terezín, Divadlo Na tahu, Rádobydivadlo Klapý (premiéra *Romance pro křídlovku*), DK Jirásek Česká Lípa, Scéna Libochovice.

5. ročník soutěžní a postupové přehlídky amatérských divadelních soubor proběhl ve dnech 13.3. – 15.3.2009 a účastnili se: R. Thomas: *Osm žen* (Strančická kulturní společnost), C. Goldoni: *Treperendy* Divadlo Navenek Kadaň), *Blade Runner* (Divadelní společnost (KLAS – Klášterec nad Ohří), *Kolotoč* (Divadlo Na Vísce Hořovice), P. Němec: *Amant* (BANDA - Benešov). 1. doporučení na národní přehlídku Děčín / Třebíč: DS KLAS Klášterec nad Ohří – *Blade Runner*, nejlepší inscenace podle hlasování diváků obdrželo Divadlo Navenek Kadaň – *Treperendy*. Za zmínku s touto přehlídkou stojí i premiéra dvou místních souborů: Rádobydivadlo 1 + 3 (*Escorial*), ale zejména Divadlo Třetí věk Louny s vlastní autorskou koláží ze svých textů *Včera se mi zdálo*. Rádobydivadlo 1 + 3 tvořili 3 režiséři, spříznění s Rádobydivadlem Klapý, kteří uvedli historickou – a přesto výsostně aktuální – frašku *Escorial*, kterou zároveň svou činnost ukončili. Ovšem Divadelní soubor Třetí věk tímto vystoupení založil zcela novou lounskou divadelní tradici.

4.2.7. Divadelní soubor Třetí věk

Součástí divadelního života v Lounech je Divadelní soubor Třetí věk, který je součástí sociálního programu Třetí věk při Městské knihovně v Lounech, s nímž velice úzce spolupracujeme.

Nejdříve bych se zmínil o podobě projektu Třetí věk a formě, v jaké byl u nás realizován, neboť jsem byl u jeho úplného počátku. Myšlenka dalšího vzdělání a smysluplného využití času seniorů či lidí s různým handicapem se poprvé objevila v roce 2005 a ve školním roce 2006/07 byla i realizována. Cílem projektu je vzdělávání posluchačů různého věku, zlepšení kvality jejich života, prodloužení duševní aktivity a kontakt mezi generacemi. Většina přednášek se koná v Městské knihovně (senioři oceňují, že prostředí knihovny je mj. bezpečné), některé přednášky jsou uskutečňovány formou výletů po okolí, jiné na práci s počítačem, všechny obory jsou koncipovány jako teoretické i praktické (přednášky, semináře, výlety, badatelské dílny, ateliéry, práce na PC...). Ve výuce se jedná především o posluchače, kteří mají zájem mobilizovat duševní síly, pozvednout své sebevědomí, získávat více informací, další vzdělávání a začlenit se do života společnosti. Součástí Divadelního souboru Třetí věk při Městské knihovně je tedy mimo celé řady předmětů (např. angličtina, biologie, kulturní dějiny, literatura, pravopis, politologie, tělocvik, věda a technika, vlastivěda či zeměpis – celkem se jedná o 20 předmětů) také od roku 2008 seminář Divadlo s lektorkou Helenou Vordovou.

Cílem semináře je pokusit se využít divadlo jako prostředek ke sdělení vlastních myšlenek, pochopit a akceptovat všechny složky divadla od řemesla (technika hlasového projevu) až po týmovou spolupráci při tvorbě společné inscenace. Neméně důležitým cílem je vyzkoušet si veřejné vystoupení. Studium probíhá v blocích jedenkrát za měsíc v rozsahu 4 - 8 hodin, minimálně jednou za rok je třídní soustředění. Studenti se naučí základům techniky mluveného projevu, naučí se vystavět divadelní inscenaci od A do Z - to znamená od tématu, přes scénář až po dramaturgické a režijní uchopení společného díla. Součástí je pak veřejné předvedení společného tvůrčího projektu a případná další práce na něm.

Důležitá je odvaha vyjít „se svou kůží na trh“, neustále na sobě pracovat, mít dostatečné odhodlání poznávat nové věci - účastnit se festivalů (dlouhodobějších), cestovat, být vstřícný ke konstruktivní kritice...

Rozsah semináře je koncipován tak, aby každou divadelní sezónu vznikla nová inscenace. Studentky- herečky si píší vlastní hry vycházející z vlastních životních zkušeností a odlehčené životní moudrosti zralého věku. Jsou tak blízké nejen svým vrstevnicím, ale i širšímu publiku, včetně svých vnoučat. Studentky divadelního oboru patří mezi ty nejaktivnější, divadelnice se na zkoušky scházejí ve divadle, kde jejich hry mají premiéru a poskytujeme jim technické zázemí.

Zatím zde byly uvedeny dvě autorské hry: *Včera se mi zdálo aneb Život ženy ve 20 minutách* (2008) a *A modrý z nebe byste nechtěli?* (2010), v současné době zkoušejí třetí, zaměřenou na otázku sexu a stárnutí. Během svého působení získal soubor nejrůznější ocenění na poli amatérského autorského divadla (Wolkerův Prostějov 2009 - Cena poroty a Cena diváka, Wolkerův Prostějov 2011 - Cena diváka a Zvláštní cena poroty za autentickou reflexi 20. století s jedinečným osobnostním vkladem). Herečky se účastnily celostátní přehlídky Jiráskův Hronov a podnikly několik úspěšných turné po České republice i zahraničí. Obě témata zahrnují život v druhé polovině 20. století, zvláště pak druhé představení je v podstatě „živým dějepisem“, vypovídajícím o nástupu totalitního režimu v tehdejší Československu. Původní domluvu, že představení *Včera se mi zdálo* stáhne soubor z repertoáru právě po 50. repríze, která proběhla 14. prosince 2010, nedodržel. Stále přicházejí nové a nové pozvánky na vystoupení u nás i v zahraničí, takže inscenace v repertoáru zatím zůstává. Počet repríz novějšího představení *A modré z nebe byste nechtěli?*, kterým se členky souboru vracejí do svého dětství a studijních let, již překonal dvacítku.

Studentky/herečky pro mě vyplnily strukturovaný dotazník s pěti otázkami:

1. Proč jste se pustily do divadla až ve zralém věku, anebo jste hrály divadlo i dříve?
2. Co vám hraní přináší (na jevišti, v kolektivu)?
3. Co vám dává pobyt v divadle jako takovém?
4. Co teď vytváříte nového?
5. Věk a povolání před důchodem.

Odpovědělo všech 6 oslovených žen, vzhledem k tomu, že jejich soubor krystalizoval několik let, jejich názory jsou vesměs stejné.

1) Všechny se shodují, že divadlo začaly hrát až v pozdním, důchodovém věku, "kdy konečně mám konečně čas na sebe a tak proč nezkusit něco nového". Všechny v mládí recitovaly, dnes uvádějí, že s tím skočily, protože "musely recitovat na oslavách VŘSR a Prvního máje" a všechny začaly hrát víceméně náhodou v rámci své účasti v jiných kursech Třetího věku.

2) Také všechny oceňují společnou zábavu, že něco "dokáží" (uvozovky používají samy), možnost seberealizace, schopnost dělat si legraci samy ze sebe. Jedna z odpovědí zní: "Radost, hozená rukavička, adrenalin, trénování paměti i komunikace, ovládání emocí, tvůrčí zápal, uznání a velké přátelství." (Věra Rücklová)

3) Sváteční pocit výjimečnosti dne, souznění s autorem, s herci, s diváky - pokud se představení opravdu vyvede. Velmi často příjemný, nebo i nepříjemný, údiv nad provedením, použitými prostředky i výkony známých či neznámých herců. Dokonce občas i pocit trapnosti. Zvědavost a srovnávání. Vzpomínky na dřívější výjimečné zážitky v divadle. Pobavení, poučení, společenská akce.

4) Vzniká další autorská hra, která se týká opět seniorského věku a tématu sexu. "Je zajímavé zase porovnávat pocity, názory, přístupy, zkušenosti, zážitky i představy své s ostatními. I ve třetím tématu se opakuje a uplatňuje zjištění, že mnohá „modřina na duši“ se s odstupem času změni v úžasný vtíp a veselou historku. A trapná je spíš přetvářka než potřeba, tužba, sen." (Věra Rücklová)

5) Věk respondentek: 67, 68, , 65, 68, 69, 70 let, průměrný věk umělkyně činí 67,8 roku.

Nejzajímavější a nejobsáhlejší výpověď, která vznikla na základě rozhovoru sedmdesátileté respondenty, kterou uveřejňuji jako zvláště vypovídající a upřímnou kompletně:

"Divadlo jsem hrála od dětských let ve školních studentských souborech, v dospělosti pak v různých ochotnických souborech (hodně jsem se stěhovala). Hrát jsem přestala, když jsem začala učit na plný úvazek v ZUŠ v Žatci literárně dramatické oddělení. Najednou nebyl čas, práce v ZUŠ mě úplně pohltila. Ale po jevišti se mi moc stýskalo. Proto jsem přivítala možnost vrátit se k divadlu jako důchodkyně. Času jsem měla dost, cítila jsem potřebu být mezi lidmi a něco dělat. Moc jsem se na práci těšila.

Myslím si, že kdo jednou jevišti propadl, působí na něho jako „droga“ (v dobrém slova smyslu). Já se na jevišti cítím strašně dobře (i když mám trému). Dává mi zapomenout na moji nemoc, tělo a mozek se nastartují a já hraju a je mi je báječně. Vnímám kolegyně, obdivuji jejich soustředění a spolupráci (nikdy dříve divadlo nehrály), raduji se z reakcí publika, uvědomuji si, že stále ještě nepatřím do starého železa, prostě si to užívám. Jeviště mě dokáže vyhecovat, sebrat všechny síly. Dobré představení se neobejde bez dobrého režiséra. A my máme štěstí. Naše režisérka Renata Vordová začala pracovat s lidmi, kteří sice divadlo milují, pravidelně chodí na představení, ale na jevišti nikdy nestáli. Svým přístupem a především způsobem práce dokázala, že s nadšením připravujeme již třetí představení. Myslím si, že autorské divadlo je pro nás to pravé. Vyhovuje mi, protože jsem se svými žáky v ZUŠ pracovala stejným způsobem. Na každé zkoušce si uvědomuji, co vše nám tato práce

přináší. Baví nás vymýšlet, tvořit, hledat ta správná slova, pohyb, rekvizitu, kostým. Já báječně sledovat, jak za přispění všech představení vzniká. Máme štěstí, že se kolem sešla bezvadná parta (vydržela jsme jen samá děvčata). Rozumíme si, jsme naladěni na stejnou strunu, navzájem si pomáháme, řešíme problémy, smějeme se. Především mně děvčata pomáhají. Se zavazadly, s podporou při chůzi do schodů, do kopce, s nástupy do dopravních prostředků, prostě šetří mé síly. Divadlo a děvčata ze souboru mě vrátily zpět do života. Se svou nemocí jsem se uzavírala do sebe, utvrzovala jsem se, že nic nezvládnou a nemohu. Od roku 2008, kdy jsem začala navštěvovat Třetí věk a především divadlo, jsem začala znovu žít. Opět jsem viděla spoustu krásných měst, památek, divadel, jevišť, poznala mnoho zajímavých ochotnických souborů, seznámila se s báječnými lidmi stejného zájmu, viděla zajímavá ochotnická představení, zažila rozesmátá i pozorná hlediště, ve stoje aplaudující diváky i vyseknutou poklonu člena poroty při hodnocení našeho představení. Do divadla chodím ráda. Miluji tu nezaměnitelnou atmosféru, setkávání se známými, těšení se na představení. Dovedu si představení skutečně vychutnat, baví mě sledovat výkony herců, kostýmy, scénu, muziku, prostě vše, co k představení patří. Návštěva divadla je pro mne společenskou událostí, patří k tomu i patřičné chování i oblečení. Velice mi vadí přístup mnohých mladých lidí. Asi jsem ze staré školy. Velmi ráda mám budovy divadel, jakmile mám možnost, vnutím se na prohlídku. Mám ráda žatecké divadlo (hrála jsem tam), obdivuji mostecké divadlo pro jeho technické možnosti, pamatuji i to staré, zbourané (to mělo atmosféru). Okouzilo mě Klicperovo divadlo v mém rodném městě Hradci Králové, úplně jiné je to pardubické, ráda vzpomínám na divadlo v Hronově a Prostějově.

Nové představení, které právě vzniká, jsem si pro sebe pojmenovala *My a všichni naši muži*. Téma senioři a sex mě zajímá, už proto, že jsem osm let vdova a samozřejmě postrádám přítomnost muže. Chybí mi jeho hlas, pohazení, dotek, polibek, zájem, i ten sex. Baví mě pomýšlení, jak budou na toto téma reagovat diváci. Stále je pro mnohé tabu. Spousta lidí o tom nechce nic slyšet. Pravděpodobně se ve svém věku o tom stydí mluvit, mají na tom vinu i názory mladých, kteří se domnívají, že tělesná láska je výsadou pouze mladých. Jako by pozapomínali, že lidský věk se proslužuje. Doufám, že zveřejnění tohoto problému na jevišti bude pro ně šok. My se tímto tématem ohromně bavíme, užíváme si všechny ty "blbiny", co vymýšlíme, často se ozývají salvy smíchu. Určitě během přípravy představení omládnou o několik let." ⁶⁰

⁶⁰ Rozhovor s Evou Venclíkovou. 1.3.2012

Cíle, které si Třetí věk při Městské knihovně Louny zadal jako výchozí teze pro svou práci se seniory, tj. kvalitní náplň volného času, možnost seberealizace, rovný přístup ke vzdělání pro všechny sociální a věkové skupiny, podpora myšlenky, že stáří může být příjemným obdobím života, socializace opuštěných seniorů a rozvoj duševního života, členky Divadla Třetí věk naplnily více než vrchovatě. Nejcennější skutečností je aktivní přístup žen seniorského věku k životu. Důchod nepovažují za tragické období, ale naopak za čas, kdy mohou realizovat své sny a plány. A tím samozřejmě mohou být vzorem pro celou řadu dam podobného věku a podobných zkušeností.

4.2.8 Sezona 2009/2010

První zářijový den již klasický program: od 9:00 dětský den, 14:00 otevření pokladny a vernisáž divadelních fotografií z uplynulé sezony. Tato pravidelná výstava si také zaslouží krátké pozastavení. Pořizujeme fotodokumentaci za všech pořadů, které v divadle proběhnou, jedno zda se jedná o výpravnou činohru, folkový koncert či školní Akademii. A z těch stovek, možná tisíců fotografií vždy vybereme cca 100 nejpopovednějších záběrů, které u příležitosti zahájení nové sezony vystavíme ve vstupním foyer u pokladny. Je zajímavé zpětně vidět, kolik zajímavých programů se odehrálo, kolik dětí vystoupí během roku na divadelních prknech (to jsou ty nejatraktivnější fotografie, kdy rodiče hledají své ratolesti) – během hektických příprav představení vlastně není na nic čas a až s odstupem si pořadatel uvědomuje, kolik zajímavých programů dovezl do města.

Důležitým mezníkem byla i výstava významného lounského malíře Václava Jíry k jeho 70. narozeninám, a to významná zejména z toho důvodu, že dostal nabídku k výstavě současně od nás a od Galerie Benedikta Rejta a Václav Jíra si přesto vybral Vrchlického divadlo, byť tyto prostory nejsou zdaleka tak uzpůsobeny k vystavení výtvarných děl, ale návštěvnost i struktura návštěvníků divadla je podstatně – několikanásobně – větší, než návštěvnost galerií výtvarných umění. A nutno podotknout, že tato výstava, na níž mimo svých obrazů představil s tzv. „strojky“ (které zhotovuje ze šrotu, zbytků elektrospotřebičů i elektronických součástek a které jsou často i mobilní), vzbudila opravdu veliký zájem veřejnosti. V této době probíhaly již práce v suterénu divadla, kde v prostorách bývalé kotelny vznikala regulérní galerie výtvarného umění – a díky sponzorskému daru ČEZ a.s. a příspěvku města Louny v celkové výši nad 4 mil. Kč – na skutečně profesionálních základech.

I v září 2009 se podařilo zahájit divadelní sezonu Divadlem Jára Cimrmana, a to novinkou *České nebe*. Poprvé do Vrchlického divadla v září zavítalo Divadlo Sklep se svou *Besídkou* a Marta Kubišová.

A (5x) – G. Feydeau: *Dáváme děťátku klystýr!-, „Kašlu na to!“*, řekla Hortenzie (Divadlo v Dlouhé), M. Krleža: *Léda* (Činoherní klub), D. Margulies: *Večeře s přáteli* (Divadlo Na Prádle), S. Shepard: *Láskou posedlí* (Divadlo Ungelt), B. Ahlfors: *Poslední doutník* (Divadlo Na Fidlovačce)

B (7x) – J. Poiret: *Klec bláznů* (Divadlo Radka Brzobohatého), K. Ludwig: *Něžné dámy* (Docela velké divadlo Litvínov), S. Guitry: *Uvěřme snu* (Agentura Harlekýn), A. Procházka: *Fatální bratři* (Agentura Harlekýn), N. Coward: *Zamilovat se* (Divadlo Kalich), N. Simon: *Jakeovy ženy* (Divadelní společnost Háta), J. Tätté: *Tajemné rozcestí neboli zlatá rybka po estonsku* (Divadlo ABC)

C (4x) – A. P. Čechov: *Nějak se to zvrtilo* (Divadlo Viola), P. Shaffer: *Amadeus* (Divadlo Antonína Dvořáka Příbram), R. Bolt: *Ať žije královna* (Divadlo pod Palmovkou), Borgeson, Long, Singer: *Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách* (Divadlo v Dlouhé)

KPH (9x) – Dva klavíry V Mácha a M. Sekera, Dva klavíry P. Marková aj. Nováková, Dva klavíry E. Viklický a K. Růžička, Musica Dolce Vita, Miroslav Ambroš – housle, M. Švajda – violoncello a P. Kratochvíl – klavír, České saxofonové kvarteto, K. Košárek – klavír, D. Vlachová – housle a M. Langer – klavír.

Divadla mimo předplatné: E. Assous: *Příbuzné si nevybíráme* (Agentura Harlekýn – V. Vydra, S. Skopal, M. Zahálka, L. Skopalová ad.), P. Porter: *Splašené nůžky* (Divadlo Kalich – D. Gondík, L. Potměšil, I. Jirešová, V. Zawadská, L. Županič ad.), U. Steinová: *Dostanu tě na jahody* (Divadlo Metro – M. Dolinová, I. Vyskočil, Y. Tannenbergová ad.), F. Lehár: *Veselé vdovy* (Severočeské divadlo opery a baletu Ústí nad Labem), Bohemia balet (Taneční konzervatoř hl. města Praha), P- Quilter: *Je úchvatná* (Divadlo Kalich – J. Kretschmerová, L. Potměšil, N. Konvalinková ad.), B. Alfors: *Divadelní komedie* (Divadlo Palace – J. Čvančarová, L. Mrkvička, D. Matásek, L. Vaculík ad.), *Pes Baskervilleský* – Divadlo buchty a loutky

Výtvarné výstavy: Václav Jíra (70 let), Václav Krejcar (60 let), Tomáš Polcar s projektem *Atomos*, Vladimír Malátek a Lenka Pihrtová (Malátkova vnučka).

Koncerty: Marta Kubišová, Bluesberry, Jaroslav Hutka, Jan Budař a Eliščin Band, Nestiháme, Agon Orchestra: *Magorova summa*, DG 307, Strom stínu, Krausberry, Pavel Dobeš, Démophobia, Jiří Schmitzer, Eva Emingerová Quintet, Nerez, Karel Plíhal, Jana Koubková Quartet, Boo, Roman Dragoun, Jindra Kejak, Beňa a Ptaczek, Tomáš Klus.

Amatérská divadla: Rádobydivadlo Klapý (premiéra *Tyrolská elegie*), Divadlo na Víšce Hořovice, Klouzák, Divadlo Semtamfor.

Uskutečnil se další, 6. ročník Lounského divadelní. Ve dnech 12. – 14.3.2010 s'jsme mohli vidět: B. Hrabal: *Příliš hlučná samota* (Divadlo Zdrhovadlo Klášterec nad Ohří), R. Cooney: *Rodina je základ státu* (Tereziánské Malé Amatérské divadlo), P. Marble: *Na dotek* (Divadlo Exil Pardubice), A.N. Ostrovskij: *Kdo hledá, najde aneb Balzamínova ženitba* (Hynkovo hravé divadlo Litoměřice), K.J.Erben, J.Suchý, F.Havlík: *Kytice* (Divadelní klub mladých Česká Lípa). Nominace na národní přehlídku Divadelní Děčín 2010: Divadlo Zdrhovadlo Klášterec nad Ohří – B. Hrabal: *Příliš hlučná samota*, nejlepší inscenace podle hlasování diváků: TMA-Terezín – R. Cooney: *Rodina je základ státu*.

Ve Vrchlického divadle jsme vždy koncem února pořádali Divadelní ples, věnovaný vzpomínce na paní Jaroslavu Ladrovou, která patřila mezi výjimečné organizátory kulturního života v Lounech a předčasně podlehla těžké nemoci. 6. divadelní ples v pořadí však tuto tradici ukončil, o podobný druh zábavy nebyl mezi veřejností zájem a navíc bylo provozně i finančně velmi obtížné zajistit bezproblémovou realizaci.

Slavnostní večer města Loun, 6. ročník, téma: 20 let od revoluce 1989 a sportovní oddíly města Loun, předání ocenění členům historicky první polistopadové městské rady, předání ocenění členům městského zastupitelstva působících nepřetržitě ve své funkci 20 let, předání ocenění sportovním klubům za dlouholetou činnost. Cena starosty města za „Počin roku“ nebyla již po několikáté nikomu udělena.

12. 3. 2010 přivítalo Vrchlického divadlo 200 000 návštěvníka.

4.2.9 sezona 2010/2011

Tato sezona se nesla ve znamení oslav 60 let od založení Fučíkova/Vrchlického divadla.

Ovšem ekonomická krize zasáhla i naše divadlo: poprvé se neuskutečnil dětský den, ale malá slavnost začala až ve 14:00 s otevřením divadelní pokladny a oficiálním začátkem nové sezony 1.9.2010. Školky, školy, dospělí, kolektivy i jednotlivci se zúčastnili soutěže *Moje divadlo*, kde spodobnili jaké je divadlo v jejich očích, zejména dětské kresby byly velmi inspirativní...

Divadlo Jára Cimrmana opět zahájilo sezonu *Blaníkem* a mohl se rozběhnout standardní divadelní program, tentokrát obohacený o vzpomínku na počátky divadelní budovy.

Po komunálních volbách v roce 2010 se částečně obměnilo politické zastoupení města a přišly nové tváře, jak do Městského zastupitelstva, tak zejména do Rady města. V tuto chvíli bylo divadlo a jeho provoz vystaveno velkému tlaku ohledně čerpání finančních zdrojů a u části nových radních, zaměřených spíše na sport či „plesy“, byl vyvíjen tlak, aby divadlo omezilo svůj provoz a z něj vyplývající ekonomickou náročnost. Musel jsme tedy několikrát předkládat podrobný rozbor divadelního provozu, jednotlivých představení apod. Byl jsem tedy nucen vyslechnout i „rady“ typu: „Měl jste vstupné 300 korun a skončil jste v mínusu. Dejte šestset a budete v plusu.“, které byly míněny skutečně vážně!

Na základě těchto skutečností jsme se rozhodl zrušit abonentní cyklus C, tedy představení klasiků světového divadla, neboť tato řada se vyznačovala jak nejmenší návštěvností, tak i největší finanční ztrátovostí. Zároveň jsem vypsál anketu, kterou jsem oslovil abonenty, kde jsme je požádat o návrhy, kam by se programově mělo Vrchlického divadlo ubírat a požádal je o názor, co by v divadle rádi viděli. Nečekaná a zejména neanonymní kritika plánovaného zrušení abonentní řady C mě přiměla ponechat ji v nabídce Vrchlického divadla i nadále.

Abonentní cyklus tedy vypadal následovně:

A (5x) E. Labiche: *Nejšťastnější ze tří* (Divadlo Theatre Palace), K. Waterhouse: *Jeffreyemu je šoufl* (Divadlo Ungelt), D. Gombár: *Pánská jízda* (Divadelní spolek Frída a Divadlo Bolka Polívky), S. Vogel: *Dobře rozehraná partie* (Divadlo ABC), W. Adler: *Válka Roseových* (Divadlo Na Jezerce)

B (7x) – W. Ebert: *Gangsteři z městečka* (Docela velké divadlo Litvínov), Z. Podskalský: *Liga proti nevěře* (Agnatura Gong), W. D. Home: *Ledňáček* (Divadlo Ungelt), R. Cooney: *1 + 1 = 3* (DAP Praha), G. Skála: *Poslední šance* (Divadlo Metro), J. Kačer: *Hříčka pozdního*

léta (Partida Praha), A. Ackbourn: *Aby bylo jasno* (Fanny Agentura Praha)
C (4x) – *Tristan a Izolda* (Divadlo ABC), A. P. Čechov: *Tisíc a jedna vášeň* (Divadlo Viola), Seneca: *Faidra* (Divadlo v Dlouhé), P. Marber: *Don Juan v Soho* (Divadlo v Celetné / Kašpar)

KPH (9x) – Dva klavíry H. Vlasáková a N. Marfynets, Dva klavíry V. Müllerová a K. Friesl, The Fortyfingers, Puella trio, M. Kos – housle a Š. Kos – klavír, Pražské kytarové kvarteto, J. Boučková – harfa a její záci, I. Františák – klarinet a E. Novotná – klavír, L. Valčová – klavír.

Divadla mimo abonmá: G. Feydeau: *Blboun* (Divadlo Na Fidlovačce – T. Topfer, O. Brousek ml., L. Trojan, E. Balzerová, P. Rychlý ad), M. McDonagh: *Osiřelý Západ* (Činoherní klub – J. Dulava, M. taclík, I. Sovová, M. Pavlata), Bohemia Balet (taneční konzervatoř Hl. města Praha), I. Dousková: *Hrdý Budžes* (Divadlo A. Dvořáka Příbram), N. Coeard: *Zamilovat se* (Divadlo Kalich – J. Paulová, P. Zedníček), S. Shepard: *Láskou posedlí* (Divadlo Ungelt – V. Cibulková, M. Etzler, V. Udatný, L. Mrkvička), W. Risweel: *Shirley Valentine* (Divadlo ABC – Simona Stašová), R. Scoty: *Jako Thelma a Luise* (Divadelní spolek Frída – B. Munzarová, M. procházková, R. Novák, M. Trnavský) , J. Strauss ml.: *Netopýr* (Severočeské divadlo opera y a baletu Ústí nad Labem), Na stojáka.

Amatéri: Kryptotyjátr ZUŠ Louny, Klas Klášterec nad Ohří, DS Domu kultury Krupka (Havlovo *Odcházení*), Rádobydivadlo Klapý (premiéra *Kráska z Leenane*), Divadelní soubor Klouzák – nikoli *Severočeský buchaři*, ale *Baletky* A. Saalbachové)

7. ročník soutěžní a postupové přehlídky amatérských divadelních souborů proběhl ve dnech 11.3. – 13.3.2011. Během tří denního programu se představila čtyři ochotnická divadla a nesoutěžně hostující soubor ze Slovenska. R. Fallet: *Kapustnica* (Divadlo Commedia Poprad), M. Horníček – Nyklíček: *Louka* (Sdružení KLAS – Klášterec nad Ohří), bratři Čapkové: *Ze života hmyzu* (Hynkovo hravé divadlo Litoměřice), W. Allen: *Sex noci svatojánské* (Divadlo Navenek Kadaň), M. Camolleti: *Na správné adrese* (DS Zmatkaři Dobronín) Doporučení k výběru na národní přehlídku Divadelní Děčín 2011: DS Zmatkaři Dobronín: *Na správné adrese*. Nejlepší inscenace podle hlasování diváků: Divadlo Commedia Poprad: *Kapustnica*

Výstavy: soutěžní *Divadlo mýma očima*, koláže Emila Juliše, Zdeněk Ladra, Václav Jíra ml., Miroslav Kukla (fotografie), Petr Žižák – fotograf, který vyhrál v soutěži časopisu Reflex o nejlepší akt. Hle, „neznámý“ lounský rodák, kterého jsme objevil až díky Reflexu a

jeho soutěži. Neprodleně jsem ho proto oslovil a uspořádal mu výstavu fotografií, kterými se účastnil nejen oné soutěže Reflexu, ale – jak se ukázalo – i mnohých jiných a navzdory svému mládí měl za sebou již řadu utajených úspěchů na poli fotografie. Tato výstava je ještě zajímavá tím, že poprvé za celou dobu trvání divadla přišla na mne stížnost starostovi města, že vystavuji pornografii, a zároveň mi chodila na pracoviště řada anonymů, „naštěstí“ všechny se stejnou chybou v adrese. Starosta města se za mě v tisku ovšem veřejně postavil s tím, že nehodlá zasahovat do dramaturgie divadla. Jeho krok stále dosud vysoce kvituji.

Koncerty proběhly tyto: Xavier Baumaxa, Psí vojáci, Roháči, Neočekávaný dýchánek, Karel Vepřek, Fešáci, Vladimír Mišík & ETC., Radůza, Pepa Štross, Vladimír Václavek, Bran, Vladimír Merta, Jazz Efterratt, Jaroslav Svěcený, Oldřich Jnota, KTO, České saxofonové kvarteto, Vlasta Třešňák Band, Jana Koubková & Slávek Janda & Imran Zangi, Vojkta Kid'ák Tomáško, Alexandr Shonert a Jiří Pazour, Taliesyn.

27. října 2010 se uskutečnil slavnostní program v upomínku na rok 1950, kdy se dveře divadla otevřely poprvé. Pozvaní byli pamětníci, bývalí i současní zaměstnanci divadla a vůbec lidé, kteří dávali lounské kultuře svou energii a čas. Nemohli chybět ani hosté, vyjma místních politiků promluvili náměstek ministra kultury Zdráhal, radní pro kulturu Ústeckého kraje Ryšánková a další hosté.

Program byl sestaven následovně:

Divadelní spolek Kašpar celý večer uvedl ukázkou z Rostandova *Cyryana*, se zdravicemi vystoupili stávající ředitel Vrchlického divadla Bc. Vladimír Drápal, starosta města ing. Jan Kerner, Mgr. Radek Zdráhal, náměstek Ministra kultury, Bc. Jana Ryšánková, radní Ústeckého kraje pro oblast kultury, Mgr. Jan Čermák, radní Ústeckého kraje, Mgr. Milena Zikmundová, pamětnice, RNDr. Věra Mirvaldová, předsedkyně kulturní komise RM Loun, archivář PhDr. Bohumír Roedl, který nás ve zkratce provedl historií divadla v Lounech a svůj projev zakončil slovy: „Rok 1989 přinesl divadlu dvě zprávy, dobrou a špatnou: vrátil se mu původní název, ale muselo být z důvodu špatného technického stavu uzavřeno. Přišlo deset let chátrání. Nové, dnešní divadlo se nerodilo tak spontánně a snadno. Všichni si vzpomínáme na pochyby a skepsi, s jakou byla myšlenka na jeho rekonstrukci přijímána. Naštěstí městské zastupitelstvo v roce 2000 prokázalo smysl pro kulturní hodnoty a 16. listopadu 2003 bylo dnešní divadlo otevřeno. Současný ředitel divadla Vladimír Drápal je jakýmsi dvojčetem své budovy. Stejně tak jako rekonstrukci divadla, i jeho jmenování

provázely pochyby a skepse. Sedm let činnosti divadla, sedm biblických morových ran, napadla mě, nevím proč, při psaní projevu první asociace. Byly to rány pochybovačům, nekulturnosti, lenosti, kýči, zápecnictví, úzkoprsosti a snobství.“

Dále zazněla poezie Jaroslava Vrchlického v podání Kryptojátrů ZUŠ Louny. Pro časovou vytíženost osobní zdravotní zaslali Zdeněk Svěrák (filmovou o setkání Járy Cimrmana s Jaroslavem Vrchlickým v noci na Karlštejně...) a Václav Havel přiložil osobní dopis⁶¹. Před přestávkou vystoupili herci Rádobydivadla Klapý a na jevišti nechali ve vtipné zkratce defilovat postavy ze všech her, které měly ve Vrchlického divadle svou premiéru.

Po přestávce vystoupila se svým recitálem Marta Kubišová.

Hned další den, 28. října, jsme pro veřejnost zopakovali hru *Vstupte!*, kterou jsme zahajovali první týden divadla v roce 2003. Petr Nárožný, Ladislav Mrkvička, Jan Čenský a Jana Švormová – přesně na den po 7 letech!

29.10. následoval Divadelní ples s Funny Orchestra Jaroslava Kleina, cimrmanovským představením postoloprtských Klouzáků a tanečními vstupy Taneční školy Luna.

7. ročník Slavnostního večera města Loun byl věnován nově otevřené budově Městské knihovny v Lounech, která se tak přestěhovala přímo do centra města, do č.p. 1. a Počin roku 2010 ze veškeré aktivity spojené s přípravou a oživením nového sídla přebrala ředitelka Městské knihovny Dagmar Bahnerová. Ani dnes nebylo možno opomenout 60 let Vrchlického divadla, společně s námi na svého otce E. F. Buriana zavzpomínal komorním koncertem hudebník a publicista Jan Buriana, jeho syn.

Ale Vrchlického divadlo zažilo ještě jeden významný okamžik: dostalo kopii zmizelé Sýkorovy opony. Ve středu 27. 4. 2011 byla slavnostně odhalena rozměrná fotokopie (306 x

61

Praha, říjen 2010

Vrchlického divadlo znám z vyprávění přátel a mám dojem, že je přesně tím, čím být má: ohniskem společenského života. Vedení divadla i města proto patří díky za to, že tím být může, že se o to snaží a ocenění za to, když se to daří. Škrtat v rozpočtu kulturu je přece tak snadné –

Lituji, že mi okolnosti neumožňují oslavit šedesáté výročí s vámi, ale plné soustředění věnuji svému filmu. Jako autor divadelních her se ovšem raduji, že divadlo neztratilo s rozvojem kinematografie, televize či internetu nic ze svého poslání a že živá představení nelze nahradit obrazovkou a počítačem. Vždyť kdyby neexistovala, možná by se naše dějiny ubíraly trochu jiným směrem jak ve století devatenáctém, tak v listopadu 1989. Ke kulatému výročí proto přeji Vrchlického divadlu spokojené návštěvníky, kteří se s ním budou moci i v budoucnu identifikovat.

Václav Havel

430 cm) ztracené protipožární opony, původně úctyhodných rozměrů (7,8 x 5,8 metru). Opona se při rekonstrukci nenávratně ztratila, nicméně Zdeněk Sýkora v ní vytvořil monumentální dílo, komponované již v duchu geometrické abstrakce, která se postupem doby stala jemu a poté i Vladislavu Mirvaldovi hlavním způsobem vyjádření. Opona se skládala ze šesti ocelových plátů, které se po třech od prostředku roztahovaly na opačné strany jeviště. Protože se při tom jednotlivé sekce vzájemně překrývaly, vytvářela opona – podle stupně zatažení – několik kompozičních variací. Pavel Kappel v katalogu k Sýkorově retrospektivě v Městské knihovně v Praze v roce 2010 popsal oponu následovně: „Jde o kompozici velmi komplexního rozvrhu, která již předjímá strukturální pojetí plochy. Formát je rozdělen pravidelným rastrem, jehož segmenty jsou vyplňovány černou a bílou barvou. Výsledná podoba vznikla intuitivně, jde o vzájemné vyvažování jednotlivých ploch ve smyslu pozitiv – negativ. Racionálně založený obrazový prostor a princip opakování ale jistě inspiroval k úvahám o logičtějším přístupu k celkové skladbě obrazu.“⁶²

Již krátce po zničení opony se začaly objevovat myšlenky na její obnovení. Vzhledem k technickým podmínkám rekonstruovaného divadla ji už ale nelze znovu vytvořit tak, aby se stala funkčním prvkem scény. Jako připomenutí této unikátní realizace však nechalo divadlo vytisknout fotografii opony, která bude zavěšena v jeho foyeru. Paradoxně tak bude na očích návštěvníkům víc než originál, ačkoliv ten byl součástí divadla čtyřicet let, tedy po většinu jeho existence.

A jak se po osmi letech ve funkci změnilo moje původní plány a ideály? Podívejme se do MF DNES z 3. března 2011 do rozhovoru, který jsem těmto novinám poskytl:

... v souvislosti s fungováním divadla přemýšlím o tom, že Louňáci asi musí být nějak mimořádně kulturní, ne?

„Nevím, ale jen divadlem za sedm let od jeho novodobé rekonstrukce prošlo bezmála čtvrt milionu lidí... Takže třeba fakt jsou, ale naše divadlo funguje jako všestranná kulturní instituce s přesahem i do jiných regionů. Galerie je jen takovou třešničkou na dortu.“

Kdo stojí za programem divadla? To je čistě vaše dílo?

„Jasně. Umění mě vždycky zajímalo a naplňovalo, takže své vize se snažím realizovat. Jsem ve znamení Berana, takže...“

Podle čeho si vybíráte? Jak ten mix vysoké i populárnější kultury stavíte?

⁶² KAPPEL, Pavel. Zdeněk Sýkora 90. 2010, s. 12.

„Ve výběrovém řízení jsem měl jistý záměr i zkušenosti, už před tím jsem se živil kulturou, dělal jsem koncerty, výstavy apod. a tím pádem jsem i nadále chtěl dělat něco zajímavého, zůstat v „oboru“ a hlavně to dělat tzv. naplno. Ale pořád platí, že nemůžu objednat, nabídnout takovou věc, takový program, který se mně osobně nelíbí, který je prostě primitivní, hrubý, hloupý. To prostě nejde! A je jedno, zda se to týká galerie, divadla, nebo vlastního života či přátel. Dá se říct, že při koncepci programu jsem jakýsi ‚průtokový filtr‘.“

No dobře, ale co je před tím, než začnete filtrovat?

„Objíždím divadla, výstavy, čtu o těch věcech, hledám podrobnosti, kritiky. Mám kontakty na už respektované scény - pražský Činoherní klub, Palmovku, Dejvické divadlo a další. Tam je vysoko nastavená laťka, tam by nedali nic pod úroveň. Když připočteme Divadlo v Dlouhé či Ungelt, tak jsem vyjmenoval ty, s nimiž spolupracuji nejvíc. Je mezi námi vzájemná důvěra a vstřícnost. Na mnohá jejich představení jezdí i dost lidí z Prahy, protože tam jsou vstupenky nesehnatelné. Ale vlastně je těch divadel mnohem víc, třeba Divadlo na Jezerce dokázalo, podle mě, ideálně skloubit komerci s kvalitou. Člověk musí ale pořád hledat, jakmile ustrne, začne žít z podstaty, je to konec všeho. Lidi to poznají.“

Máte asi i jinou cenovou politiku, ne?

„Nemyslím. Je to napnuté, musí se to z větší části, když už ne celé, zaplatit. Nemůžeme si dovolit dávat představení pod cenou. Když má nějaký kus hodnotu, tak ji prostě má, to je realita a svým způsobem i výchova, že i duchovní věci mají svou cenu. Většinou naše představení nejsou rozhodně dražší než 10 Plzeňských piv. A ten, pro koho je víc 10 Plzní, tak sem asi nepřijde, no. A to si myslím, že práce divadla je asi ještě cennější, než práce vrchního. Jinak máme čtyři řady předplatného - jedno je vážná hudba, další je pro klasické kusy, současné české divadlo a pak je zábavnější řada. Ale to jsou pořád v naprosté většině hry kamenných divadel. Pokud jde o hudbu, tak program je logický a pro diváky "naučitelný" – pravidelně se střídá folk, vážná hudba, alternativa. Každou třetí středu jsou pohádky. Jsem přesvědčen, že vytrvalost a koncepce má pro budoucnost větší hodnotu, než uvádění právě na okamžik populárních ‚celebrit‘ a ‚všeumělu‘.“⁶³

4.3 Galerie města Loun

Za další zásadní krok novodobé historie Vrchlického divadla považuji otevření regulární Galerie města Loun, kterým se ukončily slavnostní oslavy výročí vzniku divadla. Stalo se tak v pátek 10.12.2010, kdy byla za velkého zájmu veřejnosti slavnostně otevřena

⁶³ MF DNES, 3.3.2011, příloha severní Čechy, s.B5

nová, všechny parametry moderní výstavní síně splňující, Galerie města Loun. Na zahájení její existence jsme nemohli zvolit výstavu lounským bližší – pod názvem *Spolu* byla vystavena díla spojená se vzpomínkou na nejen tři významné umělce, ale zejména tři kamarády – Kamila Linharta, Vladislava Mirvalda a Zdeňka Sýkora. Bude to přesně na den 60 let od jejich první společné výstavy, která se konala od 10.12. 1950 právě ve Fučíkově divadle. Kruh se uzavírá... Otevření nové Galerie města Loun se stalo logickým vyústěním aktivit, které se ve Vrchlického divadle odehrávají po jeho novodobém otevření v roce 2003. Mimo standardní „divadelní“, dramaturgii zde byl po celou dobu kladen důraz i na výtvarné výstavy, které každé dva měsíce nově zdobily divadelní prostory. Vrchlického divadlo připravilo již řadu výstav, jimiž se snažilo navázat na pozoruhodný výtvarný odkaz lounských malířů, jejichž jména jsou dnes známa i za hranicemi naší země - Kamil Linhart, Vladislav Mirvald a Zdeněk Sýkora by neměli chybět v žádném průvodci moderním uměním. Žije zde také řada jejich žáků, kolegů, obdivovatelů a přátel, kteří díky tomuto „sousedství“ mohli sledovat výtvarné umění opravdu zblízka. Úkolem nové galerie je tedy využít tuto výtvarnou tradici a poskytnout prostor umělcům, kteří jsou s Louny či jejich výtvarným geniem loci jakkoli spjati, kteří se přihlásili k výtvarnému vlivu, jež z našeho města zázračně vyvěrá, kteří jsou součástí tohoto uměleckého přesahu. Galerie by měla dílo umělců, kteří k tomuto okruhu patří, nejen připomínat, ale také se pokusit tuto jejich tvorbu ukazovat v – ať již tradičních, anebo nečekaných - souvislostech, pečovat o jejich odkaz a zvýrazňovat jméno našeho města na výtvarné mapě i nadále. Tímto krokem se také vytvořil další prostor, značně komorní (s kapacitou 40 míst), avšak vybavený moderní technikou (projekce, ozvučení, osvětlení) ve kterém lze pořádat přednášky, básnická čtení, promítat filmy apod. jako první zde měli svůj program např. Václav Cílek, Jan Sekera, Martin Jirous, Jáchym Topol, pravidelné kurátorské dny a o díle zmíněných výtvarníků přednášel kurátor výstavy Pavel Kappel.

Druhou výstavou v galerii města Loun byla výstava Zdeňka Sýkory, nazvaná *Narozen v Lounech* (vernisáž 11.4.2011). Byla speciálně koncipována pro „jeho“ louňáky a proto byla zaměřena především na konkrétní místa jeho krajinomalby v okolí a také na průřez jeho tvorbou od samých prvopočátků. Instalována byla díky péči paní Sýkorové i řada děl, zejména akvarelů a koláží, které vystaveny dosud nebyly. Tato výstava se také stala jeho poslední, na které se Zdeněk Sýkora osobně podílel (zemřel 12.7.2011). Probíhal bohatý doprovodný program zaměřený právě na dílo Zdeňka Sýkory a proběh i křest nového DVD filmu *Krajina Zdeňka Sýkory* v režii Jaroslava Brabce.

4.3.1 Sezona 2011/2012

1. září se ve 14:00 hodin otevřela pokladna a následovala vernisáž výstavy k dvaceti letům trvání prvních svobodných novin regionu, Svobodného Hlasu. „Výtvarno“ bylo zasvěceno tvorbě – fotografii v divadle a malbě v Galerii města Loun - Vladislava Mirvalda. Následoval „minifestival“ Rádobydivadla Klapý, které slavilo 25 let trvání a uvedlo během tří dnů 3 představení, která měla premiéru ve Vrchlického divadle a zahájili jsme ještě v září každoroční „minifestival“ Hry na dva klavíry.

Předplatné obsahuje tyto tituly:

A (5x) – D. Gordon: *Rain man* (Divadlo pod Palmovkou), T. Johnson: *Absolvent* (Studio Dva), L. v. Trier: *Kdo je tady ředitel?* (Švandovo divadlo), P. Marber: *Dealer's choice* (Dejvické divadlo), F. D'Alessandro: *Římské noci* (Divadlo v Řeznické)

B (7x) E. Assous: *Herci jsou unaveni* (Agentura Harlekýn), J. Patrick: *Manžel pro Opalu* (Agentura Harlekýn), P. Strnad: *Jak uvařit žábu* (Divadelní společnost Ansambl), H. Meyerson: *Figl* (Divadlo Ungelt), Z. Podskalský: *Světáci* (Divadelní společnost Háta), E. A. Longen: *Dezertér z Volšan* (Divadlo Julie Jurištové), P. Weiss: *Nejlepší kamarádky* (Divadlo Na Fidlovačce)

C (3x, 650,-Kč) – Molière: *Zdravý nemocný* (Studio Dva), I. Bergman: *Sarabanda* (Divadlo Na zábradlí), W. Shakespeare: *Othello* (Divadlo Na Jezerce)

KPH (9x) – Dva klavíry R. a I. Ardaševovi, Š. Kos a P. Novák, Wallingerovo kvarteto, M. Sedláček – housle a M. Averkiev – klavír, T. Kolář – lesní roh aj. Panochová – klavír, Orbis trio, M. Knoblochová – cembalo, R. Patočka – housle a V Mácha – klavír, J. Chaudhuri – klavír. Amatéri: Koštický divadelní spolek, Rádobydivadlo Klapý (premiéra H. Galon: *Mikve*)

Divadla mimo abonentní cyklus: Molière/J. Dvořák: *Chudák Harpagon* (Divadelní společnost Josefa Dvořáka), J. Radičkov: *Sneh sa smial, až padal* (Divadlo Commedia Poprad), Bohemia Balet (Taneční konzervatoř hlavního města Praha), M. Mackenzie: *Baronky* (Divadlo Kalich – E. Holubová, Z. Bydžovská), Mamzelle Nitouche (DAP Praha).

Výstavy: Vladislav Mirvald (fotografie), Bořek Zasadil (fotografie)

Koncerty: Radůza, Gladly S.W., Kvítek slaví 35 let od založení (dvoudenní festival sborového zpěvu), Dáša Voňková, Laco Deczi a Celula New York, Tomáš Klus, The Backwards, Jaroslav Hutka, Jé Jé Neduha a Extempore, Fešáci, Luboš Pospíšil & 5P.

8. ročník Slavnosti města Loun byl věnovaný sociálním službám, dobrovolnictví a seniorům, cena starosty města za Počin roku nebyla udělena. Zajímavostí je, že „opozice“ bojkotovala i tento apolitický akt.

V Galerii města Loun byla zahájena nová sezona výstavou Vladislava Mirvalda, vrstevníka Zdeňka Sýkory, jehož začíná zejména odborná veřejnost hodnotit stejně významně, jako právě Zdeňka Sýkoru. Vernisáž se uskutečnila 11.9., a nejdříve v divadle představila výběr z dosud nepublikované Mirvaldovy fotografické pozůstalosti, která překvapila jednak obrovským množstvím (cca 10 000 negativů) a jednak vysokou uměleckou kvalitou, kterou historik umění Dr. Scheuffler označil jako jeden z objevů vývoje české fotografie 20. století, v Galerii města Loun pak pod kurátorským dohledem Tomáše Pospiszyla, specialistou na Mirvaldovo dílo, byla představena kolekce z tvorby, která není u Vladislava Mirvalda natolik známa: krajiny, kaňkáže, figury a zátiší. Opět probíhaly přednášky, kurátorské dny, autorská čtení.

První pololetí této divadelní sezony zakončilo vyprodané představení Divadelního spolku Klouzák *Severočeský buchaři* na Silvestra o 11 hodině dopolední.

K 31.12. 2011 proběhlo ve Vrchlického divadla od 17.11. 2003 1 392 kulturních pořadů, které navštívilo 243 347 návštěvníků. Čtvrtmiliontý návštěvník byl přivítán dne 28. února 2012 na abonentním koncertu Kruhu přátel hudby.

5. STATISTIKA

Pro větší přehlednost jsem kulturní akce a jejich četnost rozdělil do několika tabulek. V té první je znázorněn počet představení a počet návštěvníků během divadelní sezony, tj. od září roku až po červen roku následujícího (divadelní sezona trvá 10 měsíců, během prázdnin se nehraje), a to od otevření 16.11. 2003 až k 31.12.2011.

Obrázek 1: Počet představení a statistika návštěvnosti

Sezóna	Počet představení	Počet diváků	Celkem diváků
2003/2004	129	26 154	26 154
2004/2005	196	38 156	64 310
2005/2006	186	34 187	98 497
2006/2007	176	28 958	127 455
2007/2008	168	27 518	154 973
2008/2009	165	27 704	182 677
2009/2010	159	26 724	209 401
2010/2011	149	24 265	233 666
Celkem představení	1 328	233 666	

Zdroj: Vrchlického divadlo

Zde je chronologie předprodeje abonentních vstupenek za uvedené období, tabulka obsahuje počet jednotlivých představení, cenu abonentního cyklu a počet předplatitelů. Z tabulky je zřejmé postupné zvyšování cen, kde se cena nezvýšila, ubylo představení. Tabulka obsahuje počet abonentních představení, cenu předplatného a počet unikátních předplatitelů.

Z tabulky vidíme, že cena abonentního cyklu A se zvýšila z 800,- Kč na současných 1 000,- Kč při zachování pěti představení v sezoně, předplatné abonentní cyklu B se zvýšilo z 1 400,- Kč na 1 700,- Kč a jedno představení ubylo (tato představení bývají ekonomicky nejnáročnější), abonmá C se zvedlo z 500,- Kč na 800,- Kč a také se snížil počet představení ze čtyř na tři. Kruh přátel hudby se zvýšil ze 630,- Kč na 790,- Kč a také jeden koncert v sezoně ubylo. Pokud se podíváme na počet abonentů, zjistíme že u abonmá A se celou dobu stabilně pohybuje těsně pod hranicí 200 předplatitelů, u typu B má spíše sestupnou tendenci (z rekordních 213 předplatitelů na současných 162) a u předplatitelů řady C se poslední tři roky drží na stejné hranici 110 abonentů. Návštěvnost Kruhu přátel hudby má tendenci sestupnou, tam k této situaci ovšem dochází vinou stárnutí populace, naprostou většinu návštěvníků koncertů vážné hudby tvoří senioři.

Obrázek 2: Abonentní cykly

	Abonmá A			Abonmá B			Abonmá C			KPH		
	počet	cena Kč	div	před	cena Kč	div	před	cena Kč	div	konc	Cena Kč	div
2004/2005	5	800	115	8	1400	184	4	500	107	10	630	118
2005/2006	5	800	198	8	1400	187	4	500	148	10	630	100
2006/2007	5	900	194	8	1500	195	4	650	163	10	680	81
2007/2008	5	900	192	7	1400	188	4	700	163	9	680	90
2008/2009	5	1000	191	7	1500	213	4	800	147	9	680	83
2009/2010	5	1100	198	7	1700	206	4	800	110	9	720	75
2010/2011	5	1100	198	7	1700	180	4	800	110	9	790	76
2011/2012	5	1100	197	7	1700	165	3	650	110	9	790	69

Zdroj: Vrchlického divadlo

Pro potřeby finanční rozvahy pro zřizovatele je nutno počítat náklady a příjmy z logických důvodů v rozpětí kalendářního roku, neboť standardní plánování státních organizací se také pohybuje v mantinelech těchto dvanácti měsíců..

Obrázek 3: Počet představení během kalendářního roku

Rok	Počet představení
2003 (jen 11,12)	20
2004	173
2005	180
2006	163
2007	158
2008	158
2009	158
2010	157
2011	161
Celkem představní	1 328

Zdroj: Vrchlického divadlo

Další tabulka této statistiky navazuje na předchozí vyčíslení počtu kulturních představení. Jsou v ní zachyceny náklady a příjmy, které patří k nejzásadnějším položkám provozu Vrchlického divadla. Detailní a komplexní přehled je obsažen v dalších přílohách.

Pro základní orientaci postačí údaje o těchto zásadních položkách:

Energie – obsahuje spotřebu plynu, elektrické energie a vody“

Náklady na představení – zahrnují v sobě přímé náklady na představení, dopravu, autorské poplatky, případné ubytování účinkujících – neobsahuje náklady na propagaci, občerstvení, služby zvukaře a dalších odborných profesí.

Mzdový fond – obsahuje zřizovatelem určený objem finančních prostředků určených na mzdy všech zaměstnanců, tato položkou se nesmí upravovat ani v rámci rozpočtových změn.

Počet představení – pro tento přehled jsme vybrali představení dle kalendářního roku, v tabulce rozdělení dle počtu návštěvníků je dodržen rytmus divadelní sezony (září – červen následujícího roku)

Příjmy z představení – vybrané vstupné (neobsahuje příjmy z reklamy či sponzorské dary)

Provozní dotace – částka, kterou poskytuje každoročně zřizovatel (slouží zejména k úhradě energií, investic a mezd)

Hospodářský výsledek – vyplývá ze skutečných příjmů a skutečných výdajů – obsahuje veškeré položky rozpočtu Vrchlického divadla dle věcné náplně.

Počet představení – pro tento přehled jsme vybrali představení dle kalendářního roku, v tabulce rozdělení dle počtu návštěvníků je dodržen rytmus divadelní sezony (září – červen následujícího roku)

Příjmy z představení – vybrané vstupné (neobsahuje příjmy z reklamy či sponzorské dary)

Provozní dotace – částka, kterou poskytuje každoročně zřizovatel (slouží zejména k úhradě energií, investic a mezd)

Hospodářský výsledek – vyplývá ze skutečných příjmů a skutečných výdajů – obsahuje veškeré položky rozpočtu Vrchlického divadla dle věcné náplně

Obrázek 4: Porovnání nákladů a příjmů Vrchlického divadla v letech 2004 - 2011

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Energie	426 600	402 477	491 079	554 999	606 280	672 129	825 035	682 505
Náklady na představení	3 047 500	3 380 408	2 884 433	2 534 807	2 807 157	2 880 786	2 982 944	2 805 655
Mzdový fond TPP v mil.	1 331 100	1 200 240	1 245 206	1 422 812	1 499 999	1 653 372	1 654 161	1 857 987
Mzdový fond OON	Fond nebyl rozdělen na TPP a OON	415 183	382 416	399 671	391 521	399 898	400 661	499 149
Počet představení	173	180	163	158	158	158	157	161
Příjmy z představení	3 081 200	3 200 095	2 694 080	2 289 908	2 539 067	2 582 414	2 565 098	2 354 935
Provozní dotace	4 388 600	4 200 000	4 260 000	4 519 000	4 918 000	5 226 280	5 456 280	5 168 000
Skutečné příjmy	7 931 200	8 035 150	7 535 493	7 622 289	8 109 009	8 336 796	9 075 068	8 282 960
Skutečné výdaje	7 333 800	8 267 438	7 219 000	7 148 741	7 637 882	7 967 999	8 749 380	8 164 700
Hospodářský výsledek	597 400	- 232 288	313 493	473 547	471 127	368 761	325 388	118 260

Zdroj: Vrchlického divadlo

Rozbor mezd zaměstnanců divadla s porovnáním s jejich reálně odpracovaného hodinami. divadle je momentálně zaměstnáno 6 osob na trvalý pracovní poměr (dále TPP) a 15 osob na vedlejší pracovní poměr:

Obrázek 5: Porovnání platových limitů a přesčasových hodin zaměstnanců Vrchlického divadla, TPP

funkce/věk	Plat hrubého	prémie 2011	měsíční průměr	fond pracovní doby 2011 – 2024 hodin	přesčasy 2011	mzda na hodinu hrubého
Účetní/ 53	250 891 Kč	30 000,- Kč	20 907,- Kč	103,- Kč/hod	49,5 hod	100,- Kč
Jevištní mistr/ 63	249 334 Kč	30 000,- Kč	20 777,- Kč	103,- Kč/hod	256 hod	91,- Kč
Propagace/ 33	211 848 Kč	10 000,- Kč	17 654,- Kč	87,- Kč/hod	110 hod	82,- Kč
Osvětlení, zvuk/ 53	252 360 Kč	15 000,- Kč	21 030,- Kč	104,- Kč/hod	145 hod	97,- Kč
Správce budovy/ 53	259 905 Kč	35 000,- Kč	21 658,- Kč	107,- Kč/hod	90 hod	102,- Kč

:

Obrázek 6: Porovnání platových limitů a přesčasových hodin zaměstnanců Vrchlického divadla, VPP

funkce		mzda / hodina	odprac. 2010	mzda 2010
úklid	2 osoby	48,1	762 + 798	51 885 + 54 153
uvádění	2 osoby	50,5	273 + 257	19 289 + 18 480
šatna /střídají se	1 + 1 osoba	50,5	231 + 417	20 668 + 31 566
pokladna /střídají se	1 + 1 osoba	54,7	493 + 441	38 965 + 34 129
vrátnice /střídají se	1 + 1 osoba	48,1	396 + 480	22 049 + 26 113
dramaturgie KPH	1 osoba	59,4	173	15 277
zvukař kavárna	1 osoba	57,5	690	47 744
kustodky GAML/střídají	1 + 1 + 1	54,7	0	0

Ekonomický rozbor jednotlivých divadelních představení v poměru náklady/výnosy

Divadlo Jára Cimrmana – Blaník (8. 9. 2010), vstupné 380,- Kč/vyprodáno

Cena představení: 81 600,- Kč

Doprava: 6 804,- Kč

Autorské poplatky: 13 041,- Kč

Tržba: 98 800,- Kč

Výsledek: - 2 645,- Kč

Radůza (8.12.2010), vstupné 220,- Kč předprodej/ 250,- Kč v den koncertu/vyprodáno

Honorář: 48 000,- Kč

OSA: 7 758,- Kč

Tržba: 58 240,- Kč

Výsledek: + 2 482

Josef Náhlovský + Karel Šíp (14.12.2010), vstupné 200,- Kč/vyprodáno

Náklady 40 000,- Kč

Tržba 51 400,- Kč

Výsledek: + 11 400,- Kč

Klec bláznů (7.9.2010), abonmá B/vstupné 300,- Kč/vyprodáno

Cena představení: 58 300,- Kč

Doprava: 14 760,- Kč

Autorské poplatky: 8 123,- Kč

Tržba 15 900,- Kč + 43 740,- Kč abonenti = 59 690,- Kč

Výsledek: - 21 493

Léda (7.12. 2010) abonmá A/vstupné 350,- Kč/vyprodáno

Cena představení: 75 000,- Kč

Doprava: 10 511,- Kč

Diety: 1 300,- Kč

Autorské poplatky: 16 584,- Kč

Tržba: 18 025,- Kč + 43 560,- abonenti = 61 585,- Kč

Výsledek: - 41 810

Porovnání personálního obsazení divadel ve srovnatelně malých městech

LOUNY, kapacita 250/ program 19 x měsíc

TPP 6 osob: 1x ředitel, 1 x účetní, 1 x propagace, 2 x technik, 1 x správce budovy

LITOMĚŘICE, kapacita 200/ program 6 x měsíc

TPP 4 osoby: 1x ředitel, 1x uklízečka, 1x program, 1 x technik

Účetní služby zpracovává město

ŽATEC, kapacita 350/program 8 x měsíčně

TPP 6 osob: 1 x ředitel, 1 x programová, 1 x marketing (propagace, sponzoři), 2 x technik, 1 x úklid

Účetnictví soukromá firma

BÍLINA (DK) kapacita 370 míst/ program 10 – 12 x měsíc

TPP 7 osob: 1 x ředitel, 1 x ekonomka, 1 x mzdová účetní, 2 x technik, 1 x programová dospělí, 1 x programová děti + propagace

KADAŇ (DK), 300 míst / program 1 x divadlo, 10 x hudba

TPP 8 osob: 1 x ředitel, 1x program, 1 x marketing (propagace, sponzoři), 1 x ekonom, 2x technik, 2 x úklid + šatna

JABLONEC NAD NISOU 512 míst / program 20 x měsíc

TPP 13 osob: 1 x ředitel, 1 x sekretariát, 1 x marketing, 1 x dramaturgie večerní pořady, 1 x dramaturgie školy, 1 x výstavy, 1 x propagace, 6 x technici

Účetnictví soukromá firma

DĚČÍN 400 míst/ program 15 x měsíc

TPP 12 osob – 1 x ředitel, 1 x marketing, 1 x propagace, 3 x uklízečky, 4 x technika, 1 x správce budovy, 1 x ekonomka

CHOMUTOV 265 míst / program 2 divadla měsíčně + 2 x hudba

TPP 6 osob: 1 x ředitel, 1 x účetní, 1 x správce budovy, 1 x program, 2 x úklid

RAKOVNÍK 250 míst/ program 12 – 15 x měsíc

TPP 8 osob: 1 x ředitel, 1 x propagace, 2 x ekonom, 1 x správce budovy, 2 x dramaturg (divadlo + hudba, kino), 1x technik

ČESKÁ LÍPA 360 míst/ program 2 divadla + 3x pronájem

TPP 4 osoby: 1 x technik, 1 x dramaturgie, 1 x úklid, 1 x propagace (společně s DK)

Účetnictví soukromá firma

ZÁVĚR

Na základě předložených výsledků, dramaturgických záměrů a zejména osobní zkušenosti s provozováním kulturního zařízení takového rozsahu a úrovně, jako je městské divadlo, musím konstatovat, že divadlo je přínosem pro každé město, aniž by záleželo na jeho velikosti.

Vzniká tím totiž prostor, který město obohacuje nejen o možnost kulturního vyžití a rozšíření kulturní nabídky, což je evidentní a na první pohled viditelný efekt. Ten se dá také spočítat poměrem náklady na představení x tržba v divadelní pokladně.

Podle mě je ale podstatně důležitější význam takové instituce ukryt až v jakémsi „druhém sledu“, kdy se s její existencí upevňuje sounáležitost, mravnost a kultivovaná vzájemnost. Poskytuje možnost lepší orientace v hodnotách i obecné vzdělanosti a tím i individuální perspektivy obyvatel města, je nedílnou součástí jejich přímého i nepřímého všeživotního vzdělávání.

Dovoluji si tento názor shrnout do několika konkrétních bodů:

a) vzniká prostor k navazování a vytváření společné society kulturně a intelektuálně zaměřených lidí, vzájemná sounáležitost občanů, pro něž je kultura a vzdělání prioritou,

b) spoluprací mezi nimi vzniká a rozšiřuje se spolkový, občanský a kulturní život města,

c) vedení vývoje dětí a mládeže tímto směrem, jejich sžití se s prostorem a kulturním prostředím od útlého mládí, uvádění rozličných kulturních žánrů přináší zvyšování uměleckého povědomí, vkusu, tolerance a multikulturních postojů,

d) podpora a prezentace talentovaných lidí z města a regionu,

e) bezpečný, obohacující prostor pro děti i seniory, kontinuální součást celoživotního neformálního a informálního vzdělávání,

f) zvyšování kulturního povědomí i takových lidí, kteří zajdou do divadla 1x ročně na školní vystoupení svých dětí, možnost vývoje a postupného vstřebávání věcí, které nejsou pro tu kterou sociální vrstvu zcela a okamžitě přístupné.

Možnosti realizovat program divadla – či jiné podobné kulturní instituce – a dosahovat efektu přibližně ve výše uvedeném rozsahu a s potřebným úspěchem záleží podle mě přinejmenším také na čtyřech faktorech:

1) Samozřejmě musí vedení divadla (zejména dramaturgie) chtít vytvářet takový program, kde se v nějakém přiměřeném poměru může kloubit umění alternativní i komerční (propojení „vysokého s nízkým“), musí mít přiměřené nároky na své návštěvníky a poskytovat zábavu (a chtělo by se dodat i „poučení“) v patřičném kulturním rozptylu, dalo by se říci, že na počátku musí být vize toho, jak a komu bude divadlo „sloužit“, kam bude směřovat, musí ctít zásadu, že ne všichni mají kulturu jako svou prioritu.

2) Zřizovatel musí mít v takovou dramaturgii a vizi pro budoucnost důvěru, musí ji podporovat a zároveň si uvědomovat, že kultura bude vždy ztrátová, zejména jedná-li se o menší ji město a k němu adekvátní sociálně-ekonomické možnosti obyvatel, a že tedy bude potřeba „výrobu“ takové kultury dotovat. Někteří radní sice razí myšlenku, že nejvíce se „vyplatí“ zavřené divadlo, ale naštěstí je jich - zatím - menšina.

3) Pokud má mít kulturní zařízení perspektivu, značná část „klientely“ by si na jeho program, prostředí a zaměření měla zvykat od mládí, a tedy značně závisí od osobního přístupu a angažovanosti pedagogů, vedoucích zájmových kroužků, uměleckých škol apod. Zejména oni mají šanci ovlivnit přístup mladých lidí, vzbudit v nich zájem o umění a kulturu, podporovat je v jejich kulturních snahách, úspěšně podpořit prezentaci jejich děl veřejnosti. Právě Louny – jak bylo nejménou uvedeno v kapitole, zabývajících se minulostí – měly na podobné altruisty štěstí. Dnes to bohužel s jistotou již potvrdit nemohu.

4) Neméně důležitým předpokladem je zájem a podpora veřejnosti a důvěra v program, který je nabízen. Pokud je návštěvnost nízká, mimo nedostatečného ekonomického efektu dochází samozřejmě k negativnímu psychologickému stavu – a to jak u pořadatele, tak u účinkujících a v neposlední řadě i dalších, těch „věrných“, návštěvníků – a dojem z představení je více či méně narušen a namísto libosti pak ve všech zúčastněných vznikají spíše pocity studu a roztrpčení za zbytečně vynaložený čas, peníze a energii.

4) Samozřejmě dalším podstatným momentem, který je ale podstatný pro jakýkoliv pracovní výkon, je pracovní kolektiv. Ideální je, pokud se podaří sestavit tým, který si navzájem vychází vstříc a má k umění pozitivní vztah. S tím také částečně souvisí i akceptování relativně nízkého finančního ohodnocení, neboť platy v tzv. „kultuře“ jsou obecně nízké a tedy tuto práci může jen vykonávat člověk, pro kterého není finanční motivace v zaměstnání primárním aspektem.

5) Ideální v tomto případě je, když i kulturní politika státu a samosprávně vyšších celků je osvícená a vstřícná nejen masovému vkusu, ale i experimentům, současnému živému umění či občanským iniciativám. V tomto aspektu se ovšem zdá, že u odpovědných činitelů převládá spíše obava z nových, netradičních věcí, jejich vkus je středněproudý a tímto prizmatem hodnotí realitu.

Mám štěstí, že při otevírání nové budovy divadla v Lounech se podařilo naplnit většinu výše vyjmenovaných bodů, které lze z místní pozice ovlivnit. Vzhledem k tomu, že celou svou bytostí tíhnu k umění – a to bez ohledu na jeho formu, byť by se dalo říci, že patřím k vyznavačům tzv. „náročnějšího“ či „alternativnějšího“ umění – a přitom nejsem sám mocen žádného uměleckého výkonu, řekl bych, že mojí úlohou je právě pořádání a zprostředkování kulturních akcí pro obyvatele mého města. Možná je to tak na světě záměrně zařízeno – říká se ostatně, že Bůh dal každému nějaký úkol – a tak „dovážím“ už více než 20 let nejrůznější umělce, umělecké soubory, výtvarníky, skupiny, hudebníky, básníky apod. a jsem rád, že mám právě takové zaměstnání, v kterém mohu propojit své zájmy s pracovní náplní. Nehledě na to, že práce v divadle je vlastně komfortem, o jakém se mi nikdy ani nesnilo: jsou tady odborně vyškolení zaměstnanci, odpovídající technika na standardní úrovni, adekvátní zázemí pro vystupující – a mohu tedy jen doufat, že svou práci nejen že „nekažím“ celkový dojem, ale naopak, že mé zkušenost a naplňování mých vizí jsou obohacením pro chod této kulturní instituce a potažmo pro obyvatele tohoto města.

Snad ano, protože ke dni ukončení této diplomové práce (k 29.2.2012) za necelých 116 měsíců provozu jsme uvedli 1 431 kulturních pořadů, které navštívilo 250 498 diváků, což je pro město s 18 000 obyvateli skutečně „malý zázrak“. Starosta města Loun, který nedávno na svou funkci rezignoval, ve svém projevu na rozloučenou uvedl jako jeden ze tří příkladů své osmileté kvalitní práce pro Louny právě znovuotevření a provoz Vrchlického divadla. Ostatně, tuto skutečnost pozitivně hodnotí i ta část veřejnosti, která se k myšlence obnovení tradice divadelního života v Lounech stavěla skepticky a dnes je ráda, že má

kulturní dům, který dobrými referencemi přesahuje hranice regionu. A svým rozsahem činnosti a dramaturgickou pestrostí, oblibou (tj. návštěvností) a otevřeností naplňuje svou funkci lépe, než podobné domy v městech i nesrovnatelně větších.

Jestliže bych měl svou práci o divadle na malém městě nějak shrnout, napadá mě jedině: divadlo dělá z malého města ve všech ohledech město větší.

SEZNAM POUŽITÉ ČESKÉ LITERATURY

BERNARD, J. *Co je divadlo*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1983. ISBN: neuvedeno.

BRAUN, K. *Divadelní prostor*. 1. vyd. Praha: Akademie múzických umění, Divadelní fakulta. 2001. ISBN: 80-85883-73-73-2

BUDIL, V. *Z mých ředitelských vzpomínek*. 1. vyd. Praha: Český čtenář, 1920. ISBN: neuvedeno.

CÍSAŘ, J. *Cesty českého amatérského divadla : vývojové tendence*. 1. vyd. Praha: IPOS-ARTAMA, 1998. ISBN: 80-7068-129-2.

CÍSAŘ, J. *Přehled dějin českého divadla. I. Od počátků do roku 1861. II. Od roku 1862 do roku 1945*. 2. vyd. Praha: Akademie múzických umění, 2006. ISBN: 80-7331-072-4.

ČERNÝ, F. *Kalendárium dějin českého divadla*. 1. vyd. Praha: Svaz českých dramatických umělců, 1989. ISBN: 80-85096-02-1.

ČERNÝ, F. *Kapitoly z dějin českého divadla*. 1. vyd. Praha: Academia, 2000. ISBN: 80-200-0780-2.

ČERNÝ, F. *Za divadlem starým i novým*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2005. ISBN: 80-246-0940-1.

DANENMARKOVÁ, R. *Smrt, nebudeš se báti aneb příběh Petra Lébla*. 1. vyd. Brno: Host, 2008. ISBN: 978-80-729-288-6.

DVOŘÁK, J. aj. *Management divadla – antologie textů*. 2. vyd. Praha: Pražská scéna, 2004. ISBN: 80-86102-50-5.

DVOŘÁK, J. *Kreativní management pro divadlo aneb O divadle jinak*. 2. vyd. Praha: Pražská scéna, 2004. ISBN: 80 – 86102-53-X.

DVOŘÁK, J. *Malý slovník managementu divadla*. 1 vyd.. Praha: Pražská scéna, 2005. ISBN: 80-86102-49-1

- FUNKE, J. *Louny*. 1. vyd Praha: Torst, 2006. ISBN: 80-7215-289-0
- HOFFMANN, B. *České drama a divadlo ve druhé polovině 20. stol.* 1. vyd. Praha: Blug, 1992. ISBN: 80-85635-12-7.
- HOUDA, P. *Šafrán*, 1. vyd. Praha : Galén, 2008. ISBN: 978-80-7262-539-0.
- JAKUBCOVÁ, A. aj. *Starší divadlo v českých zemích do konce 18. století : Osobnosti a díla*. Praha : Divadelní ústav; Praha : Academia, 2007. 760 s. ISBN 978-80-7008-201-0 (Divadelní ústav). ISBN 978-80-200-1486-3 (Academia).
- JUST, V. *Česká divadelní kultura 1945 - 1989 v datech a souvislostech: I. Divadlo v totalitním systému (Teze), II. Kalendárium českého divadla 1945 - 1989*. 1. vyd. Praha : Divadelní ústav, 1995. ISBN: 80-7008-056-6.
- JUST, V. *Divadlo v totalitním systému : příběh českého divadla (1945-1989) nejen v datech a souvislostech*. 1. vyd. Praha: Academia, 2010. ISBN: 978-80-200-1720-8.
- JUST, V. *Z dílny malých scén*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 1989. ISBN: 80-204-0037-0.
- KAPPEL , P. *Zdeněk Sýkora 90*. 1. vyd. Praha: verzone 2010. ISBN: 978-80-904546-0-6.
- ROEDL, B. aj. *Louny - historie / kultura / lidé*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN: 80 – 7106 – 662 – 1.
- Sborník statí o kultuře v České republice v období 1998 – 2003*, 1. vyd. Praha: Ministerstvo kultury, 2004. ISBN: 80-7068-180-2.
- MAKOVSKÁ, J. *České divadlo od nejstarších dob do počátku vzniku profesionálního divadla*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1982. ISBN:
- PATROVSKÁ, Z., ROEDL, B. *Biografický slovník okresu Louny*. 1. vyd. Ústí nad Labem: Albis international, 2000. ISBN: 80-86067-50-5.

PAVIS, Patrice. *Divadelní slovník : slovník divadelních pojmů*. Přel. Daniela Jobertová. Praha : Divadelní ústav, 2003. s. 496. Přel. z: Dictionnaire du Théâtre. ISBN 80-7008-157-0.

POSPISZYL, T. *Vladislav Mirvald*. 1. vyd. Praha: Arbor vitae, 2010. ISBN: 978-80-87164-58-7.

RUT, P. *Nedivadlo Ivana Vyskočila*. 1. vyd. Praha - Český spisovatel, a.s., 1996. ISBN: 80-202-0604-3.

SLAWINSKA, I. *Divadlo v současném myšlení*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Studia Ypsilon, 2002. ISBN: 80-902482-6-8.

SÝKORA, Z. *Rozhovory*. 1. vyd. Praha - Gallery, 2009. ISBN: 978-80-86990-87-3.

ŠESTÁK, Z. *Musica Antiqua Citolibensis*. 1. vyd. Louny: Občanské sdružení Knihovna třetího tisíciletí, 2009. ISBN: 978-80-904113-2-6.

VALENTA, J. *Bibliografie českého amatérského divadla*. 1. vyd. Praha: IPOS, 1996. ISBN: 80-7068-142-X.

VOLF, V. *Dramatická výchova : v pěti dějstvích s Hamletem*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2006. ISBN: 80-251-0994-1.

VOSTRÝ, J. *Činoherní klub 1965 - 1972 (dramaturgie v praxi)*. 1. vyd. Praha: Divadelní ústav, 1996. ISBN: 80-7008-061-2.

VOSTŘEL, M. *Zmizelé Čechy - Louny*. 1. vyd. Praha: Paseka, 2011. ISBN: 978-80-7432-114-6.

ZDEŇÁKOVÁ, M. VOMÁČKA, J., *Miroslav Melena, Scénograf a architekt*. 1. vyd. Praha: Institut umění – Divadelní ústav, 2011, ISBN 978-80-7008-255-3.

SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ

BÁBA, Ladislav. Lounskému divadlu je padesát let. *Svobodný hlas*. 2000, roč. 10, č. 43, s. 10.

- BAMBUŠEK, Miroslav. Čas pro nás přichází právě teď. *Respekt*. 2005, roč. 16, č. 41. s.16.
- BAMBUŠEK, Miroslav. Nechci se propadnout do nějaké díry po minulosti. *Salon Práva*. 2005, č. 416, s. 3 – 6.
- BAMBUŠEK, Miroslav. Osobnost Lounského pressu. *Lounský press*. 2005, roč. 10, č. 21, s. 2.
- BRABEC, Jan. Z vyvrhele ředitel Aneb jak se dělá kultura. *Respekt*. 2007, roč. 18, č. 46, s.23.
- DRÁPAL, Vladimír. Kult celebrit je mi odporný. *Svobodný hlas*. 2008, roč. 13, č. 16, s. 5.
- DRÁPAL, Vladimír. Osobnost v Lounském pressu. *Lounský press*. 2005, roč. 12, č. 27, s.2.
- DRÁPAL, Vladimír. Rok práce kolem divadla. *Lounský press*. 2004, roč. 11, č. 5, s. 5.
- DRÁPAL, Vladimír. Vrchlického divadlo očekává 25 000. návštěvníka. *Svobodný hlas*. 2004, roč. 9, č.23, s. 5.
- DRTILOVÁ, Zuzana. Fraška O českém divadle. *MF Dnes*. 21. 11. 2011, s. A9.
- HERMAN, Josef. Chléb a hry. *Divadelní noviny*. 2008, roč. 10, č. 10, s. 10.
- HULEC V., KRÁL K., MIKULKA V., DOČEKAL, M. Divadlo nemá vychovávat, ale svádět. *Lidové noviny*. 14.1.2012, s. 28.
- KONRÁD, Karel. Julius Fučík v Lounech. *Kulturní měsíčník Lounska*. 1975, č. 12. s. 8 – 9.
- Krajské dny ochotnického divadla v Lounech. *Kulturní měsíčník Lounska*. 1963, č. 5, s. 6 – 8.
- KRÁTKÝ, Jaroslav, Kapitoly z dějin lounského divadelnictví. *Kulturní měsíčník Lounska*,. 1963, č. 2, s. 2 – 14, č. 3, s. 10 – 13, č.4, s. 13 – 14, č. 5, s. 12 – 14, č. 6, s. 10 – 13, č. 9, s. 10 -12, č. 10, s. 4 - 6.
- LINHART, Kamil. Počátky českého divadla v Lounech. *Lounský kraj, vlastivědný sborník okresu Lounského*. 1948 - 49, roč. 14, s. 141-143, s. 162-164, 1949, s. 182-187.
- MARKVART, Ivo. Divotvorná moc divadla. *Lounský press*. 2004, roč. 9, č. 5, s. 5.

MAŠANSKÁ, P., Historie, současnost a otázka budoucnosti Vrchlického divadla v Lounech. Diplomní práce. 2001. *Univerzita J. E. Purkyně*, Pedagogická fakulta.

MAŠANSKÁ, Petra. Většina dotázaných chce opravené divadlo. *Svobodný hlas*. 2001, roč. 11, č. 6, s. 2.

MELENA, Miroslav: Louny divadlo potřebují. *Svobodný hlas*. 1997, roč. 7, č. 30, s. 2.

MORAVEC, Jan, NEPOR, Vít, Co řekli k otevření Fučíkova divadla. *Kulturní měsíčník Lounska*. 1975, č. 8, s. 6 – 8.

ND perem lounského kronikáře Jana Haince. *Kulturní měsíčník Lounska*. 1968, č.3, s. 2 - 3.

Redakce. Za Václavem Šlajchrem. *Kulturní měsíčník Lounska*. 1973, č. 9, s. 11.

ROEDL, Bohumír. Příběh lounské divadelní opony. *Vrchlického divadlo*. 2011.

SEDLÁČEK, Zbyněk. Sýkora + Mirvald + Linhart = Spolu. *MF Dnes*. 24.2.2011, s. 4B.

SRP, Bohumil. Divadlu je čtvrt století. *Kulturní měsíčník Lounska*. 1975, č. VIII., s. 4 – 5.

SRP, Bohumil. Fučíkovo divadlo opět otevřeno. *Kulturní měsíčník Lounska*. 1973, č.3, s. 8 – 9.

SRP, Bohumil. 75 let československé kinematografie. *Kulturní měsíčník Lounska*. 1973, č. 10, s. 4.

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV V LOUNECH. Fučíkovo divadlo 1945 – 1980. *Fond. č. 589*.

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV V LOUNECH. Spolek divadelních ochotníků Jirásek Louny 1931 – 1943. *Fond č. 474, archivní pomůcka 243*.

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV V LOUNECH. Spolek divadelních ochotníků Vojan Louny 1930 – 1940. *Fond č. 121, archivní pomůcka č. 242*.

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV V LOUNECH. Stanovy Spolku Vrchlického divadlo v Lounech. *Fond č. 589, archivní pomůcka č. 5*.

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV V LOUNECH. Vrchlického okrsek Ústřední matice divadelního ochotnictva československého Louny 1918 – 1951. *Fond č. 40, archivní pomůcka č. 238.*

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV V LOUNECH. Ochotnické divadlo Louny 1846 – 1873. *Fond č. 42., archivní pomůcka č. 240.*

ŠLAJCHER, Václav. 20 let Fučíkova divadla v Lounech. *Kulturní měsíčník Lounska*. 1970, č. 2, s. 1 – 2.

ŠTĚPÁNEK, Karel, Je na co vzpomínat. *Kulturní měsíčník Lounska*. 1975, č. 8, s. 9 – 12.

VESELÝ, Jan. Vladimír Drápal vymyslel pro Louny krásnou galerii. *MF Dnes*. 3. 3. 2011, s. B5.

ZIMA, Václav. Fučíkovu divadlu bude 25 let. *Kulturní měsíčník Lounska*. 1973, č. 7., s. 7 – 8.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:

ZIKMUNDOVÁ, Milena. Pamětnice zprovoznění Fučíkova divadla a amatérská herečka, místostarosta měla Loun. Rozhovor únor, březen 2011.

PROŠKOVÁ Jana. Bývalá dramaturgická pracovnice Domu kultury v Lounech. Rozhovor dne 7. září 2011.

VENCLÍKOVÁ, Eva. Herečka Divadelního souboru Třetí věk. Rozhovor dne 1.3.2012.

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA A – ROZHOVOR VLADIMÍRA DRÁPALA S MILENOU ZIKMUNDOVOU	I
PŘÍLOHA B – ZŘIZOVACÍ LISTINA VRCHLICKÉHO DIVADLA.....	X
PŘÍLOHA C – PROVOZNÍ ŘÁD VRCHLICKÉHO DIVADLA.....	XI
PŘÍLOHA D – PRVNÍ PROGRAM V NOVODOBÉ HISTORII.....	XIX
PŘÍLOHA E – ROZBOR HOSPODAŘENÍ VRCHLICKÉHO DIVADLA ZA ROK 2004.....	XX
PŘÍLOHA F – ROZBOR HOSPODAŘENÍ VRCHLICKÉHO DIVADLA ZA ROK 2005.....	XXII
PŘÍLOHA G – ROZBOR HOSPODAŘENÍ VRCHLICKÉHO DIVADLA ZA ROK 2006	XXV
PŘÍLOHA H – ROZBOR HOSPODAŘENÍ VRCHLICKÉHO DIVADLA ZA ROK 2007	XXVII
PŘÍLOHA I – ROZBOR HOSPODAŘENÍ VRCHLICKÉHO DIVADLA ZA ROK 2008.....	XXIX
PŘÍLOHA J – ROZBOR HOSPODAŘENÍ VRCHLICKÉHO DIVADLA ZA ROK 2009	XXXI
PŘÍLOHA K – ROZBOR HOSPODAŘENÍ VRCHLICKÉHO DIVADLA ZA ROK 2010 ...	XXXIII
PŘÍLOHA L – ROZBOR HOSPODAŘENÍ VRCHLICKÉHO DIVADLA ZA ROK 2011.....	XXXV
PŘÍLOHA M – HOTEL ZÁLOŽNA (NEDATOVÁNO).....	XXXVII
PŘÍLOHA N – FUČÍKOVŮ DIVADLO, ŠEDESÁTÁ LÉTA.....	XXXVIII
PŘÍLOHA O – VRCHLICKÉHO DIVADLO, STAV PO ROCE 1989.....	XXXIX
PŘÍLOHA P – VRCHLICKÉHO DIVADLO, PROBÍHAJÍCÍ REKONSTRUKCE (2001 – 2003)	XL
PŘÍLOHA Q – VRCHLICKÉHO DIVADLO, SOUČASNÝ STAV (2003)	XLI
PŘÍLOHA R – REKONSTRUOVANÉ JEVIŠTĚ S ELEVACÍ.....	XLII
PŘÍLOHA S – AKTUÁLNÍ PROGRAM VRCHLICKÉHO DIVADLA.....	XLIII

PŘÍLOHY

Příloha A – Rozhovor Vladimíra Drápala s Milenou Zikmundovou (nar. 1934), pamětnice stavby Vrchlického/Fučíkova divadla a ochotnickou herečkou

Jak jsi se dostala k divadlu?

“Zavinil“ to můj tatínek. Pocházel z malé vesnice a tam kromě práce nebylo mnoho příležitostí ke kulturnímu vyžití, a tak s pomocí místních kantorů jako jedna z forem se hrálo ochotnické divadlo. Jako mladý nestál stranou a později, když už žil v Lounech, se zcela přirozeně zapojil do ochotnického hnutí i zde. Teď mluvím o 30. letech minulého století, kdy v Lounech existovalo čilé ochotnické hnutí, aktivně pracovalo několik souborů, které se občas personálně prolínaly, nebo mezi sebou válčily o přízeň publika, mecenáše, zkrátka nic nového pod sluncem. I tehdy finance ohraničovaly možnosti a elán, nadšení a obětavost lidí byla tou nezbytnou hnací silou. Tatínek se stal členem ochotnického spolku J.K. Tyl, ve kterém působil až do poloviny padesátých let minulého století. Tento soubor vždycky patřil mezi soubory s dobrými a obětavými herci, na svou dobu šikovnými a chytrými režiséry a zřejmě i dobrou dramaturgií, což se projevovalo i jeho velkou oblíbeností. Moje „spoluúčast“ na této činnosti byla jen přirozeným vyústěním toho, co se dělo v mém bezprostředním okolí. Prvorepublikovou činnost znám samozřejmě jen z vyprávění, ale moje vzpomínky sahají do válečného období, kdy ochotničení patřilo mezi spíše trpěné činnosti, ale bylo i výrazem určitého vlastenectví a snad i výrazem pasivní rezistence vůči režimu. Ročně se hrálo jedno či dvě představení a velmi oblíbené bylo hostování profesionálních herců v ochotnických představeních. Zkoušelo se doma v bytech některých účinkujících, profesionál přijel odpoledne před představením, udělala se zkouška na jevišti, kdy se seznámil s režijním pojetím, scénou, atd, a večer bylo představení, často premiéra i derniéra současně. Nedostatky vyvážil zápal a obětavost všech a výsledek byl někdy lepší, jindy horší, ale pro zúčastněné vždycky povznášející a pro diváky výborná příležitost, jak zblízka vidět na malém jevišti často vynikající profesionály, které jinak znali jen z filmového plátna. A to je období, kterého jsem mohla být přímým účastníkem, protože velmi často se zkoušelo právě u nás, takže jsem občas napovídala, později četla i různé repliky, když příslušný herec nebyl na zkoušce a tou třešničkou na dortu byla výsada, že jsem se se souborem mohla dostat do blízkosti těch slavných. Mohu vzpomenout třeba na Zdeňka Štěpánka, ale nezapomenutelný dojem tehdy ve mně zanechala paní Růžena Šlemrová, která u nás po představení i přespala a já jsem jako malá holka byla u vytržení, že jsem s touto dámou filmového plátna mohla prožít několik příjemných hodin. Jednalo se tehdy o inscenaci hry Vzbuření v ústavu šlechticů, autora už si nepamatuji a podle názvu to musela být velmi „hlubokomyslná“ hra, ale stejně byla inscenována i Hilbertova Mína a několik dalších, které už mi bohužel vypadly z paměti. Je tedy logické, že i já jsem podlehla kouzlu prken, která znamenají svět a vůni šminek. Ale to už jsem byla studentkou lounského gymnázia a na ochotnické scéně se objevil pan Václav Šlajchr a psal se rok 1947.

A kolik ti bylo let, když jsi stála poprvé na divadelních prknech ve Fučíkově divadle...

Na divadelních prknech Fučíkova divadla jsem stála poprvé v sedmnácti letech při jeho slavnostním otevření a to hned ve třech inscenacích. Tehdy jsem na to byla ohromně pyšná, ale když se na to podívám z dnešního pohledu, tak to muselo být nějaké pomnutí smyslů.

Dovedeš si představit, že jsem v těch sedmnácti letech hrála Elišku ve Vrchlického Noci na Karštejně? To musela být bezbřehá drzost. I přesto to byla docela úspěšná inscenace. Ale prkna Fučíkova divadla nebyla těmi prvními, která pro mne znamenala svět. Těmi skutečně prvními byla prkna v hotelu Zastávka Prvním představením, o kterém bych mohla říct, že to bylo skutečně ochotnické divadlo byl tehdy proslavený Klicperův *Lhář a jeho rod*, který byl podle mého názoru objevným režijním dílem pana Šlajchra. Tam jsem hrála jako čtrnáctiletá roli odpovídající mému věku (mimochodem roli nezbedného kluka). Při tvorbě tohoto představení jsme všichni jenom zírali na to, jak se také dá udělat divadlo, poněvadž a protože to byla inscenace na tehdejší dobu nesmírně moderní, kde nás režisér vycepoval podle svých představ, ale herecké výkony doplnil vynikající scénou (myslím, že byla dílem prof. Mirvalda), vynikající byla práce se světly a výsledkem bylo veselé, hravé představení, které mělo několik desítek repríz nejen v Lounech a jeho okolí, ale hráli jsme např. i v Kutné Hoře, v Mělníku. Hronovské přehlídka nám tehdy o vlásek unikla. To tedy bylo mé skutečně první úspěšné setkání s mnoha prkny, která znamenají svět. A protože to bylo setkání zdařilé, poznamenalo mě na mnoho dalších let.

Možná je dneska už zapotřebí – zejména těm mladším – říct, že Zastávka je tam, kde je dneska neblaze proslulé Imperium...

Je to tak, Na Zastávce byl vlastně jediný sál, který sloužil celé škále společenských poniků. Od tanečních zábav až po utkání v boxu. Divadelní podmínky na Zastávce, to byla tehdy nepředstavitelná šílenost! Poměrně mělké jeviště, za kterým, když na něm byly kulisy, nebylo možné kolikrát ani projít, takže hry bylo nutné režírovat tak, aby odchody ze scény a nástupy na ni byly pro jednotlivé postavy z téže strany Na každé straně jeviště byla jedna šatna, zvíci tak 4m čtverečních, víc neměla, na jedné straně byla šatna dámská, na druhé pánská a v ní navíc seděl technický personál, byly tam různé natahané kabely, protože veškeré reflektory a všechna technika byla přirozeně přenosná, osvětlovací rampy neexistovaly, pouze na postraních balkonech byly přišroubovány velké reflektory s měnitelnými barevnými filtry, žádná táhla na zavěšení výpravy, zkrátka podmínky více než primitivní. Zastávka fungovala totiž především jako plesový sál. Ale hrálo se tam i profesionální divadlo a hrálo se tam dobré divadlo Já si pamatuju například na kladenské představení celé Vrchlického trilogie Hipodamie, které tam proběhlo někdy po nebo ještě ve válce a bylo fantastické, to byla velká paráda a nezapomenutelný zážitek. Jako studenti gymnázia jsme tam chodili na místa k stání. Mimochodem vstupenka k stání stále tehdy 5 Kčs.

No ale to bylo pro potřeby milovníků divadla do budoucnosti neúnosné, hrát v takovém sále, že?

Právě z toho se odvinula snaha o zkvalitnění zázemí pro lidi, kteří se kolem divadla motali, protože to nebyli jen herci, ale i osvětlovači, kulisáci, nápověda, maskér, ti všichni patřili do souboru a všichni tvořili báječnou partu. Jezdili všude s námi a starali se o představení po technické stránce. Musíš si představit, že jsme dělali řadu zájezdových představení na různých vesnicích, kde v řadě případů nebylo ani regulérní jeviště. Mnohde chyběla i opona, nemohly se zapojit ani všechny potřebné reflektory, protože nebyl dostatečný příkon elektřiny, často jsme se převlékali a líčili v koutku hospody mezi štamgasty. Byly to mnohdy nezapomenutelné zážitky a neopakovatelné situace. Snaha o vybudování divadla v Lounech má samozřejmě hluboké kořeny, které sahají někam k přelomu 19. a 20. století, ale nikdy se nesešla s úspěchem. Obrátit myšlenku ve skutek se podařilo možná shodou několika okolností. Technický stav Zastávky byl po válce naprosto neutěšený a jiný vhodný sál pro divadelní inscenace v Lounech neexistoval. Nermalou měrou mělo vliv i poválečné

budovatelské nadšení, což otevřelo dveře i uši příslušným orgánům, kteří začali být ochotni diskutovat se zástupci spolku Vrchlického divadla o podmínkách vzniku divadelní budovy ve městě. Detaily si nepamatuju, ale myslím si, že takovým tím hnacím motorem celé té myšlenky vybudovat konečně v Lounech divadelní budovu se stali tehdy velicí přátelé pan Václav Šlajchr s mým tatínkem, JUDr. Václavem Zimou, kteří začali vymýšlet možnosti a způsoby provedení. Jak došlo k tomu, že vhodný by byl objekt bývalého hotelu Záložna, který ve válce a po ní sloužil jako administrativní budova, dnes už nevím, ale odpověď je určitě možné najít v archivu. Pak začala probíhat jednání s příslušnými orgány a rozjela se potřebná administrativní mašinerie. A ještě jednu věc je nutno připomenout. Stejně jako dnes, ani tenkrát město neoplývalo penězi a rekonstrukce staříckého hotelu na divadlo nebyla určitě lacinou záležitostí. A tak vznikl Spolek Vrchlického divadlo, založen účet s názvem „Louny sobě“ (nenapadá tě žádná asociace?) a vyhlášena veřejná sbírka. Traduje se, že sbírka byla veřejně vyhlášena při schůzi spolku v sále Na zastávce, kde za účasti široké lounské veřejnosti byl přítomen jako čestný host i pan E. F. Burian, který po vyhlášení sbírky věnoval na konto divadla 10.000 Kč. Jestli to tak bylo skutečně si už nepamatuju, ale vím bezpečně, že cílem sbírky bylo dosáhnout částky milionu korun A nesmírně důležitá byla skutečnost, že se pro myšlenku výstavby podařilo získat i pracovníky místních Dílen ČSD (ŽOS), což byl v té době největší podnik v Lounech a díky vzájemné spolupráci se podařilo, že tento podnik se podílel na stavbě nejen potřebným materiálem, ale i pracovními silami a odborným dohledem. A svým přispěním více či méně výrazným se podílely i další lounské závody i řada tehdy ještě existujících soukromníků

No ale lidi ve městě to divadlo také chtěli, vím, že se pořádaly sbírky a že se vybralo víc jak milion a půl korun...

Louňáci vzali myšlenku výstavby divadla za svou Po městě se chodilo s pokladničkami, do kterých lidi dávali peníze, kromě toho existovaly i podpisové archy, které byly na různých místech a při různých příležitostech ve městě vystaveny a do nichž lidé zapisovali své příspěvky, které pak většinou i reálně poskytli a nemusely to být velké peníze, jednalo se o pouhé pětikoruny a desetikoruny, prodávaly se tzv. cihly na stavbu, každá koruna byla s díky přijata a akceptována. Všechno se zapisovalo do knihy, těch peněz bylo až nečekaně hodně a já vím, že celou administrativu kolem toho dělala kancelář tatínka. Jeho paní účetní měla takovou velkou pokladní knihu, která se ovšem ztratila, když otcí v roce 1948 zavřeli kancelář a vlastně spoustu papírů mu někam vyhodili. Naštěstí se ztratila jen kniha. Peníze, které byly uloženy ve Spořitelně, byly pro stavbu plně využity a pokud mě paměť neklame, ten původně kýžený milion byl dokonce překročen. Pochybuju, že kdyby obdobná sbírka na divadlo, knihovnu, sportovní halu nebo něco obdobného byla vypsána dnes, že by se k této částce dokázala přiblížit. Ale to byl jen můj soukromý pocit. Musím přiznat, že jsem hrdá na to, že louňákům se tato akce podařila. Kolik jiných měst se může něčím podobným pochlubit?

Takže divadlo se stavělo a ty jsi byla velice blízko všemu. Jak to bylo ke konci, když už se divadlo dostavovalo a co začalo potom?

Otevření divadla byla fantastická událost. Po celou dobu výstavby jsme se všichni, kteří jsme se divadelní činností zabývali, chodili dívat, jak stavba pokračuje a pomáhali jsme čistit cihly, uklízet a pod., protože nás to všechny enormně zajímalo a těšili jsme se na tu krásu. občas se trochu za pochodu upravovaly projekty a přizpůsobovaly se praktické potřebě, někdy to i zaskřípalo, ale většinou panovala velká euforie a těšení na novou budovu bylo převeliké. A souběžně s dokončovacími pracemi se připravovalo velkolepé slavnostní otevření A když si uvědomíš, že za 10 dní, na které byly oslavy naplánovány, protože to bylo vlastně od pátku do další neděle, byl program připraven ochotníky (až na jednu výjimku, kde byli profesionálové),

a z toho tři nebo čtyři večery dokonce vytvořili lounští, to svědčí o tom, že aktivita místních lidí byla ohromující. Navíc si uvědom, že v divadle se tehdy nedalo ještě zkoušet, zkoušeli jsme, kde se dalo, ve školách v zázemích restaurací apod., Na Zastávce byla zima, čtvery kamna v koutech, do kterých se přikládalo uhlím, to bylo šílené, tam se vůbec nedalo vegetovat, ale na jevištní zkoušky jiné místo nebylo, ale přežili jsme to, protože nás hrálo skutečné nadšení. Dneska to zní nadneseně a skoro nepochopitelně, ale bylo to tak a já si do dneška vybavuju ten elán, se kterým se všichni, kteří s touto akcí měli co do činění přímo hýřili.

Jak vůbec vzpomínáš na Louny té doby? Jaká byla atmosféra?

Já na ně vzpomínám dost rozpačitě. O Lounech se totiž tvrdí, záleží samozřejmě, jak to kdo vnímá, ale říká se, že jsou dost „ode zdi ke zdi“. Jsou vždycky za jakéhokoli režimu nadšeny více, než je zdrávo a to platilo i pro rok 1948, jehož následky se tedy do jisté míry promítly i v tom otevření divadla. Víím, jak veliké bylo zklamání a co se potichu šeptalo o náhlé nutnosti pojmenovat divadlo namísto lounského rodáka Vrchlického jménem Julia Fučíka. To nikdo nechtěl, všichni se tomu strašně bránili, ale všichni také věděli, že je to limitující podmínka pro existenci toho divadla.

A jak k tomu došlo? To někdo vymyslel, že to tedy bude Fučíkovo divadlo?

Já mám pocit, že to nevymyslel nikdo z řad těch místních budovatelů, ale že to přišlo jako nějaký vnější impuls od nějakého kulturtregra, který fungoval – já nevím třeba – na okrese, na městě, na partaji. Skutečně nevím, na to se nepamatuju, víím jen, že se najednou začalo tradovat, že to nebude Vrchlického divadlo, protože to pro soudruhy není dost košer. A že to vlastně ani nemusí být Vrchlického, že Vrchlický se stejně už nehraje, a že v současné politické situaci... Vždyť i jeho Noc na Karlštejně, kterou se divadelní provoz slavnostně zahajoval (v rámci otvíracího festivalu), byla svým způsobem v té době úplný protestsong. Víím, že když se vymýšlelo, co se bude hrát, jaký repertoár se připraví, tak pan Maněna, ryzí komunista a kovaný soudruh, samozřejmě preferoval českou lidovou klasiku. Kde se narodil nápad, že když to nemohlo být Vrchlického divadlo, tak alespoň v rámci oslav otevření divadla zazní Vrchlického hra, aby se připomnělo Louňákům, že divadlo není od počátku Fučíkovo, protože tento pán neměl s městem nic společného a přišel k názvu divadla jako slepý k houslím. Tak takhle já to tehdy vnímala. A co se týká obecné situace v Lounech, tak ta byla ošklivá, protože v padesátých letech začalo pronásledování všech soukromých živnostníků, i můj tatínek přišel o svou práci a sehnat místo jinde, než v dělnické profesi bylo pro tento typ lidí velmi obtížné, zejména v oblasti lounska, kde byli soudruzi velmi ortodoxní. Odehrával se politický proces v Sokolovně, kterého se povinně zúčastňovali i pracující lounských závodů, my chodili naproti do gymnázia, nemohli jsme pochopit, co se hází na hlavu do té doby slušným lidem, které jsme mnohdy osobně znali, celý proces se rozhlasem vysílal i do Poděbradovy ulice, ampliony nám řvaly pod okny, byli jsme z toho úplně nešťastní a vykojení. Takže ta situace nebyla hezká a později bylo ještě hůř. Moc nerada na tu dobu vzpomínám, i když na druhou stranu to byla moje „doba her a malin nezralých“

Pomineme-li politické konotace, jak to divadlo fungovalo? Ochotníci v něm zkoušeli...?

Ano. Nahoře byla zkušebna, s nizoučným stropem, leč vytápěla se plynovým topením a byla poměrně veliká, ale když se tam sešlo pět kuřáků, nebylo tam vidět. Ale zkoušelo se jako život. A oproti minulosti se nám všem zdálo, že jsme se octli v ochotnickém ráji. Pracovat ve „vlastní“ budově, na „vlastním“ jevišti, to byla dosud nepoznaná výsada a moc jsme si jí

považovali. S divadelním spolkem Tyl spolupracoval i pan profesor Mirvald, dělal výpravy k řadě představení a byl i autorem původní železné opony v divadle, která byla bohužel při poslední přestavbě zlikvidována. To byla 50. léta a přesuneme se do 60., poněvadž tam já mám skok, když jsem po maturitě v roce 51 odešla z Loun a vrátila se někdy v roce 1956. Takže tam mám trochu předěl. Po mém návratu jsem vstoupila do staronového souboru, jehož hlavou i mozkiem byl teď už vlastně samojediný režisér pan Václav Šlajcher. Vrcholy lounského ochotničení jsou spjaté s jeho osobou. Jakmile skončil, už to nebylo ono.

Takže tady existovala nějaká ochotnická scéna, ale byl i normální program v divadle...

Samozřejmě divadlo nezhálo, o kulturní činnost se starala Osvětová beseda, která divadlo provozovala, nebo Kulturní středisko. Přesné názvy těch institucí už si nepamatuji, ale vím že když jsem se vrátila koncem 50. let zpátky, bydlel vpravo od zadního vchodu správce divadla a vlevo byly za sebou dvě kanceláře, kde se prodávaly vstupenky, vyřizovalo předplatné atd. Provoz divadla byl velmi čilý, v Lounech se hrálo mnoho zájezdových představení profesionálních souborů ze Severočeského kraje, ale i špičkových souborů z Prahy a myslím, že milovníci divadla v Lounech rozhodně nestrádali. Na představení se sváželi diváci autobusy z celého okresu, každé představení se hrálo nejméně 3x, protože existovalo předplatné, které zaplnilo 3x kapacitu sálu. Předplatné si kupovali jednak diváci sami, ale jeho hlavní kouzlo spočívalo v tom, že je kupovali odborové a zemědělské organizace z celé oblasti lounska pro své zaměstnance, členy a družstevníky, kteří pak vstupenky dostávali zdarma nebo za minimální příspěvek. Takže i když vstupenky byly vyprodány, často se stávalo, že sál byl poloprázdný, a v ulici Na Valích, tam, kde dnes parkují osobní automobily, stály v době konání představení desítky autobusů, které diváky přivezly i odvezly. Oč snáze by se dnes žilo vedení divadla, kdyby podobné praktiky bylo možno uplatnit i dnes! Po výstavbě Domu kultury přešla správa divadla pod tuto instituci a začal soumrak divadla a posléze došlo i k jeho uzavření, protože od otevření v roce 1950 se udržovalo jen minimálně, (pamatuji jen jednu větší úpravu a tou byla vestavba divadelní kavárny a zesílení příkonu elektřiny), až takto vzornou péčí technicky nepřežilo. Ale to už je jiná písnička.

Já to myslel trochu jinak, jestli vy, jako ochotníci, jste nějak fungovali v tom divadle, jestli bylo aspoň trochu taky „vaše“...

Divadlo bylo pro ochotníky „naše“ po celou dobu, tam jsme byli doma a všichni jsme to tak vnímali. V Lounech ale nepůsobil jenom soubor J. K. Tyl. Ochotnická představení vznikala nejen pod jeho hlavičkou. Dobrým souborem byl i „učitelský“ soubor, kde působili manželé Hynkovi a Brejníkovi z Černčic a řada dalších tehdejších kantorů, který měl rovněž vysokou úroveň a každoročně vytvářeli zajímavá představení, ke kterým si přizvali i členy Tyla, existoval i soubor, který hrál pod hlavičkou ZK ROH Dílen ČSD, kde byl hlavním režisérem pan Maněna a hlavními hvězdami jeho dcera a manželka a každoročně nejméně jedno výborné představení připravil i soubor vytvořený z nejlepších členů všech souborů okresu, sdružených v Ústřední matici divadelních ochotníků, což byl ústřední orgán sdružující ochotnické hnutí v celé republice. Tento soubor pracoval většinou pod režijním vedením pana Jindřicha z Cítolib a silné zastoupení v něm měli členové zejména vesnických souborů z Panenského Týnce, Cítolib, Černčic a dalších obcí. I na činnosti tohoto souboru se podíleli členové Tyla. Tento soubor byl svým způsobem takovou výkladní skříní ochotnického hnutí na lounsku. Všechna představení těchto souborů se konala kromě zájezdů vždy i na jevišti našeho divadla. Všechny soubory pořádaly i zájezdová představení v rámci okresu, ale i reciproční představení na scénách jiných ochotnických divadel. Zájezdovky byly oblíbené zejména mezi námi tehdy mladými, ale rádi se jich zúčastňovali i ti dříve narození. Jezdilo se

autobusy, cestou se hodně zpívalo, vykládali se různé vtipy a popisovaly různé kiksy, které se staly během představení. Největším a báječným bavičem byl zejména pan učitel Karel Štěpánek, náš dvorní nápověda, který svým umem zachraňoval mnohá představení. Hrát bez nápovědy, tak jak je to dneska běžné, bylo pro tehdejší dobu naprosto nepředstavitelné. Členové souborů byli zaměstnání, měli své rodinné povinnosti a na učení rolí málo času. A tak se nezdálo, že některý z aktérů se i při generálce pohyboval po jevišti s textem v ruce a při představení ne vždy pronášel příslušné repliky ten herec, kterému je vložil do úst autor, ale někdo docela jiný. Horkých chvil na jevišti bylo dost a dost a pan učitel Štěpánek si s nimi vždycky poradil tak, že diváci většinou ani nepostřehli, že děj se odvíjí malinko jinak, než jak byl původně napsán. Ale i to patřilo k půvabům ochotnického divadla. Místem, kde jsme pravidelně hráli, bylo nádherné prostředí přírodního divadla v Černčicích. Tato představení režíroval většinou pan Václav Jaroš a s námi ochotníky v nich účinkovala i jeho neteř, tehdy studentka dramatické konzervatoře a později profesionální herečka a dlouholetá členka Divadla J.K. Tyla v Plzni paní Eva Wimmerová (snad jsem její jméno napsala správně), což byla nesmírně příjemná a přátelská dívka a s ní jezdil hrát do přírodního divadla i pan Jiří Němeček, později také velmi známý pražský herec. Představení v přírodním divadle mají vždycky své zvláštní kouzlo a technika hraní je na přírodní scéně zcela jiná, než na jevišti divadelního sálu. Ale byla to radost. Pamatuji si mj. na představení Zeyerova Radúze a Mahuleny, kde Mahulenu hrála právě Eva Wimmerová, tehdy už profesionálka z Plzně. Pro přírodní divadlo v Černčicích se každoročně připravovala jedna inscenace, která se reprizovala jenom na tomto jevišti a hrála se maximálně 2 - 3x.

A kdo tvořil vlastně gros spolku Tyl? Podle čeho se vybíraly hry?

Režiséry Tyla byli především tři Václavové: Šlajchr, Jaroš a Zima, občas pan Maněna, ale ten působil spíše v Závodním Klubu Dílen ČSD. To tedy byli čtyři nebo spíše tři hlavní režiséři, ale pan Jaroš naposledy režíroval právě již výše zmíněného Radúze v roce 1962 poslední režii mého tatínka byla Karvašova Slavnost lampionů v roce 1957. Zůstal soliter pan Václav Šlajcher, na kterém a se kterým stála a padala činnost souboru. A byla to rozhodně vynikající léta šedesátá a část sedmdesátých, korunovaná dvou nebo třinásobnou účastí na přehlídkách v Hronově, takže soubor patřil dlouhá léta do první ochotnické ligy. Každý z režizérů si vybíral své hry sám, jejich výběr byl samozřejmě poplatný politické situaci, občas i místnímu klimatu, protože dramaturgie byla vždy podrobena schvalovacímu procesu před tehdejšími orgány, které určily, co je možné jako kulturní počín předložit našim dělníkům, rolníkům a pracující inteligenci. Realizovat se mohla pouze schválená představení a tak se hry vybíraly z toho, co vydávala Dilia, což bylo tehdejší divadelní nakladatelství a to vydávalo pouze nezávadné tituly. A tak hry se v konečné fázi vybíraly podle toho, kolik měl soubor k dispozici herců mladých či starých, mužů či žen a zda byla vzhledem ke kapacitě souboru hra obsaditelná a hratelná. Byla to do jisté míry alchymie svého druhu a v té se pan Šlajcher dokázal dobře zorientovat, o čemž svědčí vynikající výsledky jím vedeného souboru.

Snad by nebylo nezajímavé uvést dílčí přehled titulů, které jsem se souborem odehrála a nebyly to zdaleka všechny, které soubor uvedl. 1947 Klicpera: Lhář a jeho rod, 1948 Shakespeare: Jak se vám líbí, Drda: Hrátky s čertem, 1949 Shakespeare: Othello, 1950 Vrchlický: Noc na Karlštejně, 1957 E.de Filippo: Neapol město milionů, 1957 Peter Karvaš: Pacient stotřináct, 1959 Hans Pfeifer: Slavnost lampionů, 1961 Zeyer: Radúz a Mahulena, 1962 E.M. Remarque: Poslední dějství, 1963 Oldřich Daněk: Svatba sňatkového podvodníka, 1962 B. Brecht: Matka Kuráž a její děti, 1962 Carlo Goldoni: Poprask na laguně, 1962 Jan Werich: Teta z Bruselu. Není to zdaleka všechno, jenom výčet toho, co se mi z textů zachovalo doma.

Kdo tvořil herecký základ?

Souborem prošla dlouhá řada členů - od adolescentů až po velebné kmety, pamatuju si třeba, že v době, kdy já jsem začínala v Klicperově Lháři, jednu z rolí ztvárnila paní Růžena Hallová, což byla dáma tehdy mezi 60 až 70 léty. Členové Tyla, to byla velká rodina, ze všech profesí, lidi z dílen, z obchodů, prodavači, prodavačky, pojišťovák, kantoři. Mezi mladými spíše studenti, učňů bylo málo. A o tom to celé je! Pan Šlajcher byl kantor, měl blízko k mladým a dovedl je získat. Také na gymnáziu jsme měli výborné češtináře, kteří nás učili číst, recitovat a vnímat krásy jazyka, takže bylo nasnadě najít cestu do jakéhosi „dramatického“ kroužku, který se scházel každý týden (myslím, že ve středu) v jedné z učeben tehdejší Obchodní akademie, dnešní Integrované střední školy naproti divadlu (které se tehdy teprve rodilo). Vedoucím tohoto kroužku byl právě pan Šlajcher, který nás učil základy herecké abecedy tedy jak na jevišti mluvit, pohybovat se, gestikulovat, učili jsme se a ztvárňovali různé herecké etudy, monology i dialogy ze slavných i méně slavných her, různé jazykolamy; Zkrátka učil nás základní abecedu pohybu po jevišti. Studovali jsme tam i různé role, pamatuju, když mi řekl: Ty budeš studovat Manon, co chceš v patnácti letech víc? Do dneška si pamatuju řadu veršů z této hry, která se přirozeně nikdy nedostala na jeviště našeho divadla, ale patřila k přípravě pro další činnost v ochotnickém souboru. Mimochodem veršované hry nejsou pro herce procházkou růžovým sadem. Ochotnický soubor se pod jeho vedením nezabýval jen inscenacemi divadelních představení, mezi zajímavé počiny patřil třeba i večer monologů, který se konal v létě roku 1962 na nádvoří Daliborky, který měl zvláštní atmosféru a ve kterém účinkovala více než desítka členů souboru. Takže herecký základ nebyla úzká skupina lidí, ale mnoho desítek těch, jejichž jména si dodnes dokážu vybavit, ale i těch, které odnesl čas. Všichni se ovšem zasloužili o to, že léta padesátá, šedesátá, ale i sedmdesátá znamenala velký rozmach činnosti souboru, který pracoval v budově divadla a byl s jeho existencí neoddělitelně spjat. A vše svou silnou osobností zastřešoval pan Václav Šlajcher, k jehož osobě bych mohla mít řadu výhrad, ale jeho význam pro lounské ochotníky byl naprosto nezastupitelný a bohužel do dnešních dnů se nenašel nikdo, kdo by ho dokázal nahradit a oživit činnost souboru, i když samozřejmě v jiných podmínkách a s jinými lidmi. A teď několik jmen herců, kteří v době, o které mluvím, podíleli na úspěších, ale i neúspěších souboru. Období „před divadlem“ Vlasta Jirmanová, Mirek Cihlář. Miroslav Kahoun, Miluška Jánská, Irena Stanislavová, Růžena Hallová, pánové Jírek, Bláha, Patržilka. Období „v divadle“ Jitka a Láďa Škaloudovi, Jiří Kladio, Zdeněk Bába, Daša Kneschkeová, Antonín Havlín, Ivo Zeman, Zdeněk Částka, Alena Davidová, Blanka Högerová, pánové Seidl, Matějka, Hájek, Šimůnek, Beneš, Synek, Lejnar, Brchář, Helšus a jistě mnoho dalších, jejichž jména si už nedokážu vybavit a omlouvám se za svou děravou paměť.

A jak skončil pan Václav Šlajchr?

To už si přesně nepamatuji. Svou ochotnickou kariéru jsem končila inscenací Brechtovy hry Matka Kuráž a její děti v roce 1962 nebo 1963, se kterou se soubor dostal až do Hronova, ale doma jsem měla dvě malé děti a manžela, který ochotnickému divadlu zrovna moc nefandil, takže tento rok se stal labutí písní mého ochotničení a další činnost jsem sledovala jen jako divák a ochotnická představení v divadle si dodnes nenechám ujít. Své souputníky jsem vždycky chodila do šatny poplivat a popřát Zlom vaz, občas jsme se sešli a hodili řeč, ale to skončilo, pan Šlajcher onemocněl a dnes režíruje svá představení v úplně jiných sférách. A jeho následovníci přes veškerou snahu laťku, kterou nasadil, nedokázali přeskočit, takže soubor postupně zanikl, jeho část přešla do Rádobydivadla Klapý a jsem velmi ráda, že tento vynikající soubor s lounským divadlem spolupracuje a věřím, že ke spokojenosti obou stran.

Pamatuješ si nějaké ukončení provozu budovy divadla, registrovala jsi to nějak, byla jsi u toho?

U ukončení činnosti divadla jsem bezprostředně nebyla, ale zato jsem byla u vzniku Domu kultury. V té době jsem pracovala jako podnikový právník v Elektrárně Počerady, která financovala výstavbu tohoto objektu. Na to, jak bude objekt vypadat, jsem samozřejmě neměla nejmenší vliv, ale vím, že v konečné fázi bylo rozhodnuto o tom, že EPOČ nebude toto zařízení provozovat, ale že vznikne sdružení lounských závodů respektive ZV ROH těchto závodů, které se budou na jeho provozu podílet včetně města Louny, které místo finančního příspěvku vloží do sdružení budovu divadla. Vůdčím orgánem sdružení se stal ZV ROH EPL. Toto sdružení provozovalo jak nový kulturní dům, tak i budovu divadla. Provozovalo, ale neudržovalo a ani město se ke svému majetku nechovalo nijak pečlivě.

Roli divadla pak převzal Dům kultury, ne?

Dům kultury nebyl nikdy koncipován jako divadelní zařízení, jeho technické vybavení nebylo určeno pro divadelní činnost a divadelní budovu nemohlo nikdy nahradit. Kapacita sálu sice byla větší, než v divadle, ale chybělo zázemí, v kulturáku na divadle jsem byla možná jednou. Byla jsem tam asi 2x na nějakém koncertě, ale pokud jsi neseděl do šesté nebo osmé řady, nic jsi neviděl, neslyšel. Z mého pohledu byl Dům kultury Zastávkou v moderní podobě.

Já se spíš ptám na to, jestli ten kulturák měl to divadlo nahradit...

To nebyl nikdy záměr. Proč by ho měl nahrazovat, když v době výstavby kulturáku mělo město fungující divadlo. Mám pocit, že k ukončení provozu divadla došlo kvůli jeho špatnému technickému stavu, zejména stavu elektrických rozvodů což bylo logické, protože elektrická náročnost provozu divadla se neustále zvyšovala a nároky z let padesátých byly nesouměřitelné s nároky let osmdesátých a zejména devadesátých. Achillovou patou divadla byl mimo jiné i špatný technický stav kotelny, která byla umístěna ve sklepních prostorách, které zůstaly při výstavbě divadla v původním stavu, a specialitou této uhelné kotelny byla skutečnost, že do ní pronikala zejména dešťová voda z okolních komunikací. Voda ve sklepech byla na zemi prakticky stále, ale když přišel důkladnější déšť, vnikala do sklepů voda z ulic tak intenzivně, že zaplavila i topeniště kotle, což hrozilo jeho výbuchem. K povinnostem správy divadla tedy patřilo i pečlivé hlídání počasí a při hrozbě intenzivních srážek, se kotel uhasínal bez ohledu na teplotu v divadle. Tento nedostatek trval vlastně po celou dobu provozu původní divadelní budovy a byl odstraněn teprve při poslední rekonstrukci. Divadlo se řadu let provozovalo, ale jeho údržba byla minimální, hasily se jen ty nejpálčivější problémy a náklady na údržbu a požadavky na její financování si mezi sebou přehazovalo město jako vlastník budovy a vedení kulturáku jako jeho provozovatel jako horký brambor. Výsledkem bylo uzavření divadla. A s uzavřením divadla, co já se pamatuju, skončilo i předplatné. Pak byla dlouhá pauza až do té doby, než se zase začalo mluvit o tom, že když už to divadlo stojí, tak bychom ho měli dát zase dohromady. A to byl těžký boj, protože byla řada názorů, že by bylo lepší a lacinější budovu zbourat.

Čili rada města se nakonec usnesla...

... a navrhla zastupitelstvu divadlo zrekonstruovat. Zastupitelstvo tento návrh nakonec po delší diskusi schválilo a začalo se konat. O návrh rekonstrukce byl požádán pan architekt Melena který se toho chopil s velikým nadšením a vytvořil projekt nebo možná studii (už si

přesně nepamatuju) multifunkčního divadla, kde bude moci být jeden den ples a druhý den zasedání městského zastupitelstva a pak veliké divadlo A byl to skutečně krásný projekt, ovšem když se to spočítalo finančně, zjistilo se, že na takto velkorysé řešení město prostě nemá a že musíme být skromnější. Což se pan architekt odmítl akceptovat., takže vzájemná spolupráce byla nakonec ukončena. Je ale nutno přiznat, že to byl projekt nádherný, i když technicky i provozně velmi náročný, ale na druhou stranu i velmi multifunkční. Vždyt reprezentační konferenční a plesový sál nemá město do dneška. Pak jsme nad tím seděli taková malá parta asi pěti lidí, a v průběhu těch debat jsme prostě za pochodu dopilovali, co by v divadle mělo být a co ne, takhle se to může a takhle se to nemůže a na co máme a na co nemáme. A tak se to rodilo pomaloučku a polehoučku, ale myslím, že se to narodilo v daných možnostech docela dobře. Já se přiznám, že jsem strašně šťastná, že se to povedlo a považuji to za jednu z nejlepších věcí, na jejichž tvorbě jsem měla možnost se spolupodílet. Stála jsem u zrodu divadla a teď si myslím, že mám i maličkou zásluhu na tom, že to divadlo tady zůstalo i po druhé... Do dneška mám v sobě pocit, který jsem zažila, když jsem po létech uzavření vstoupila do prázdného divadla, jehož prostředí jsem si dobře pamatovala a tam bylo totálně vybydleno. Největší splín mě popadl při vstupu do hereckých šaten, kde byl jen nepořádek neužívaného. Zmizely zrcadla, líčící stolky, věšáky ze zdi, kohoutky od umyvadel, zkrátka obraz zmaru. Komu se mohlo zmizelé zařízení hodit, mi není dodnes jasné, ale jak je dobrým zvykem, nikdo za nic nemohl a nikdo se ke své zodpovědnosti nehlásil. Ani provozovatel, ani vlastník. A je mi líto ještě dvou věcí a to, že jsme neuhlídali Sýkorovu a Mirvaldovu železnou oponu, která skončila pravděpodobně někde v kovošrotu. Tohle nebezpečí si ale neuvědomil nikdo, protože ona tam pořád byla, chodili jsme na kontroly a opona tam byla pořád v portálu zasunutá. Nikdo si neuvědomil, že opona železná bude nahrazena vodní clonou, a tím se stane zbytečnou a mělo by se vymyslet, co s ní dál. Ale to se nestalo, je to samozřejmě škoda, a pozdě bycha honit. A druhá věc, která mě mrzí, je to, že se mi nepodařilo zachránit nápis u hereckého vchodu na jeviště, který tam výtvarně vyzdobil pan profesor Mirvald, který se ostatně kolem divadla taky jako scénárista dost angažoval, který zněl: "Čím výšeji leze opice po žebříku, tím více jest jí viděti do prdeleji". Vždycky, když jsme šli rozklepaní a plní trémy na jeviště, a tohle „moudro“ jsme si přečetli, hned z nás aspoň trochu té trémy spadlo. Ale i když jsem měla od dodavatele slíbeno, že nápis zachovají, najednou zmizel, a na můj dotaz proč, byla odpověď, že to šéf zapomněl připomenout. Ale to je samozřejmě jen prkotina a nostalgická vzpomínka. Mimochodem tomuto mementu by to slušelo i na mnoha dalších místech, zejména třeba v sekretariátech všech politických stran.

Co soudíš o provozu divadla teď?

To víš, autobusové invaze v okolních ulicích už se nedočkáš, ale je báječné, že má tak pestrý program, že se můžou pobavit jak senioři, tak teenageři. Svůj šálek kávy si určitě může najít každý, a že tomu tak skutečně je, je vidět na počtu návštěvníků a diváků. Louňáci nezapomněli, že vybudovali divadlo sobě. A hřeje mě i pocit, že mám svůj malinký podíl i na jeho znovuzrození. Ale přece jenom malý povzdech: škoda, že jsou vstupenky tak drahé, jak jsou. Duše by chtěla, ale kapsa nemůže. A že kozel může být dobrým zahradníkem, o tom svědčí i fakt, že jsme se nemýlili ani při výběru ředitele tohoto kulturního stánku. A ty, řediteli, dobře víš, jak to myslím. A nepochybuju o tom, že spolu s námi se radují ze znovuzkříšení divadla i všichni ti, které jsem ve svém povídání jmenovala, ale i ti bezejmenní, kteří dnes připravují svá představení a studují své role na jevišti někde vysoko nad námi. Jim všem posílám svůj potlesk ve stoje.

V Lounech 26. březen 2011

Zřizovací listina

MĚSTO LOUNY

zřizuje

podle § 35a zákona č. 128/2000 Sb., O obcích, v platném znění a § 27 zákona č. 250/2000 Sb., O rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění
příspěvkovou organizaci :

- 1. Označení zřizovatele:** **Město Louny**, Mírové náměstí 35,
440 23 Louny, IČO: 00265209
okr. Louny
- 2. Název a sídlo organizace:** **Vrchlického divadlo**, příspěvková organizace
ul. Osvoboditelů 411, 440 01 Louny
- 3. Identifikační číslo:** (určí Statistický úřad)
- 4. Typ organizace:** příspěvková organizace

5. Účel a předmět činnosti:

5.1 Předmět základní činnosti

- a) pořádání kulturních akcí (divadlo, hudba, výtvarné umění, film, literatura a další společenské akce dle potřeb zřizovatele).

5.2 Předmět doplňkové činnosti

- a) dočasný pronájem prostor v užívání organizace jiným pořadatelům pro provozování kulturních a společenských akcí,
b) reklama a propagace,
c) vydávání kulturních periodik a publikací,
d) prodej uměleckých a propagačních předmětů,
e) podpora kulturních aktivit občanských sdružení a iniciativ,
f) provoz restauračních zařízení v prostorách k tomuto účelu zkolaudovaných nebo pronájem těchto prostor pro tento způsob využití.

6. Statutární a ostatní orgány:

- 6.1** Statutárním orgánem je ředitel. Ředitel plní úkoly vedoucího organizace a je oprávněn jménem organizace jednat ve všech věcech. Řídí činnost organizace a podílí se i na její celkové činnosti.
- 6.2** Ředitele zastupuje zástupce ředitele. Zástupce ředitele v době nepřítomnosti ředitele zastupuje v plném rozsahu.
- 6.3** Ředitele jmenuje a odvolává Rada města Loun, zástupce ředitele jmenuje a odvolává ředitel

Příloha C – Provozní řád Vrchlického divadla

Zaměstnavatel:

*Vrchlického divadlo, příspěvková organizace,
Osvoboditelů 411, 440 01 Louny*

Zastoupená: Vladimírem Drápalem, ředitelem divadla

vydává s účinností ode dne 1.9.2003 tento

PROVOZNÍ ŘÁD

Článek I.

PŘÍPRAVA A PRŮBĚH POŘADŮ PŘIPRAVENÝCH VD

Organizační zabezpečení pořadů připravených VD

- a) Každý pořad organizovaný Vrchlického divadlem musí být řádně zabezpečen po organizační, ekonomické, propagační, technické, bezpečnostní a personální stránce.
- b) Za organizační stránku přípravy jednotlivých pořadů až po vlastní produkci v den pořadu (akce) odpovídá ředitel (dramaturg), který úzce spolupracuje s hospodářkou, propagací a technikou v sále VD.

A. Dramaturgické zabezpečení pořadů

Každý připravený pořad musí být řádně zabezpečen:

- a) písemnou formou (smlouvami), s účinkujícími nebo agenturami, které účinkující zastupují. Smlouvu lze naradit výdajovým pokladním dokladem podepsaným účinkujícím v případě, že účinkující smlouvu nevyhotovuje. Za včasné sepsání smlouvy, anebo vyhotovení výdajového pokladního dokladu zodpovídá hospodářka.
- b) ekonomickou kalkulací ceny vstupenky, stanovuje ředitel.
- c) svolením o pořádání autorského díla od ochranných organizací (OSA, DILIA, INTEGRAM a.p.) nebo od samotných autorů tak, aby byl splněn autorský zákon č.35/ 65 ve znění jeho novel č.86/ 90, 486/ 914, 318/ 93, 86/ 96 a zákona 233/ 95.
- d) požadavkem na pořad z hlediska technického, propagačního, personálního, i ekonomického charakteru, který je nejméně s měsíčním předstihem doplněn údaji o personálním zabezpečení akce a je předán dle bodu kapitoly D. odst. c) správci budovy, aby mohl být pořad technicky včas zajištěn.

B. Propagační zabezpečení pořadů

- a) Každý pořad organizovaný VD musí být účinně a včas programován tak, aby vešel ve známost široké veřejnosti.
- b) Propagace se zajišťuje :
 - informováním o pořadech v regionálním tisku, podle potřeby i v celostátním
 - informováním v elektronických médiích
 - plakátováním
 - dalšími propagačními akcemi
- c) za účinnou propagaci akcí zodpovídá pověřený pracovník, kterého stanoví ředitel VD

C. Technické zabezpečení pořadů v den produkce

1. Povinnosti správce budovy

- a) sál a příslušné prostory musí být řádně uklizeny a vyvětrány, popelníky vysypány
- b) toalety musí být vzorně čisté a musí být na nich použita dezodorační vůně, čisté ručníky,

mýdlo a dostatečná zásoba toaletního papíru (spotřebované hygienické prostředky se průběžně musí doplňovat)

c) sál a příslušné prostory musí být dostatečně a podle potřeby osvětleny stropními svítidly

d) na sále a v příslušných prostorách musí být podle požadavků daných křestními listy nebo smlouvami zabezpečena úprava - praktikáblová sestava, technické přístroje, sufity ap.

e) sál a příslušné prostory se musí nacházet bez zjevných závad ohrožujících bezpečnost návštěvníků a v provozu schopném stavu

f) v průběhu pořadu je pak nutné kontrolovat dodržování bezpečnostních a požárních předpisů ze strany návštěvníků, a to v těsné spolupráci s požární hlídkou, odstraňovat případné závady a úzce spolupracovat s hlavním pořadatelem a ostatními pořadateli. Po ukončení pořadu správce budovy zhasne, zkontroluje a uzamkne použité prostory a odchází jako poslední.

g) správce působí současně jako hlavní pořadatel, řídící se interními směrnici. Pokud předává prostory nájemci, provádí úkoly vyplývající i z článku III., kap. A. odst. 2c.-d. tohoto řádu.

h) sál a příslušné prostory musejí být řádně vytopeny podle potřeb návštěvníků tak, aby byla zabezpečena teplotní pohoda (při koncertech a divadlech se udržuje teplota k 20° C)

ch) na toaletách musí téci teplá a studená voda

2. Povinnosti jevištního mistra

a) veškeré technické zařízení (rozvody, akustická i osvětlovací aparatura, nouzové osvětlení a další elektronické přístroje) musí být v prvotřídním stavu, funkční a připraveny podle požadavků k použití

b) před produkcí se musí provést podle požadavků případné ozvučení, nasvícení nebo zapojení elektronických přístrojů, včetně kontroly nouzového osvětlení

c) začátek produkce se ohlašuje zvukovým signálem

d) během produkce pak podle požadavků provádí osvětlování, nebo ozvučování pořadů a po produkci úklid přístrojů, zabezpečení techniky a vypnutí technických zařízení.

3. Začátky akcí

a) diváci se na jednotlivé akce pouštějí minimálně jednu hodinu předem, pokud není stanoveno jinak

b) začátek koncertů, divadel a dalších akcí se ohlašuje zvonkem nebo gongem. Povel ke "zvonění" a k samotnému zahájení akce dává pověřená osoba.

D. Zabezpečení pořadů pořadatelskou službou

a) pořadateli při všech akcích VD mohou být pouze zaměstnanci Vrchlického divadla a to stálí nebo speciálně na tyto pořadatelské práce najmutí pracovníci.

b) povinnosti všech pořadatelů se řídí vnitřní směrnici. Každý zaměstnanec - pořadatel, který nastupuje do pořadatelských služeb je povinen se s uvedeným nařízením seznámit.

c) služby pořadatelů při jednotlivých akcích jsou dány měsíčním rozpisem, který připravuje ředitel VD ve spolupráci s ostatními zaměstnanci divadla.

E. Zabezpečení pořadů službou v šatně

a) Šatnovou službu v šatně Vrchlického divadla mohou zastávat pouze zaměstnanci VD a to stálí nebo speciálně na tyto šatnové práce najmutí (dále jen šatnáři), kteří mají s VD podepsanu Dohodu o hmotné zodpovědnosti.

b) Povinnosti všech šatnářů jsou dány směrnici o povinnostech pracovníků provádějících šatnovou službu. Každý pracovník, který nastupuje do služby v šatně, je povinen se s těmito dokumenty seznámit.

c) Služby jednotlivých šatnářů při jednotlivých akcích jsou dány měsíčním rozpisem, který připravuje ředitel VD ve spolupráci se správcem budovy.

Článek II.

PŘEDPRODEJ A PRODEJ VSTUPENEK

A. V pokladně VD

a) Veškerý předprodej a prodej vstupenek, abonentních vstupenek a kurzovního (dále jen prodej vstupenek) pro veřejnost probíhá, není-li určeno jinak, v pokladně Vrchlického divadla pověřeným pracovníkem - pokladní, která má s Vrchlického divadlem uzavřen řádný pracovní poměr a podepsanou hmotnou odpovědnost (dále jen pokladní). Pokladní může zastoupit zaměstnanec VD pověřený ředitelem.

b) Provozní doba pokladny v pracovní době je dána interním nařízením ředitele VD. O sobotách, nedělích a státem uznaných svátcích je pokladna otevřena pouze před pořady danými měsíčním rozpisem akcí. Změnu provozní doby povoluje ředitel VD interním nařízením.

c) Před jednotlivými pořady se pokladna otevírá minimálně jednu hodinu před začátkem, pokud ředitel VD nenařídí změnu.

d) Jednotlivé povinnosti pokladní jsou uvedeny ve směrnici a je povinností každého pracovníka, který do pokladny nastupuje, seznámit se s nimi.

e) V pokladně se provádí nejméně 4x ročně namátková inventura pokladní hotovosti, cenin a přísně zúčtovatelných tiskopisů dle Zák.563/ 91 SB. inventurní komisí, kterou jmenuje ředitel Vrchlického divadla. Za splnění této povinnosti zodpovídá ekonom.

f) Do pokladny je zakázán vstup cizích osob. Zaměstnanci VD se mohou v pokladně zdržovat pouze na nezbytně dlouhou dobu.

Článek III.

SLUŽBY ZÁKAZNÍKŮM

Vrchlického divadlo nabízí pro právnické i fyzické osoby následující služby :

- A. Nájemní služby (sálů a místností - tzv. krátkodobé pronájmy, včetně služeb s nájmy spojenými)
- B. Služby s nájmem spojené
- C. Nájemní smlouvu (smlouva o nájmu, zabývající se tzv. dlouhodobými pronájmy, kdy se umožňuje nájemci dlouhodobější pobyt v prostorách VD)

A. Nájemní služby

1.

a) Vrchlického divadlo provádí tzv. krátkodobé pronájmy podle § 663 obč. zál. následujících nebytových prostorů :

- hlavní sál
- víceúčelový sál
- společenská místnost
- zkušebna
- foyer

b) V nebytových prostorách podle odst. a) dále nabízí :

- ozvučení a osvětlování odborným pracovníkem
- použití praktikáblové sestavy
- drobnou výzdobu
- další služby spojené s pronájmy

c) Ceny za jednotlivé pronájmy a s tím spojené služby jsou stanovovány dohodou. Cenu stanovuje ředitel v souvislosti s charakterem a zaměřením akce, nájemcem, přičemž základní sazba je 500,- Kč za hodinu zkoušky a 1 000,- Kč za hodinu programu.. Jakékoli slevy z ceny pronájmu povoluje výhradně ředitel VD,

2.

a) Pronájmy jednotlivých nebytových prostor (dále jen prostor) se provádějí na základě písemné smlouvy podle § 663 Obč. zák.

b) Písemnou smlouvu se zákazníkem za Vrchlického divadlo sepisuje a podepisuje ředitel.

c) Uzavřenou smlouvu předává správci budovy, který odpovídá za provoz v jednotlivých prostorách VD a za přípravu těchto prostor podle požadavků vyplývajících ze smlouvy, řádné předání nájemci, převzetí těchto prostor a doplnění potřebných skutečností do smlouvy po ukončení pronájmu. Správce budovy je během celé doby pronájmu přítomen a kontroluje správnost poskytovaných služeb, jakož i dodržování požárních a bezpečnostních předpisů ze strany nájemce

d) Převzetí pronajímaných prostor nájemcem od správce budovy a následné jejich předání se provádí fyzickou prohlídkou prostor v den a hodinu pronájmu a případné závady se zaznamenávají.

3.

Zákazník za pronájem a další poskytnuté služby může zaplatit i na místě v den pronájmu a to přímo hotově hospodářce. Tato skutečnost musí být řádně a písemně vyznačena ve smlouvě a musí být jednoznačně stanoveno o jakou celkovou finanční částku se jedná. Hospodářka, která převzala smluvní částku, musí zákazníkovi vystavit příjmový pokladní doklad a přijaté peníze bez zbytečného odkladu vyúčtovat do ekonomického oddělení.

B. Služby s nájmem spojené

1. Pořadatelské :

a) Vrchlického divadlo zprostředkovává pořadatele i pro zájemce o pronájem sálů a místností v objektu VD

b) Povinnosti všech pořadatelů se řídí stejným nařízením jako u pořadatelů akcí organizovaných VD.

c) Služby jednotlivých pořadatelů jsou dány měsíčním rozpisem, který připravuje pověřený pracovník VD.

2. Šatnové :

a) Šatnovou službu v šatně VD zabezpečuje VD v zimních měsících automaticky, v přechodném období a letních měsících podle požadavků nájemců.

b) Povinnosti všech šatnářů jsou stejné jako při akcích organizovaných VD.

c) Služby jednotlivých šatnářů jsou dány měsíčním rozpisem, který připravuje pověřený pracovník VD.

3. Technické :

a) Vrchlického divadlo zabezpečuje podle požadavků nájemců ozvučování i osvětlování pořadů organizovaných nájemcem výhradně vlastními zaměstnanci a v rozsahu, který umožňuje technické vybavení prostorů VD a který není v rozporu s hygienickými předpisy.

c) Povinnosti zvukařů a osvětlovačů se řídí interními nařízeními ředitele VD.

d) Služby jednotlivých techniků jsou dány měsíčním rozpisem, který připravuje pověřený pracovník a mohou být podle potřeby kumulovány.

4. Propagační :

a) Vrchlického divadlo navrhne i zabezpečí propagaci akcí (plakát, panel, brožura, leták, propagace v tisku a pod.)

b) Požadavky na propagaci cizích akcí se zapisují do smluv a nejsou součástí ceny za pronájem.

C. Nájemní smlouvu

- a) VD je oprávněno smlouva o nájmu, zabývající se tzv. dlouhodobými pronájmy, kdy se umožňuje nájemci dlouhodobější pobyt v prostorách VD, tuto smlouvu sepíše a podepisuje ředitel VD.
- b) V případě dlouhodobého pronájmu je umožněn podnájemcům samostatný přístup, správce budovy jim určí bezpečnostní kód a předá klíče od vstupních dveří a podnajatých prostor oproti podpisu.
- c) Správce budovy pravidelně kontroluje využití a technický stav podnajatých prostor.
- d) K výše uvedenému podnájmům jsou určeny dvě zkušebny v 2 n.p. a divadelní kavárna.

Článek IV. EKONOMIKA A HOSPODAŘENÍ

- a) Vrchlického divadlo je příspěvková organizace a hospodaří podle obecně závazných předpisů, a to zejména zákonů č. 455/91 Sb. , 509/91 Sb. , 513/91 Sb., 586/92 Sb., včetně novelizací a doplňků a dále pak podle vyhlášky č. 205/91 Sb
- b) Účetnictví Vrchlického divadla zpracovává firma E. K. DAT, s.r.o. Louny, Osvooboditelů 2671, 440 01 Louny, IČO: 250 17926 DIČ: CZ 250 17926 na základě smlouvy o zpracování ekonomických údajů.
- c) Podpisové právo pro manipulaci s běžným účtem má ředitel a hospodářka. Ředitel má právo kontrolovat účetní doklady odevzdávané účetní firmě ke zpracování. Tato má právo upozornit ředitele VD na případné nedostatky v účetních dokladech.
- D) Další ekonomické, účetní a hospodářské zásady jsou stanoveny příslušnými vnitroorganizačními směrnici.

Článek V. BEZPEČNOST A ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

Bezpečnost a zdraví při práci se v organizaci řídí dle Zákoníku práce a dalšími příslušnými předpisy.

- a) Každý zaměstnanec nastupující do pracovního poměru ve Vrchlického divadle je povinen seznámit se s provozním i pracovním řádem a je povinen podrobit se vstupní instruktáži o bezpečnosti práce, vyplývající z výkonu jeho zaměstnání.
- b) Dále zaměstnavatel provádí 1x za dva roky opakovaná školení zaměstnanců v oblasti BOZP a školení vedoucích pracovníků divadla.
- c) Zaměstnancům jsou poskytovány OOPP dle vyhlášky č. 204/94 Sb.

Článek VI.
ARCHIVACE

a) Archivace dokumentů, smluv, účetních dokladů a dalších písemností se řídí zákonem č. 563/91 Sb. s jejími doplňky a Archivním řádem Vrchlického divadla, který je přílohou vnitropodnikové směrnice o vedení účetnictví.

Článek VII.
ZABEZPEČENÍ BUDOVY

a) Budova je zabezpečena bezpečnostním zařízením, dodaném firmou M+M Alarm Louny a bezpečnostními zámky u vstupních dveří.

b) Správce budovy uděluje bezpečnostní kódy a klíče od zámků oproti podpisu, a to: výhradně zaměstnancům divadla či podnájemcům.

c) Řediteli, hospodářce, správci budovy, jevištnímu mistrovi a propagačnímu technikovi je umožněn pohyb po celé budově, včetně kanceláře, uklízečkám totéž vyjma kanceláře, pokladní přístupové chodby a pokladna, podnájemci přístupové chodby, vedoucí k podnajatým prostorám.

d) V případě ukončení pracovního poměru, resp. podnájmu je přístupový kód zrušen a klíče odebrány správcem budovy.

Článek VIII.
ZÁVĚREČNÉ USTANOVENÍ

Tento provozní řád Vrchlického divadla vydává ředitel Vrchlického divadla v Lounech a týká se všech zaměstnanců VD včetně externích a jeho platnost počíná dnem vyhlášení.

V Lounech dne 1.11.2003

Vladimír D r á p a l
ředitel Vrchlického divadla
v Lounech

divadelní
měsíčník

VRCHLICKÉHO DIVADLO v Lounech

Vážení divadelní přátelé,
s potěšením Vám předkládám program, který obsahuje pozvání na první představení v nově rekonstruovaném Vrchlického divadle.
Nebylo jednoduché po dlouholeté odmlce připravit program, který by byl lákavý a přitom si udržel i určitou žánrovou kvalitu a vyrovnanost. A to je i dlouhodobým cílem – připravit divadlo kvalitní a pestré vytvořit z něj místo oddechu i aktivního odpočinku, prostor, který bude středem kulturního dění v Lounech a kam se budete rádi vracet.
Zvu Vás co nejpříjemněji na návštěvu magického divadelního světa, v němž můžete vidět minulost, znovu prožít přítomnost, anebo číst v budoucnosti, kde se stanete očítými svědky velkých dějinných dramát i malých lidských radostí a kde Vás může okouzlit vášnivá kráska žen i neohrožená statečnost mužů. Jen tam se neopakovatelně snoubí moudrost s pošetilostí.

zkušenost s nerozvážeností či mládísvé nadšení se zralým uměním, neboť v každé divadelní hře defiluje přehlídka charakterů, mísí se láska s nenávisí a tragédie s fraškou.

To vše Vám může nabídnout – budete-li chtít – alespoň krátká návštěva, která Vám umožní zapomenout na běžné starosti a každodenní shon. Navíc v prostředí moderním, pohodlném a příjemném. Je mouj velkou snahou takových zážitků nabídnout Vám co nejvíce a doufám také, že divadlo se stane běžnou součástí života v našem městě.

Nebylo by ovšem možné Vás pozvat, aniž bych nepoděkoval všem, kteří obnovení divadelní scény v Lounech věřili a tuto myšlenku podporovali a obhajovali.

Srdčně Vás zvu
Vladimír Drápal,
ředitel Vrchlického divadla

LISTOPAD 2003

16.11.

neděle 19:00 hodin

vstupné 220,- Kč

R. Baer: SMÍŠENÉ (PO)CITY

Komedie s překvapivým koncem o dvou stárnoucích přátelích...
Lidský příběh, plný laskavého humoru, jiskrného dialogu, jímavého a hlubokého citu. Je oceňován diváky i odbornou kritikou jako nejlepší komedie posledních dvou let.

Hrají: Jana Hlaváčová, Petr Kostka, Jaroslav Satoranský, Ladislav Hampel

Režie: Luděk Munzar.

17.11.

pondělí

15:00 hodin

17:00 hodin

19:00 hodin

vstupné na každé představení 20,- Kč

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ DIVADLA

generální sponzor: BAK a.s., Trutnov a PROGRES LOUNY s.r.o.
dodržujte uvedené časy (vstup do divadla 60 minut před začátkem představení)

F. G. Lorca: DŮM BERNARDY ALBY

dramatický obor Základní umělecké školy uvede milostnou hru španělského autora, režie: M. Nečesaná

Cimrman, Smoljak, Svěrák:

DLOUHÝ, ŠIROKÝ A KRÁTKOZRÁKÝ

postoloprtský KLOUZÁK v oblíbené hře, režie: M. Holeček

L. Stroupežnický: NAŠI FURIANTI

česká klasika v podání libochovecké SCÉNY, režie: J. Kodeš

18.11.

úterý 19:00 hodin

vstupné 180,- Kč,
členové KPH 160,- Kč,
mládež (do 15 let) 30,- Kč

KRUH PŘÁTEL HUDBY:

Ivan Ženatý - housle, Katarína Ženatá - klavír

program: Bohuslav Martinů, W. A. Mozart, Antonín Dvořák,
Nicolo Paganini

19.11.

středa 19:00 hodin

vstupné 200,- Kč

N. Simon: ...VSTUPTE!

Jedna z nejúspěšnějších komedií slavného autora o nekončících patáliích dvou klaunů na penzi...
Willie Clark a Al Lewis - slavné komické duo z období vaudevillu. Po jedenácti letech se mají opět sejit a pro televizi natočit nejzdařilejší číslo - je to vlastně jejich labutí píseň. Staří páni se ale nemohou dohodnout, ačkoliv se v podstatě mají rádi, vzájemně se stále jen dráždí a vůbec není jasné, jak to s oběma tvrdohlavci nakonec dopadne.

Hrají: Petr Nárožný, Ladislav Mrkvička, Jan Čenský, Libuše Švormová

Režie: Pavel Háša

Příloha E – Rozbor hospodaření Vrchlického divadla za rok 2004

Rozbor hospodaření - rok 2004

název zařízení: **VRCHLICKÉHO DIVADLO, příspěvková organizace, Osvozdíletů čp. 411, 440 01 Louny**

předkládá: **Vladimír Drápal - ředitel**

účet	analýz.	Věcná náplň	Rozpočet		Upravený rozpočet	Čerpáno k 31.12.2004	v % k UR
			2004	změna			
	evidence	Výdajová stránka rozpočtu					
501	001	spotřeba materiálu (odborná literatura, tisk, čistící prostředky, kancelářské potřeby...)	108	-68	40	40,8	102,0
501	002	drobný hmotný majetek	40	314	354	353,9	100,0
501	003	drobný majetek v operativní evidenci	0	47	47	47,2	100,4
501	004	rezijní materiál	0	170	170	168,8	99,3
502		spotřeba energie (el. energie, vodné, stočné, plyn, srážková voda)	597	-150	447	426,6	95,4
511		opravy a údržba (drobné opravy, malování, revize)	276	-60	216	216,7	100,3
512		cestovné	72	-32	40	39,2	98,0
513		náklady na reprezentaci	36	25	61	60,7	99,5
518	001	ostatní služby - telefon, internet	85	-17	68	68,0	100,0
518	002	účebnictví	60	60	120	120,6	100,5
518	003	odvoz odpadů, zabezpečení budovy, ostatní provozní služby	117	65	182	221,0	121,4
518	004	poštovné	50	-14	36	36,1	100,3
518	005	tisk plakátů a programů, vstupenky, výlep plakátů, reklama	320	13	333	395,4	118,7
518	006	příspěvek na stravování	24	2	26	26,0	99,9
518	007	služby zvukové, osvětlovací	160	-100	60	60,7	101,2
518	008	drobný nehmotný majetek	20	-9	11	11,4	103,9
518	009	náklady na představení	2 127	0	2 127	3 047,5	143,3
521		mzdové náklady	1 385	-53	1 332	1 331,1	99,9
524		zákonné sociální pojištění (sociální, zdravotní pojištění)	485	-33	452	452,0	100,0
527		zákonné sociální náklady (FKSP)	18	2	20	19,6	98,1
549	001	jiné ostatní náklady (poplatky BÚ)	6	9	15	15,1	100,7
549	002	jiné ostatní náklady (pojištění)	41	-4	37	36,7	99,2
549	003	jiné ostatní náklady (Kooparativa)	4	2	6	5,6	93,3
551	001	čadpisy HIM	18	100	118	133,0	112,7
		výdaje celkem	6 049	269	6 318	7 333,8	116,1

účet	analyt.	Věcná náplň	2004		Upravený rozpočet	Plnění k 31.12.2004	v % k UR
			Rozpočet	Rozpočt. změna			
602	001	Příjmová stránka rozpočtu	1 189	382	1 571	3 081,2	196,1
		tržby ze vstupného					
602	002	tržby za reklamu	30	90	120	224,0	186,7
602	003	tržby za pronájem	539	-446	93	92,9	99,9
644		úroky	2	0	2	1,5	74,5
648		zálohovalí fondů	50	65	115	114,7	99,7
649	001	ostatní výnosy	0	7	7	6,6	94,3
691	000	príspevek na nové otevřené pracovní místo	10	12	22	21,7	98,6
691 -	001	provozní dotace	4 229	159	4 388	4 388,6	100,0
		přijmy celkem	6 049	269	6 318	7 931,2	125,5
		skutečné příjmy				7 931,2	
		skutečné výdaje				7 333,8	
		výsledek hospodaření k 31.12.2004 (zisk/ztráta)				597,4	

Vzhledem k tomu, že rozpočet na rok 2004 se sestavoval na podzim roku 2003, ještě před vlastním otevřením divadla, došlo k překročení výdajů o 16,1 % oproti rozpočtu. Ovšem souběžně s tím došlo i k navýšení příjmové stránky o 25,5 % (výsledek hospodaření je tak zisk 597.400,- Kč).

Ve výdajové stránce rozpočtu došlo k překročení účtů :

518/002 - účtení služby (důvodem je větší agenda a změna DPH)

518/005 - propagace (větší množství pořadů přineslo i větší nárůst nákladů na jejich propagaci)

518/009 - náklady na představení

551/001 - odpisy HIM (provoz nkázal nutnost dokoupení některých HIM - dataprojektor)

V příjmové stránce rozpočtu pak vzhledem k výše uvedeným skutečnostem byly také překročeny účty :

602/001, 002 - tržby ze vstupného a z reklamy

Zároveň žádáme o převedení částky 28.835,50 Kč (príspevek nadací KPH) z rezervního fondu do provozního rozpočtu (částka bude použita k úhradě nákladů spojených s koncerty KPH). Během roku 2005 hodláme použít peníze z rezervního fondu na zlepšení tepelných podmínek divadelního sálu předěláním vytápění jeviště a prvních řad zařízením v hodnotě do 200.000,- Kč (2 na sobě nezávislé zakázky - vytápění jeviště a vytápění hlediště).

zpracoval : Vladimír Drápal

V Lounech dne : 29. 12. 2004

Příloha F – Rozbor hospodaření Vrchlického divadla za rok 2005

KUZZUOI HOSPUUNITEINI ZA IUN 2005

název zařízení: **Vrchlického divadlo, příspěvková organizace, Osvoboditelů čp. 411, 440 01 Louny**

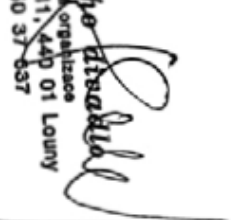
předkládá: **Vladimír Drápal - ředitel**

účet	analýza	Věcná náplň	Rozpočet 2005	Rozpočet změna	Upravený rozpočet	Skutečnost 31.12.2005	% plnění
501	001	Výdajová stránka rozpočtu	74 000	-35 000	39 000	38 077,2	97,6
501	002	spotřeba materiálu (odborná literatura, tisk, čistící prostředky, kancelářské potřeby, ...)	100 000	51 000	151 000	155 627,7	103,1
501	003	drobný hmotný majetek	10 000	14 000	24 000	23 489,5	97,9
501	004	drobný majetek v operativní evidenci	50 000	28 000	78 000	77 775,5	99,7
502		řezijní materiál	576 000	-174 000	402 000	402 477,4	100,1
511		spotřeba energie (el. energie, vodné, stočné, plyn, sražková voda)	360 000	89 000	449 000	498 811,6	111,1
512		opravy a údržba (drobné opravy, malování, revize)	70 000	-30 000	40 000	39 488,0	98,7
513		cestovné	36 000	63 000	99 000	108 733,6	109,8
518	001	náklady na reprezentaci	105 000	-15 000	90 000	89 478,0	99,4
518	002	ostatní služby - telefon, internet	120 000	-4 000	116 000	115 727,5	99,8
518	003	účetnictví	103 000	69 000	172 000	239 826,2	139,4
518	004	odvoz odpadu, zabezpečení budovy, ostatní provozní služby	40 000	0	40 000	51 346,5	128,4
518	005	poštovné	353 000	0	353 000	503 254,7	142,6
518	006	tisk plakátů a programů, vstupenky, výlep plakátů, reklama	33 000	-2 000	31 000	30 900,0	99,7
518	007	příspěvek na stravování	50 000	-47 000	3 000	2 500,0	83,3
518	008	služby zvukaře, osvětlovače	20 000	-17 000	3 000	2 823,0	94,1
518	009	drobný nehmotný majetek	2 845 000	0	2 845 000	3 380 408,1	118,8
521	001	náklady na představení (včetně autorských poplatků, dopravy, ubytování účinkujících)	1 129 000	61 000	1 190 000	1 200 240,0	100,9
521	002	mzdové náklady	515 000	0	515 000	415 183,0	80,6
524		mzdové náklady (OOV)	578 000	23 000	601 000	562 150,0	93,5
527		zákonné sociální pojištění (sociální, zdravotní pojištění)	23 000	0	23 000	24 006,0	104,4
546		zákonné sociální pojištění (FKSP)	0	0	0	50 300,0	0,0
549	001	daně (Člověk v tísni, koncert J. Kleina)	10 000	4 000	14 000	13 989,0	99,9
549	002	jiné ostatní náklady (poplatky BÚ)	44 000	0	44 000	72 482,3	164,7
549	003	jiné ostatní náklady (pojištění)	0	6 000	6 000	6 745,0	112,4
551	001	jiné ostatní náklady (Kooprativa)	162 000	0	162 000	161 599,0	99,8
		odpisy HMA					
		výdaje celkem	7 406 000	84 000	7 490 000	8 267 438,7	110,4

účet	analýz.	Věcná náplň	Rozpočet 2005	Rozpočet změna	Upravený rozpočet	Skutečnost k 31.12.2005	% Plnění
602	001	Přijmová stránka rozpočtu	2 698 000	247 000	2 945 000	3 200 095,0	108,7
		tržby ze vstupného					
602	002	tržby za reklamu	100 000	45 000	145 000	145 000,0	100,0
602	003	tržby za pronájem	405 000	-310 000	95 000	94 500,0	99,5
602	004	tržby za pronájem (bar)	0	40 000	40 000	40 000,0	100,0
602	005	tržba šatna	0	52 000	52 000	52 445,0	100,9
644		úroky	3 000	10 000	13 000	12 517,5	96,3
648		zúčtování fondů (fond odměn)	0	0	0	290 592,5	0,0
691	001	provozní dotace	4 200 000	0	4 200 000	4 200 000,0	100,0
		přijmy celkem	7 406 000	84 000	7 490 000	8 035 150,0	107,3
		skutečné příjmy				8 035 150,0	
		skutečné výdaje				8 267 438,7	
		Výsledek hospodaření k 31.12.2005 zisk(ztráta)				-232 288,7	

Vrchlického divadlo nečerpalo žádné finanční příspěvky ze státního rozpočtu.
 Zpracoval: Vladimír Drápal
 V Lounech dne 27.1.2006

Vrchlického divadlo
 příspěvková organizace
 Osvoboditelů 411, 240 01 Louňky
 IČO: 750 37 637

Komentář k Rozboru hospodaření ve Vrchlického divadle za rok 2005

Hospodaření Vrchlického divadla se ocitlo účetně ve ztrátě z důvodu, že nebylo zažádáno o uvolnění příspěvků, uložených na rezervním fondu (kopie těchto darovacích smluv jsou pravidelně předávány na ekonomický odbor MÚ), v roce 2005 dosáhly výše 221 000,- Kč, celkový zůstatek na rezervním fondu činí k 31.12.2005 579 240,- Kč.

Komentář k jednotlivým účtům:

511 – zahrnuto malování chodeb a jeviště, změna vytápění předních řad (bourání, montáž a demontáž sedadel, přeměna vlastní technologie), energetický audit

518/003 – zahrnuta komplexní revize elektro (jevištní technika, elektro, nářadí, scénické osvětlení – byly nalezeny zásadní závady neprodlené k odstranění)

518/004 – překročeno z důvodu zdražení poštovních služeb, ke kterému došlo v únoru 2005

518/007 – překročeno z důvodu navýšení počtu představení a s tím odpovídajících zvýšených nákladů na jejich prezentaci, včetně využití příspěvku Nadace Duhové energie na tisk výstavních katalogů a pozvánek, propagace prosincového Adventního koncertu EU (bude uhrazeno v 2006)

518/009 – překročení nákladů z důvodů většího počtu představení a postupného zvyšování nákladů na dopravu (stoupaly ceny pohonných hmot), Adventní koncert česko-německých dětských sborů, který se konal 11.12.2005 jehož celkové náklady dosáhly 51 000,- Kč bude z prostředků Euroregionu uhrazen během prvního pololetí 2006.

546 – dar (předání výtěžku z benefičního koncertu schváleno usnesením RM 306/2005)

521/001 – z uvedené částky je nutno odečíst odměnu řediteli, která byla vyplacena i zúčtována z fondu odměn (účet 911)

549/003 – překročeno z důvodů pojištění vystavených obrazů Z. Sýkory (plně hrazeno z daru Nadace Duhové energie)

Předpokládaný návrh na použití rezervního fondu pro rok 2006:

použít částku 232 289,- Kč na uhrazení ztráty za rok 2005

27 000,- Kč z Fondu T-Mobile (zprostředkovává Komunitní nadace Euroregionu Labe) na úhrady nákladů spojených s pořádáním dětských představení

cca 20 000,- Kč na Nadace CHF na pořady KPH

cca 50 000,- Kč na Nadace Duhové Energie na podporu výstav výtvarného umění ve VD

Vrchlického divadlo nečerpalo žádné finanční příspěvky za státního rozpočtu

Zpracoval Vladimír Drápal, ředitel Vrchlického divadla

Vrchlického divadlo
příspěvková organizace
Osvozdňovská 411, 440 01 Louny
IČO: 750 37 637

Příloha G – Rozbor hospodaření Vrchlického divadla za rok 2006

název zařízení: **Vrchlického divadlo, příspěvková organizace, Osvozdilcův čp. 411, 440 01 Loupy**
 předkládá: **Vladimír Drápal - ředitel**

účet	analyt. evidence	Věcná náplň	Rozpočet		Upravený rozpočet	Skutečnost 31.12.2006	%
			2006	změna			
501	001	spotřeba materiálu (odborná literatura, tisk, lističi prostředky, kancelářské potřeby, ...)	50 000	0	50 000	42 805,7	85,6
501	002	drobný hmotný majetek	100 000	-59 000	41 000	40 486,1	98,7
501	003	drobný majetek v operativní evidenci	25 000	-13 000	12 000	10 848,5	90,4
501	004	rezervní materiál	65 000	0	65 000	59 453,7	91,5
502		spotřeba energie (el. energie, vodné, stočné, plyn, srážková voda)	500 000	0	500 000	491 079,0	98,2
511		opravy a údržba (drobné opravy, malování, revize)	250 000	-111 000	139 000	138 603,8	99,7
512		cestovné	40 000	0	40 000	33 078,0	82,7
513		náklady na reprezentaci	80 000	0	80 000	67 567,3	84,5
518	001	ostatní služby - telefon, internet	100 000	-24 000	76 000	75 649,5	99,5
518	002	účetnictví	130 000	0	130 000	128 163,0	98,6
518	003	odvoz odpadu, zabezpečení budovy, ostatní provozní služby	200 000	63 000	263 000	262 608,1	99,9
518	004	poštovné	45 000	6 000	51 000	50 580,5	99,2
518	005	tisk plakátů a programů, vstupenky, výlep plakátů, reklama	400 000	44 000	444 000	443 564,9	99,9
518	006	příspěvek na stravování	40 000	0	40 000	33 268,0	83,2
518	007	služby zrukaře, osvětlovače	10 000	-10 000	0	0,0	0,0
518	008	drobný nehmotný majetek	5 000	16 000	21 000	20 587,0	98,0
518	009	náklady na představení (věcné autorských poplatků, dopravy, ubytování účinkujících)	2 800 000	84 000	2 884 000	2 884 433,0	100,0
521	001	mzdové náklady	1 319 000	44 000	1 363 000	1 245 206,0	91,4
521	002	mzdové náklady (OOV)	450 000	0	450 000	382 416,0	85,0
524		zákonné sociální pojištění (sociální, zdravotní pojištění)	620 000	15 000	635 000	568 878,0	89,6
527		zákonné sociální náklady (FKSPP)	27 000	1 000	28 000	24 905,0	88,9
549	001	jiné ostatní náklady (poplatky BÚ)	20 000	0	20 000	9 744,3	48,7
549	002	jiné ostatní náklady (pojištění)	44 000	0	44 000	36 654,5	83,3
549	003	jiné ostatní náklady (Kooprativa)	5 000	2 000	7 000	6 825,0	97,5
551	001	podpisy HIM	160 000	2 000	162 000	161 596,0	99,8
		Výdaje celkem	7 485 000	60 000	7 545 000	7 219 000,7	95,7

účet	analyt.	Věcná náplň	Rozpočet 2006	Rozpočt. změna	Upravený rozpočet	Skutečnost 31.12.2006	% plnění
	evidence	Příjmová stránka rozpočtu	2006	změna	rozpocet	31.12.2006	Plnění
602	001	tržby ze vstupného	2 885 000	0	2 885 000	2 694 080,5	93,4
602	002	tržby za reklamu	200 000	-49 000	151 000	150 500,0	99,7
602	003	tržby za pronájem	100 000	34 000	134 000	146 503,0	109,3
602	004	tržby za pronájem (bar)	40 000	0	40 000	39 258,6	98,1
602	005	tržba salna	50 000	0	50 000	41 560,0	83,1
644		úroky	10 000	15 000	25 000	25 276,1	101,1
648		zúčtování fondů (fond odměn)	0	0	0	175 315,3	0,0
691	001	provozni dotace	4 200 000	60 000	4 260 000	4 260 000,0	100,0
		Příjmy celkem	7 485 000	60 000	7 545 000	7 532 493,5	99,8

skutečné příjmy

skutečné výdaje

Výsledek hospodaření k 31.12.2006 (zisk/ztráta)

7 532 493,5

7 219 000,7

313 492,8

Zpracoval: Vladimír Drápal
V Lounech dne 16.1.2007

Příloha H – Rozbor hospodaření Vrchlického divadla za rok 2007

Rozbor hospodaření za rok 2007

název zařízení: **VYRCHLICKÉHO DIVADLO, příspěvková organizace, Osvozdilův čp. 411, 440 01 Loupy**

předkládá: **Vladimír Drápal - ředitel**

účet	analýz.	Věcná náplň	Rozpočet 2007	Rozpočet změna	Upravený rozpočet	Skutečnost K 31.12.2007	Čerpání v % K UR
	evidence	Výdajová stránka rozpočtu					
501	001	spotřeba materiálu (odborná literatura, čistící prostředky, kancelářské potřeby, ...)	80 000	-38 000	42 000	27 893,6	66,4
501	002	drobný hmotný majetek	80 000	0	80 000	63 959,1	79,9
501	003	drobný majetek v operativní evidenci	15 000	-9 000	6 000	5 597,0	93,3
501	004	režijní materiál	80 000	0	80 000	48 423,9	60,5
502		spotřeba energie (el. energie, vodné, stočné, plyn, srážková voda)	550 000	5 000	555 000	554 999,8	100,0
511		opravy a údržba (drobné opravy, malování)	250 000	-150 000	100 000	99 772,6	99,8
512		cestovné	40 000	7 000	47 000	46 023,0	97,9
513		náklady na reprezentaci	0	5 000	5 000	3 822,0	76,4
513	001	náklady na reprezentaci /dřívý účinkujících, květiny/	80 000	-5 000	75 000	71 902,4	95,9
518	001	ostatní služby - telefon, internet	80 000	3 000	83 000	82 148,5	99,0
518	002	absentivní	130 000	0	130 000	117 810,0	90,6
518	003	odvoz odpadu, zabezpečení budovy, ostatní provozní služby, revize	200 000	130 000	330 000	328 181,9	99,4
518	004	poštovné	50 000	2 000	52 000	51 771,0	99,6
518	005	tisk plakátů, programů, výlep, propagaace	450 000	0	450 000	347 232,0	77,2
518	006	příspěvek na stravování	40 000	0	40 000	33 597,5	82,5
518	008	drobný nehmotný majetek	2 000	0	2 000	0,0	0,0
518	009	náklady na představení (věcné autorských poplatků, dopravy, ubytování účinkujících)	2 800 000	105 000	2 905 000	2 534 807,6	87,3
518	013	Skončné	0	50 000	50 000	47 500,0	95,0
521	001	mzdové náklady	1 367 000	90 000	1 457 000	1 422 812,0	97,7
521	002	mzdové náklady (OON)	420 000	0	420 000	399 671,0	95,2
521	003	náhrady mzdy (nemocenská)	34 000	-34 000	0	0,0	0,0
524	001	zákoně sociální pojištění	435 000	55 000	490 000	474 163,0	96,8
524	002	zákoně zdravotní pojištění	157 000	11 000	168 000	166 679,0	99,2
527		zákoně sociální náklady (FKSP)	28 000	2 000	30 000	28 396,0	94,7
549	001	jiné ostatní náklady (poplatky BÚ)	15 000	0	15 000	8 150,0	54,3
549	002	jiné ostatní náklady (pojištění budovy)	44 000	0	44 000	42 541,5	96,7
549	003	jiné ostatní náklady (Kooperativní zákoně prodávazové pojištění zaměstnanců)	8 000	0	8 000	7 659,0	95,7
551	001	odpisy HMM	160 000	0	160 000	133 228,0	83,3
		výdaje celkem	7 595 000	229 000	7 824 000	7 148 741,3	91,4

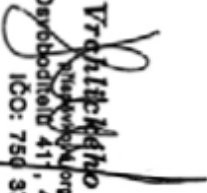
účet	analyt.	Rožpočet	Rožpočet.	Rožpočet.	Upravený	Skutečnost	Plnění v %
	evidence	Přijmová stránka rožpočtu	2007	změna	rožpočet	K 31.12.2007	K UR
602	001	tržby ze vstupného	2 800 000	-80 000	2 720 000	2 289 908,0	84,2
602	002	tržby za reklamu	200 000	0	200 000	137 000,0	68,5
602	003	tržby za pronájem	100 000	51 000	151 000	150 460,0	99,6
602	004	tržby za pronájem (bar)	40 000	2 000	42 000	41 570,6	99,0
602	005	tržba sátna	40 000	8 000	48 000	47 545,0	99,1
644		úroky	20 000	19 000	39 000	38 135,1	97,8
648		zúčtování fondů	0	0	0	254 400,0	0,0
649	003	ostatní výnosy (přefakturace dopravy)	0	0	0	39 270,0	0,0
691	001	provozní dotace	4 395 000	124 000	4 519 000	4 519 000,0	100,0
691	002	Neinvestiční dotace KPH	0	40 000	40 000	40 000,0	0,0
691	003	Neinvestiční dotace LD 2007	0	65 000	65 000	65 000,0	0,0
		přijmy celkem	7 595 000	229 000	7 824 000	7 622 288,7	97,4
		skutečné příjmy				7 622 288,7	
		skutečné výdaje				7 148 741,3	
		Výsledek hospodaření k 31.12.2007 zisk /ztráta				473 547,3	

Ponižení tržeb č. účtu 602/001 bylo částečně kompenzováno navýšením zisku na účtech 602/003 a 648.

Vrchlického divadlo nepředpokládá v roce 2008 čerpání finančních prostředků z rezervního a investičního fondu.

zpracoval : Vladimír Drápal

Dne: 25. ledna 2008

Vrchlického divadlo
 příspěvková organizace
 Osvoboditelů 41, 440 01 Louňky
 IČO: 750 37 687

Příloha I – Rozbor hospodaření Vrchlického divadla za rok 2008

Rozbor hospodaření za rok 2008
název zařízení: VRCHLICKÉHO DIVADLO, příspěvková organizace, Osvozditeľů čp. 411, 440 01 Louhny
předkládá: Vladimír Drápal - ředitel

Vrchlického divadla
 příspěvková organizace
 Osvozditeľů 411, 440 01 Louhny
 IČO: 750 87 887

účet	analýza	Věcná náplň	Rozpočet 2008	Rozpočet změna	Upravený rozpočet	Skutečnost R. 2008	Celková v % R. UR
501	001	Výdajová stránka rozpočtu	40 000	-12 000	28 000	27 472,7	98,1
501	002	spotřeba materiálu (odborná literatura, čistící prostředky, kancelářské potřeby, ...)	75 000	0	75 000	10 127,0	13,5
501	003	drobný hmotný majetek	15 000	0	15 000	896,0	6,0
501	004	drobný majetek v operativní evidenci	80 000	0	80 000	60 909,1	76,1
502		režijní materiál	620 000	0	620 000	601 628,7	97,0
511		spotřeba energie (el. energie, vodné, stočné, plyn, srážková voda)	90 000	12 000	102 000	101 307,4	99,3
512		opravy a údržba (drobné opravy, malování)	40 000	0	40 000	39 304,0	98,3
513		cestovné	5 000	0	5 000	1 831,0	36,6
513	001	naklady na reprezentaci	80 000	0	80 000	76 086,1	95,1
518	001	naklady na reprezentaci /diety účastníků, květiny/	80 000	0	80 000	77 342,5	96,7
518	002	ostatní služby - telefon, internet	130 000	0	130 000	129 888,5	99,9
518	003	úbeniciví	300 000	0	300 000	295 842,1	98,6
518	004	odvoz odpadu, zabezpečení budovy, ostatní provozní služby, revize	55 000	0	55 000	47 470,7	86,3
518	005	poštovné	400 000	-19 000	381 000	347 851,9	91,3
518	006	tisk plakátů - programů, výjez, propagace	40 000	0	40 000	34 587,5	86,5
518	008	příspěvek na stravování	0	0	0	3 597,4	0,0
518	009	drobný nehmotný majetek	2 800 000	65 000	2 865 000	2 807 157,0	98,0
518	013	naklady na představení (včetně autorských poplatků, dopravy, ubytování účastníků)	50 000	0	50 000	48 000,0	96,0
521	001	školné	1 470 000	30 000	1 500 000	1 499 999,0	100,0
521	002	mzdové náklady	0	0	0	98 200,0	0,0
521	003	Odměny z Fondu odměn	420 000	0	420 000	391 521,0	93,2
524	001	mzdové náklady (OON)	491 000	9 000	500 000	515 308,0	103,1
524	002	zákonné sociální pojištění	171 000	3 500	174 500	178 356,0	102,2
527		Zákonné zdravotní pojištění	30 000	1 000	31 000	31 483,0	101,6
542	000	zákonné sociální náklady (FKSP)	0	0	0	174,0	0
		Pokuty a penále					

549	001	jiné ostatní náklady (poplatky BÚ)	15 000	0	15 000	7 806,5	52,0
549	002	jiné ostatní náklady (pojištění budovy)	44 000	19 000	63 000	62 199,0	98,7
549	003	jiné ostatní náklady (Kooperativa/zákonem protizvrzové pojištění zaměstnanců)	8 000	500	8 500	8 311,0	97,8
551	001	odpisy HMA	140 000	0	140 000	133 225,0	95,2
		výdaje celkem	7 689 000	109 000	7 798 000	7 637 881,9	97,9

účet	analýza	Věcná náplň	Rozpočet 2008	Rozpočet změna	Upravený rozpočet	Skutečnost K 31.12.2008	Plnění v % K-1R
602	001	Příjmová stránka rozpočtu	2 500 000	0	2 500 000	2 539 067,5	101,6
602	002	tržby ze vstupného	100 000	16 000	116 000	173 000,0	149,1
602	003	tržby za reklamou	104 000	-10 000	94 000	94 200,0	100,2
602	004	tržby za pronájmem	41 000	0	41 000	42 408,0	103,4
602	005	tržby za pronájmem (bar)	40 000	-6 000	34 000	35 055,0	103,1
644	000	tržba šatna	30 000	0	30 000	53 809,4	179,4
648	000	zúčtování fondu (fond odměn, dary a příspěvky)	0	0	0	184 700,0	0,0
649	001	ostatní výnosy (pre fakturace energie)	0	0	0	3 768,8	0,0
691	001	provozní dotace	4 874 000	44 000	4 918 000	4 918 000,0	100,0
691	002	Neinvestiční dotace LD 2008 (KÚ, MK)	0	65 000	65 000	65 000,0	100,0
		příjmy celkem	7 689 000	109 000	7 798 000	8 109 008,7	104,0
		skutečné příjmy				8 109 008,7	
		skutečné výdaje				7 637 881,9	
		Výsledek hospodaření k 31.12.2008 zisk/ztráta				471 126,7	

Komentář k účtům:

- 524 001/002 K překročení účtů došlo z důvodu, že sociální a zdravotní pojištění se nehradí z fondu odměn, nýbrž z provozního rozpočtu.
542 000 Částka 174,- Kč – penále za pozdní platbu odvodu na OZS (odměna zaměstnanci k životnímu jubileu)-bylo uloženo odpovědným úřadovníkem (ekon. firmou)

Vrchnického divadlo nepředpokládá v roce 2009 čerpání finančních prostředků z rezervního a investičního fondu.

zpracoval: Vladimír Drápal
Dne: 29. ledna 2009

Vrchnického divadlo
příspěvková organizace
Osobodělná 411, 260 01 Louňky
IČO: 758/37 8517

Příloha J – Rozbor hospodaření Vrchlického divadla za rok 2009

Rozbor hospodaření za rok 2009

název zařízení: **Vrchlického divadlo, příspěvková organizace, Osvozdilův čp. 411, 440 01 Louny**

předkládá: **Vladimír Drápal – ředitel**

účet	analýz.	Věcná náplň	Rozpočet 2009	Rozpočet. změna	Upravený rozpočet	Skutečnost k.31.12.2009	Plnění %
501	001	Výdajová stránka rozpočtu	40 000	1 000	41 000	40 551,0	98,9
		spotřeba materiálu (odborná literatura, tisk, čistící prostředky, kancelářské potřeby, ...)	40 000	24 000	64 000	63 810,2	99,7
501	002	drobný hmotný majetek	15 000	9 000	24 000	23 065,8	96,1
501	003	drobný majetek v operativní evidenci	80 000	-14 000	66 000	51 314,0	77,7
501	004	režijní materiál	672 000	0	672 000	672 129,6	100,0
502		spotřeba energie (el. energie, vodné, stočné, plyn, srážková voda)	140 000	-10 000	130 000	91 627,0	70,5
511		opravy a údržba (drobné opravy, malování)	45 000	18 000	63 000	28 409,0	45,1
512		cestovné	0	0	0	17 272,0	0,0
512	095	cestovné Lounské divadlení 2009	5 000	0	5 000	4 859,0	97,2
513	000	náklady na reprezentaci (repréfond)	80 000	0	80 000	47 996,0	60,0
513	001	náklady na reprezentaci (díly účinkujících, květiny)	80 000	10 000	90 000	89 401,7	99,3
518	001	ostatní služby - telefon, internet	130 000	0	130 000	126 498,0	97,3
518	002	účtenictví	300 000	0	300 000	297 553,5	99,2
518	003	odvoz odpadů, zabezpečení budovy, ostatní provozní služby, revize	50 000	0	50 000	39 733,1	79,5
518	004	postovné	350 000	0	350 000	346 968,9	99,1
518	005	tisk plakátů a programů, vstupenky, výlep plakátů, reklama	40 000	0	40 000	34 539,4	86,3
518	006	příspěvek na stravování	2 912 000	62 500	2 974 500	2 880 786,8	96,8
518	009	náklady na představení (včetně autorských poplatků, dopravy, ubytování účinkujících)	50 000	0	50 000	48 000,0	96,0
518	013	školení	0	0	0	35 024,2	0,0
518	095	tiskpisy, ubytování Lounské divadlení 2009	1 510 000	143 500	1 653 500	1 653 372,0	100,0
521	001	mzdové náklady	0	0	0	125 900,0	0,0
521	001	vypácené odměny z FO a VHC (vedlejší hosp. činnost)	420 000	0	420 000	399 898,0	95,2
521	002	mzdové náklady (OON)	502 000	20 625	522 625	514 652,0	98,5
524	001	zákonné sociální pojištění	174 000	8 945	182 945	182 410,0	99,7
524	002	zákonné zdravotní pojištění	31 000	210	31 210	35 585,0	114,0
527		zákonné sociální náklady (FKSP)	15 000	0	15 000	7 566,5	50,4
549	001	jiné ostatní náklady (poplatky, BÚ)	44 000	7 000	51 000	46 894,0	91,9
549	002	jiné ostatní náklady (pojištění)	8 000	0	8 000	8 779,0	109,7
549	003	jiné ostatní náklady (Kooperaliva)	140 000	-45 000	95 000	53 403,2	56,2
551	001	odpisy HMM					

	výdaje celkem	7 873 000	235 780	8 108 780	7 967 998,7	98,3
--	----------------------	------------------	----------------	------------------	--------------------	-------------

účet	analyt.	Věcná náplň	Rožpočet		Upravený rožpočet	Skutečnost k 31.12.2009	%
			2009	změna			
	evidence	Přijimová stránka rozpočtu					
602	001	tržby ze vstupného	2 500 000	0	2 500 000	2 582 414,5	103,3
602	002	tržby za reklamu	100 000	0	100 000	110 000,0	110,0
602	003	tržby za pronájem	110 000	0	110 000	131 320,0	119,4
602	004	tržby za pronájem (bar)	43 000	0	43 000	39 363,5	91,5
602	005	tržba sáma	40 000	0	40 000	37 050,0	92,6
644		úroky	30 000	0	30 000	36 865,5	122,9
648	000	zúčtování fondu (FO, RF)	0	0	0	122 400,0	0,0
649	003	ostatní výnosy (přefakturace energie)	0	0	0	1 404,0	0,0
691	001	provozní dotace	5 050 000	173 280	5 223 280	5 223 280,0	100,0
691	002	neinvestiční dotace Lounské divadlení 2009 (KÚÜK)	0	50 000	50 000	40 162,0	80,3
691	003	neinvestiční dotace Lounské divadlení 2009 (MK)	0	12 500	12 500	12 500,0	0,0
		přijmy celkem	7 873 000	235 780	8 108 780	8 336 759,5	102,8
		skutečné příjmy				8 336 759,5	
		skutečné výdaje				7 967 998,7	
		výsledek hospodaření k 31.12.2009 (zisk/ztráta)				368 760,8	

Navýšení výdajové stránky rozpočtu na účtech č. :
 512 – cestovné v rámci divadelní přehlídky uhradil Ústecký kraj z dotace
 549-002 – navýšení o pojištění výstavy Zdenka Sýkory

Vrchlického divadlo nečerpalo žádné finanční příspěvky ze státního rozpočtu.
 Zpracoval: Vladimír Drápal
 Louny, dne 26.01.2010

ROZBOR HOSPODAŘENÍ K 31.12.2010

Název organizace: Vrchlického divadlo

Předkládá: Vladimír Drápal

VÝDAJE

účet	anal. evid.	Název účtu	Schválený rozpočet na rok 2010	Rozpočtová změna	Upravený rozpočet na rok 2010	Skutečnost k 31.12.2010	% plnění	Komentář
501	001	spotřeba materiálu - všeobecný materiál	40 000,00	10 000,00	50 000,00	52 972,20	106%	4 335,00 hrazeno z RF
501	002	spotřeba materiálu - DDHM	60 000,00	0,00	60 000,00	247 727,00	413%	206 550,00 hrazeno z RF
501	003	spotřeba materiálu OTE	15 000,00	0,00	15 000,00	30 806,00	205%	26 340,00 hrazeno z RF
501	004	spotřeba materiálu - rezie	50 000,00	-10 000,00	40 000,00	36 642,00	92%	
502	001	spotřeba energie - elektrická energie	380 000,00	0,00	380 000,00	346 744,00	91%	
502	002	spotřeba energie - plyn	480 000,00	0,00	480 000,00	425 186,70	89%	
502	003	spotřeba energie - vodné, stočné	60 000,00	0,00	60 000,00	53 105,00	89%	
511	000	opravy a udržování	140 000,00	0,00	140 000,00	203 957,20	146%	75 000,00 hrazeno z IF
512	000	cestovné	50 000,00	-18 000,00	32 000,00	31 136,00	97%	
512	095	cestovné Lounské divadlení 2010	0,00	0,00	0,00	10 830,00	0%	
513	000	náklady na reprezentaci (reprefond)	5 000,00	0,00	5 000,00	4 920,00	98%	
513	001	náklady na reprezentaci (pro účinkující)	80 000,00	-12 000,00	68 000,00	67 446,00	99%	
518	001	ostatní služby - telefon, internet	90 000,00	20 000,00	110 000,00	109 468,30	100%	
518	002	ostatní služby - zpracování mezd	72 000,00	-27 000,00	45 000,00	43 644,00	97%	
518	003	ostatní služby - školení, revize, odvoz odpadu	318 000,00	22 000,00	340 000,00	458 393,70	135%	vstupní náklady - galerie
518	004	ostatní služby - poštovné	50 000,00	-13 000,00	37 000,00	36 961,50	100%	
518	005	tisk plakátů, programů, vstupenek, výlep	370 000,00	50 000,00	420 000,00	416 540,20	99%	
518	006	příspěvek na stravování	40 000,00	0,00	40 000,00	33 458,90	84%	
518	008	drobný nehmotný majetek	0,00	0,00	0,00	17 239,60	0%	počítačové programy
518	009	náklady na představení	3 000 000,00	0,00	3 000 000,00	2 982 944,90	99%	
518	013	školiné	24 000,00	0,00	24 000,00	24 000,00	100%	
518	014	lektorné poroty Lounské divadlení 2010	0,00	2 632,70	2 632,70	12 500,00	475%	hrazeno z dotace z MK a VHC
518	095	stravné a ubytování Lounské divadlení 2010	0,00	50 000,00	50 000,00	51 120,00	102%	

ROZBOR HOSPODAŘENÍ K 31.12.2010

účet	anal. evid.	Název účtu	Schválený rozpočet na rok 2010	Rozpočtová změna	Upravený rozpočet na rok 2010	Skutečnost k 31.12.2010	% plnění	Komentář
521	000	mzdové náklady	1 648 000,00	10 500,00	1 658 500,00	1 654 161,00	100%	
521	000	vyplacené odměny z FO a VHČ	0,00	0,00	0,00	174 900,00	0%	
521	001	mzdové náklady OON	477 000,00	0,00	477 000,00	400 661,00	84%	pozdější zahájení provozu galerie
524	001	zákonně sociální pojištění	532 000,00	2 625,00	534 625,00	534 459,00	100%	
524	002	zákonně zdravotní pojištění	192 000,00	945,00	192 945,00	193 072,00	100%	
527	000	zákonně sociální náklady - odvody do FKSP	33 000,00	210,00	33 210,00	37 062,00	112%	překročeno z důvodu čerpání FO
528	000	jiné sociální náklady (prac. neschopnost)	0,00	0,00	0,00	3 774,00	0%	součást mzdového limitu
549	002	jiné ostatní náklady - roční pojištění	60 000,00	-22 000,00	38 000,00	37 022,80	97%	
549	003	jiné ostatní náklady - zákonně pojištění	8 000,00	0,00	8 000,00	9 011,00	113%	překročeno z důvodu čerpání FO
551	001	odpisy	6 000,00	0,00	6 000,00	0,00	0%	nebyla pořížena plánovaná investice
569	000	ostatní finanční náklady - poplatky BÚ	15 000,00	0,00	15 000,00	7 813,60	52%	
Výdaje celkem			8 295 000,00	66 912,70	8 361 912,70	8 749 679,60	105%	

Příloha L – Rozbor hospodaření Vrchlického divadla za rok 2011

účet		analýz.		Výdajová stránka rozpočtu		Věcná náplň		Rozpočet	Rozpočtová	Upravený	Skutečnost	Čerpání v %
		evidence						2011	změna	rozpočet	k 31.12.2011	k ÚR
501	001	spotřeba materiálu (odborná literatura, tisk, čistící prostředky, kancelářské potřeby, ...)		60 000	0	60 000	43 659,25	72,8				
501	002	drobný hmotný majetek		60 000	0	60 000	47 822,25	79,7				
501	003	drobný majetek v operativní evidenci		10 000	0	10 000	18 887,25	188,9				
501	004	režijní materiál		60 000	0	60 000	47 719,00	79,5				
502	000	spotřeba energie (el. energie, vodné, stočné, plyn, srážková voda)		686 000	0	686 000	682 505,00	99,5				
504	000	prodané zboží (knižky, katalogy a DVD v garli)		0	0	0	15 646,45					
511	000	opravy a údržba (drobné opravy, malování)		180 000	0	180 000	89 112,00	49,5				
512	000	cestovné		30 000	0	30 000	22 392,00	74,6				
512	005	cestovné Lounské divadlení 2011		0	0	0	12 789,00	0,0				
513	000	náklady na reprezentaci (repre fond)		5 000	0	5 000	632,00	12,6				
513	001	náklady na reprezentaci (diety účinkujících, květiny)		50 000	0	50 000	33 004,00	66,0				
518	001	ostatní služby - telefon, internet		90 000	0	90 000	91 061,00	101,2				
518	002	zpracování mezd		55 000	0	55 000	48 624,00	88,4				
518	003	odvoz odpadu, zabezpečení budovy, ostatní provozní služby, revize		350 000	0	350 000	332 874,28	95,1				
518	004	poštovné		46 000	0	46 000	45 590,30	99,1				
518	005	tisk plakátů a programů, vstupenky, výlep plakátů, reklama		350 000	0	350 000	464 234,90	132,6				
518	006	příspěvek na stravování		45 000	0	45 000	35 584,04	79,1				
518	008	drobný nehmotný majetek		15 000	0	15 000	4 315,20	28,8				
518	009	náklady na představení (vešerné autorských poplatků, dopravy, ubytování účinkujících)		2 720 000	0	2 720 000	2 800 355,52	103,0				
518	014	Stravování účastníků LD 2011		0	0	0	21 676,40	0,0				
518	095	služby LD 2011 (pořadatelská sl., ubytování, tektorné a realizace SK Commedia)		0	53 000	53 000	53 000,00	0,0				
521	000	mzdové náklady		1 888 000	0	1 888 000	1 747 987,00	92,6				
521	001	mzdové náklady (OON)		558 000	0	558 000	399 149,00	71,5				
524	001	zákonné sociální pojištění		612 000	0	612 000	498 331,00	81,4				
524	002	zákonné zdravotní pojištění		220 000	0	220 000	179 381,00	81,5				
527	000	zákonné sociální náklady (FKSP)		38 000	0	38 000	16 894,00	44,5				
528	000	náhrada mzdy za dočasnou pracovní neschopnost					5 125,00					
549	002	jiné ostatní náklady (pojištění)		80 000	0	80 000	75 827,25	94,8				
549	003	jiné ostatní náklady (Kooperativa)		8 000	0	8 000	8 372,00	104,7				
551	001	odpisy HIM		0	0	0	0,00	0,0				
569	000	ostatní finanční náklady (poplatky BÚ)		10 000	0	10 000	6 928,50	69,3				

	výdaje celkem	8 226 000	53 000	8 279 000	7 849 478,59	94,8
--	----------------------	------------------	---------------	------------------	---------------------	-------------

účet	analyt.	Věcná náplň	Rozpočet 2011	Rozpočtová změna	Upravený rozpočet	Skutečnost k 31.12.2011	Plnění v % k UR
	evidence	Přijimová stránka rozpočtu					
602	001	tržby ze vstupného	2 500 000	0	2 500 000	2 354 935,00	94,2
602	002	tržby za reklamu	100 000	0	100 000	230 000,00	230,0
602	003	tržba galerie suterén	50 000	0	50 000	36 750,00	73,5
602	005	tržba šatna	40 000	0	40 000	32 830,00	82,1
603	001	tržba za pronájem prostor	115 000	0	115 000	128 095,00	111,4
603	002	tržba za pronájem (bar)	42 000	0	42 000	51 351,16	122,3
604	000	výnosy z prodaného zboží (knihy, prospekty)-garni	0	0	0	21 424,00	0,0
648	000	čerpání fondů	176 000	0	176 000	171 003,50	97,2
662	000	úroky	35 000	0	35 000	20 571,52	58,8
672	001	provozni dotace	5 168 000	0	5 168 000	5 168 000,00	100,0
672	002	neinvestiční dotace Lounské divadlení (Ministerstvo kultury)	0	0	0	0,00	0,0
672	003	neinvestiční dotace Lounské divadlení (Ústecký kraj)	0	53 000	53 000	53 000,00	0,0
		přijmy celkem	8 226 000	53 000	8 279 000	8 267 960,18	99,9

skutečné příjmy	8 267 960,18
skutečné výdaje	7 849 478,59
Výsledek hospodaření k 30.11.2011 (zisk/ztráta)	418 481,59

Příloha M – Hotel Zálložna (nedatováno)

Foto Státní okresní archiv Louny

Příloha N – Fučíkovo divadlo, šedesátá léta.

Příloha O – Vrchlického divadlo, stav po roce 1989.

Příloha P – Vrchlického divadlo, probíhající rekonstrukce (2001 – 2003)

Foto: Ladislav BĀBA

Příloha Q – Vrchlického divadlo, současný stav (2003)

Příloha R – Rekonstruované jeviště s elevací

Divadelní
měsíčník

VRCHLICKÉHO DIVADLO v Lounech

ÚNOR 2012

2.2. ^{vstupní loyer} **VERNISÁŽ VÝSTAVY „BAROKO“ ZUŠ POSTOLOPRTY**
čtvrtek 16.00

vstup
volný

2.2. **GAME OVER**
čtvrtek 12.00
Třídní vystoupení žáků LDO ZUŠ Louny pod vedením Mileny Nečasné. Představí se vám soubory LDO: Reflektor (Lež jako věž), Kukátko (Game over - autor Kája Kopta), Dramadlo (Ze života hmyzu) a MHD (Magorovo usínání).

50 Kč

8.2. ^{kavárna} **VÁCLAV KOUBEK**
středa 19.00
Koncert přírodně lyrického, chlapsky melancholického, plebejsky kritického, živelně vtipného a především velmi citlivého pozorovatele labyrintu světa i (ráje) srdce.

100 Kč v předprodeji
120 Kč v den koncertu

14. 2. ^B **Henry Meyerson: FÍGL**
úterý 19.00
(Divadlo Ungelt)
Příběh baviče, který se náhle ocitne ve složitě soukromé i profesní situaci uvádí Ungelt ve světové premiéře. V americké tragikomedii hrají Alena Vránová, Václav Postránecký a Marta Vančurová. Režie Ladislav Smoček.

300 Kč
abonmá B

15.2. **Karel a Josef Čapkové: ZE ŽIVOTA HMYZU**
středa 8.30 a 10.15
(Hynkovo hravé divadlo Litoměřice)
Nadčasové dílo z pera klasiků české literatury pro žáky základních a středních škol.

50 Kč

16.2. **HRDÝ BUDŽES**
čtvrtek 19.00
(Divadlo Antonína Dvořáka Příbram)
Helenka Součková v podání Báry Hrzánové opět na lounském jevišti!

300 Kč

20.2. **OKRESNÍ KOLO SOUTĚŽE MŠMT ZUŠ – TANEČNÍ OBOR**
pondělí 9.00
Základní umělecká škola Louny je organizátorem okresního kola soutěže MŠMT, která je vypisována pro tanečnický uměleckých škol jednou za tři roky.

žadáno

21. 2. ^A **Lars von Trier: KDO JE TADY ŘEDITEL?**
úterý 19.00
(Švandovo divadlo na Smíchově)
Mistry dosti černá komedie balancující na hraně grotesky od svérázného autora, který patří k nejvýraznějším filmovým tvůrcům dneška.

250 Kč
abonmá A

22.2. **VELKÉ TRAMPOTY KAŠPÁRKA A KALUPINKY**
středa 12.00
(Divadelní společnost Julie Jurištové)
Pohádka pro malé i velké, plná písniček a hádanek. Princezna Konvalinka se má vdávat, ale rozhodně se jí nelíbí princ, který se uchází o její ruku. Proto přesvědčí svého tatínka – pana krále – aby princ splnil královské hádanky a úkoly... A jak to dopadne? Odpověď nalezneme v této pohádce, jež se odehrává v malované scéně, výpravných kostýmech a s řadou melodických písniček. Představení pro školy 22.2. v 8.30 a 10.15, 23.2. v 8.30 a 10.15. Představení pro veřejnost 22.2. v 17.00.

50 Kč

27.2. **Michael Frayn: BEZ ROUCHA**
pondělí 19.00
(Ervénické národní divadlo)
Komédie světznámého dramatika Michaela Frayna o tom, jak těžký je herecký chlebiček, ale zároveň je to velká legrace. Napsal ji člověk, který divadlo důvěrně zná a má je rád, sám překládá Čechova, a tak dokáže do humorného děje zapojit i soucit s tvrdým hereckým životem.

70 Kč

28.2. ^{trio} **KPH ORBIS TRIO**
úterý 19.00
Orbis trio ve složení Petra Vilánková (housele), Petr Malíšek (violoncello) a Stanislav Galin (klavír) bylo vyhlášeno „Laureátem Českého spolku pro komorní hudbu“ pro rok 2010.

120 Kč
mládež 60 Kč

29.2. ^{kavárna} **RENE TROSSMAN BAND**
středa 19.00
Blues z Chicaga:
Rene Trossman (Chicago, Illinois, USA) – kytara a zpěv, Jan Kořínek - Hammondovy varhany, Tomáš Vokurka – bicí

150 Kč v předprodeji
180 Kč v den koncertu

VÝSTAVA V GALERII MĚSTA LOUNY: Monika Immrová – Souvislost (sochy a grafiky)
VÝSTAVA VE FOYER: ZUŠ Postoloprty - Baroko
VÝSTAVA V KAVÁRNĚ: Pavel Macák – Retrospektiva (výstava soch a obrazů)

POZVÁNKA DO DIVADLA

FÍGL
(14.2. v 19.00) abonmá B

Henry Meyerson se celý život zabýval psychoterapií a nasbíral tolik příběhů, že se je v důchodovém věku rozhodl zúročit uměleckou formou. A koktejl smutku, slovních manželských potýček, okořeněných černým humorem dokáže namíchat vsuktu dovedně. Tragikomedii, kterou citlivě režíroval Ladislav Smoček, zcela ovládla Helen Aleny Vránové. Herečka se s přehledem pohybuje na vratké ploše příběhu, který by snadno mohl sklouznout do sentimentality. Její chování, to, jakým způsobem pronáší své repliky, nám před očima vykresluje portrét neobyčejně silné ženy, která se v životě zvykla vyrovnávat s nejrůznějšími situacemi, i když – pravda – tahle ji zasáhla opravdu krutě. Nejde ani tak o nemohoucnost manžela, ale hlavně o jeho zradu. V překonání této kritické situace jí musí pomoci zdravý skepticismus a nůmyslný, byť velmi potřebný smysl pro humor. Je si dobře vědoma toho, že rozhodnutí je na ní. Zároveň je ale natolik moudrá, aby věděla, že z těch tří je nejsilnější. Ti dva další – jak její manžel Murray (Václav Postránecký), tak i sestra Gladys (Marta Vančurová) přes svůj věk zůstali v určitém ohledu nezdrábnými dětmi, které je sice třeba vyplísnit, ale taky jim odpustit. Václav Postránecký, který po celou dobu hraje na invalidním vozíku, s jednou půlkou těla nepohyblivou, musí koulit především se slovy. Dodržuje přesnou stylizaci frajerského chlápka, který se stále cítí tak trochu jako na jevišti, ale v jeho šaškování je pochopitelné i velký kus zoufalství. Svou ženu bral vždycky jako samozřejmost, a patrně jej ani nenapadlo, že by se mohla trápit. Podvědomě ví, že je jeho největší životní jistotou. Pro Martu Vančurovou byla Gladys do značné míry protiučlem. Křehká herečka bývala ve většině rolí kladnou hrdinkou, a tady najednou hraje lehkovážnou bytost, která vedena svou impulzivností a jednoduchou logikou mimoděčně rozdává rány na všechny strany. Trio herců si s významným tématem pohrává s lehkostí, s přehledem balancuje na hraně smíchu a slz a dodává poněkud vykonstruovanému příběhu na věrohodnosti. Fígl si bezpochyby získá srdce diváků a přidá se k inscenacím, které se udrží dlouho na repertoáru.

Autor: Jana Soprova

HRDÝ BUDŽES
(16.2. v 19.00)

Asi málokdo před pár lety tušil, jak velké popularity dosáhne titl knižka Ireny Douskové s poněkud tajuplným názvem Hrdý Budžes. Příběhy Helenky Součkové, žákyně 2. třídy základní školy, trpící hloubavostí a nadávou a potažmo i nastupující husákovskou normalizací, se odehrávají v tehdejší stranické baště – uralnové Příbrami. Bylo proto logické, že právě příbramské divadlo uvedlo Helenciny příběhy na divadelní scéně. A našlo si pro to, jak se ukázalo, geniální představitelku hlavní hrdinky, Bára Hrzánová byla za tuto roli oceněna Cenou Thalie 2003, televizní záznam divadelní inscenace se stal opravdovým diváckým hitem, stejně jako samotné představení i kniha Ireny Douskové. Ta se dočkala nového vydání a úspěchy sklízí i na německém knižním trhu. A v Lounech jsou taci, kterým Helenka neutěče už potřetí...

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Drápal Vladimír

Obor: Pedagogika - Andrgogika

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Vrchlického divadlo v Lounech jako kulturní instituce menšího města

Rok: 2012

Počet stran textu bez příloh: 100

Celkový počet stran příloh: 43

Počet titulů české literatury a pramenů: 79

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 0

Počet internetových zdrojů: 0

Vedoucí práce: PhDr. Josef Herman, CSc.